

310482 వ్రతి దినము వ్రకటింవఁబడును.

Vol. 8.

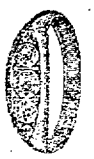
సంపుటము ౮

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 13 వ తేది సోమవారము

దుర్గతి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ పాడ్యమి గరి.

No. 275.

సంచిక ౨౭౫

నవకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్న

ముల సగలును ఇతర వస్తువులును
వాణిజ్య యిచ్చిన వస్తువులను
వైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి
గురుసామి కెట్టి కంపెనీ

25, బై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వురాగము, సేకకమలాలు,
కంపులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,
తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి
యున్నవి. కావలసినవార ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యమ్మకము
యొప్పున పురమాపిగా తయారుచేసి యివ్వబడును.

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద
యైనను తలదా?

అట్లుండిన అన్నివిధముల శస్త్రవ్యాధులకు నిర్భయ మై
నట్టియు, నవ్యుకమైనట్టియు, మిక్కిలి పొగడబడునట్టియు
జావధముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల
వ్రాయుకాదను ? (8897)

L. H. Sellar Dept., 4 Santa Bengal.

బహుమనము

వైద్య విద్య

ఆయుర్వేద శాస్త్రములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణుని కేళవజీ,

(8198) 27, చీనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్టు

సుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యశాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్.
రావుగారివల్ల కనిపెట్ట బడినది టేబులెక్చర్ చేయ

బడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖముగాయోగ్యము.
80 గాలనులనీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు
తో రు 1-0-0 అడ్వాన్సు పంపుతూ పోస్టాఫీసు
రయిలుస్టేషను వివరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు
రు 5-0-0 లు మాత్రమే వి. పి. రయిలు ఖర్చులుచేరే
స్వదేశీ వస్తువు, 82 ప్రైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు

ది ఇంపీరియల్ టెటన్ వరుసు

హిందూదేశమునందు శ్రేష్ఠమైనట్టియు, మిక్కిలి పెద్ద
దైనట్టియు బాల్తాముల కర్మాగారము రు. 2-8-0 లు ధర గల
మునానా పుస్తకమునకును, నిబంధనలకును ఈ దిగువ చిరు
నామాకు వ్రాసుకొనవలెను. [8886]

shude & Co Ltd.

8, Old Court House Cornre, Calcutta

మీ రాసుడి

మీ కంటియందు పోషణత చాలినంత లేకపోవును, మీకు
నిరాశములై నాని నభివృద్ధి చేసుకొనుటకు కొన్ని మార్గము
లను కనిపెట్టి అందుచే సుఖము ననుభవించురు. ఈలాటి విష
యములలో మా సలహా మీకు ముఖ్యమైనది. తక్షణమే ఒక
ఆకాష్టాంపును కంపెనీ సులభముగా పైకము సంపాదించు
మార్గములు తెలుపు పుస్తక మొకటి పంపబడును. (8885)

Prof: - P. N. DILAWARI,
Aitsarmr, No, 49

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తి గల్లి గలను పొడుగు గలవి. సాగనైనవి.
1-కి రూ 4-8-0.

దబను కొనువారికి 1టి ఉచితము పోస్తేదీఖరునవేరే.
వలయువారు ఆర్డరుతో కిక్రూపాయి
అడాన్సు కంతులెను. వి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో
కట్టర్లు అండ్ లాక్ టేకర్లు etc.

పెద్దాపురం, (గోదావరికట్ట)
తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

సకద్రావకము.

చర్మ వ్యాధులు సాపట్ లోషన్

తామర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటికి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును.
ఇది సువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు మరకకాదు.

ప్రదరరిపు.

[3404]

Sapat & Co.
Kaibadavi Road, Bombay.

ముఖ్య గ వ నింపు.

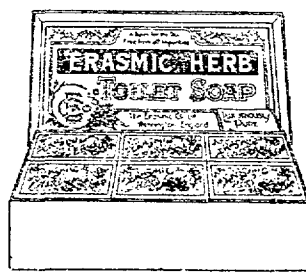
యోగ్యతాపత్రములు 2942

(1) నేను చేతల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సర
ములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనాల్స్ సెటి డగ్లా మెడికల్
హాల్ వా సైకోజికల్ అనిమల్ స్పెషిల్ డిపార్టుమెంట్ నీనిండిన
తరువాతి స్పెషియలిస్టు.

ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18. } తేట్ (హాస్పిటల్).

సిద్ధముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ జావధములు.
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ గా దొరకును.
కెఆంధ్రభావాయోధు గారి, ఇంట్లో యుభావాయోధు గారి
కాట్టెలూగు ఉచితముగా పంపబడును
మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ,
18, హాల్స్ రోడ్, హాంటుకోట్ - మదరాసు.

ERASMIC

చర్మమును మెత్తవరమును సుఖముగ నుండును.
సువాసనతో ఘనతతో గుణమునకు అద్వితీయము.
ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకును.

అన్ని స్టోర్లు వర్తకులవద్ద దొరకును.
(2)

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన
హిందూస్థానముందు స్థాపించబడియుండు
ఆయుర్వేదజావధాలయము
స్థాపితము 1881 సం॥
ఆతంకనిగ్రహ జావధాలయము కోరి వ్రాయు
వాండ్లకు ఆయుర్వేద శాస్త్రభివృద్ధి కలిగి ఒక
గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరకనే
ఉచితముగా పంపుచున్నాము.
మామొక్క ప్రతి ఒకటి కావలెయు ననిన
ఆతంకనిగ్రహ జావధాలయం
26, బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతీసమాజమువారు
విశాఖపట్టణములో
'రాజరాజేశ్వరి' నాటకశాలలో

15-3-22 సారంగధర
ప్రదర్శింతురు.

(3449) కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

తప్పిపోవుట

పట్టియిచ్చినవారికి 100 రూ బహుమాన
మొసగబడును.

నాకుమార్లు విక్రీన తిరుపత్తు 15 రోజులక్రిందట
వ్యక్తిగతము లేక గృహము విడచి వెడలిపోయెను. అతనివయస్సు
28 సంవత్సరము లుండును. కొంచము ఎర్రగాను, పొడుగు
కాను ఉండును. కనుక ఎవరైనను పట్టియిచ్చినయెడల రూ 100
బహుమాన మొసగబడును.

విక్రీన లచ్చయ్య,
తాటిపాక, రాజోలు తాలూకా.

నోటీసు

మునిసిపల్ కౌన్సిలువారిచే ఆమోదించబడి
ప్రస్తుతము అములులో నున్న పెడ్యూలు శేట్ల
ప్రకారము 1923 వ సంవత్సరము మార్చి నెల
31 వ తేదిలోగా పూర్తిచేయవలసిన మరమ్మతులు
రస్తాలు వేయుట, కాలవలు, బావులు కట్టుట
మున్నగువాటికి సీలుచేయబడిన టెండర్లు 1922-
1923 సంవత్సరమునకు 1922 వ సంవత్సరము
మార్చి నెల 20 వ తేదినాడు సాయంత్రము 5 గంట
లకు మునిసిపల్ కౌన్సిలు చేర్చే గారితో అంగీకరించ
బడును.

(3504)

మునిసిపల్ ఆఫీసు } డి. వి. హనుమంతరావు,
తెలవాడ. } చేర్చేకర్,
4-3-1922 } మునిసిపల్ కౌన్సిల్.

వేలము

శ్రీకృష్ణ జిన్నింగు అందు రైసు ఫ్యాక్టరీ మొక్క
మెషిన్, ట్రైటూనియా బాయిలరు 28 H.P. మార్షల్ & కం
క్రాను ఇంజను 20 H.P. ప్లాటు బ్రదర్స్ జిన్ను, రైసుమిల్లు
హల్లున్న ఈ నెల 15, 16 తేదీలను తెలవాడలో ఈ దిగువ
పంతకముచేసిన వారలచే పల్లివ వేలములో అమ్మబడును.

అప్పునమహాసదాశివసూర్యనారాయణ

పోలిస్ట్రీ బుచ్చయ్య

ఆకుల బక్కయ్య

శ్రీకృష్ణ జిన్నింగు అందు రైసు ఫ్యాక్టరీ

(8494) నలు కమిటీ మెంబర్లు, తెలవాడ

"స్వరాజ్య" సారాంశము

సోల్ ఏజెంట్ల కాలపరిమితి వ్యక్తులు

19.1 సం॥ నెల 3-వ తేదీలో ఆఖరైనది.

ఇప్పుడు అందరికిని పంతులము రిటా లెన్సి టిగాను అతిసరవ
మైంది. మిగుల ప్రవృత్తి మైనది. ధన బ్లాస్ట్ 6 గ్రాములు
0.1-0, 12 గ్రాములు రూ 1-2-0, 36 గ్రాములు రూ 4-0-0,
ఎకాపు 6 గ్రాములు రూ 1-1-0, 12 గ్రాములు రూ 2-4-0,
6 గ్రాములు రూ 2-4-0. పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు కరు.

Swaraaj Ink Factory,

173/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

పోస్టేజి ఇనాం.

జన్మ గారి సెంచరి లోషన్

వై లోషన్ ఈ పత్రాగించిన దేహమునందు ఏభాగమునం
దుడు వెంట్రుకలు గాని రాలిపోవును. నోప్పిగాని చుటగాని
యొందును. వెల బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

ఆర్డరు పంపునకు ఈ పత్రము పేరున వ్రాయును.

సోల్ యేజెంట్: కనరపు యేజెంట్లు

(3455) తారుట్లపాక, మహారాను.

జాబులు

నెల్లూరుజిల్లా : అసహాయోద్యమాభివృద్ధి

జిల్లాలో తీర్మానములకు యావల యీ జిల్లాయందు జను
లకు వుత్సాహము తగ్గి వుండలేదు. నాయకులు కా రా గా ర
మునకు ఏదినను వుత్సాహము మితిమీరలేదు. ఎప్పుడును వొక
తీరున వుద్యమాభిమానులు వారివారి మార్గములలో పతనం నెల
వేర్చుచున్నారు. జిల్లాయందు దూరపు గ్రామములయందును
గ్రామస్థులు పనులు వుత్సాహముతో నెలవేర్చుచున్నారు.
పొమారు గ్రామము (కనిగిరితాలూకా) యందు త్రాగుడు
బోమమును బోధించిన 7 రు యిటీవల కారాగారము చేరినారు.
ఈ విధముగా గ్రామస్థులును త్యాగమునకోర్కి ఉద్యమమునకు
కళంకము రాకుండ ప్రవర్తించుకొనుచున్నారు. ఈ జిల్లా
సంఘ పామాన్యసభ మొన్న 4-5 తేదీలలో జరిగెను. కొత్త
ఎన్నికలును రాష్ట్రసంఘ ప్రతినిధుల ఎన్నికలును జరిగినవి.
ఈ సందర్భమునకు ఆయవ్యయ పట్టిక ను తేల్చుటయందు
జరుగ బడిన ముఖ్యకార్యము. మొదట స్వరాజ్యనిధికి యీ
జిల్లాలో వసూలు అయిన మొత్తములో ఏర్పాటు ప్రకారం
యీజిల్లా సకమును రాష్ట్రీయసంఘమునకు అప్పజే చెల్లించి
యొందేది. కల్లు ఏలముల పును ఆ దుర్వ్యాపారమును లేకుండా
చేయుటకై చాలా వ్యయముకలిగినది. సామాన్యముగా యీ
జిల్లాకు ద్రవ్యోపపత్తియందు కష్టము లేకున్న. రాష్ట్రసంఘము
వారు యీజిల్లాకు యిచ్చుటకు తమవద్ద వైకం రే దని చెప్ప
చున్నారు. యిప్పుడు ముఖ్యము గా స్వావిధములను విశ్వ
ప్రయత్నములను చేసి జిల్లాయందు ద్రవ్యము సంపాదించవలసి
వున్నది. కనిగిరి, పొదిలి, ఆత్మకూరు వగైరా దూరమునందును
తాలూకావారు, యీ విషయములను గమనించి సహాయము
చేయవలసివున్నది. గ్రామసంఘములు ఆ కక్కడ కక్కడ తమ
సభ్యుల 0-4-0 చందాలను వసూలు చేయించి జిల్లాసంఘమునకు
చేరవలసిన దామాషా తర్ఫీల్లో అందజేయువలెను. ఒక గ్రామ
మునకు శ్రద్ధాపూరి పనిచేయువారు వకరైన వుండవచ్చు ఆగ్రామ
మునకు సంఘ వుండి తాగవలెను. ఒక్కొక్క ఫిర్కాసంఘ
మును, ఆయా ఫిర్కాకు సంబంధించిన గ్రామములలో
ఆపుటప్పటికి బోధించి కాంగ్రెస్ విషయమును తెలుపుమందు
టకు వొక్కొక్కరిని ఏర్పరుచుకొను చుండవలయును ఎప్పు
డును జిల్లాయండి ప్రచారకులు వచ్చుచుందురని ఎంచుట సరి
గాదు. ఫిర్కాలులేని స్థలములందు గ్రామసంఘముల వారందరు
చేరి అనుకూలమగు స్థలమందు ఏర్పరుచుకొనవలెను. గౌరవ
ప్రచారము చేయవారు ఎక్కువగా సంఘమునందుచేరి యథా
శక్తి దేశభక్త్యమునకు పాటుబడవలెను. ద్రవ్యము వసూలు
కావలసియున్నది గాన జిల్లాలోని వారందరు యీ విషయమై
తమ యథాశక్తి తోడ్పడి సహాయము చేయవలెనని ప్రార్థించు
చున్నాము.

కె. పార్థసారథి అయ్యంగార్

జిల్లా కార్యదర్శి

ది 3-3-1922 సారం తేదీని కాకినాడ

శ్రీల కాంగ్రెసు కార్యాలయమున జరిగినసభలో
వర్కింగు శక్రటరీగారు చదివిన వారపు రిపోర్టు.

ది 2-3-1922 సారం తేదీతో అంతమయ్యేవారంలో
యీ కార్యాలయమున జరిగిన పనుల వివరం.

రాబడి

గతవారం. అనగా 22-2-1922 తో అంతమయ్యే ఈ ఆ వై
వారంలో చదివిన రిపోర్టు ప్రకారం జ్య 903-4-0
యీవారంలో శ్రీమతి భావరాజు చిలకమర్తుగారు
వసూలుచేసి జరుకట్టించిన భాంశుతో జను 13-0-0
యీవారంలో శ్రీమతి అంకరాజు కనకదుర్గమ్మ
గారు వసూలుచేసి జరుకట్టించిన భాంశు జను 3-0-0

మొత్తం 919-4-0

యాసాము పున్న వివరం

	రు. ఆ. పై
కాట్టములు పంట కర్రలు వగైరాలమీద నిల్వ	80-0-0
నూలు మీద నిల్వ	65-0-0
ప్రతిమీద నిల్వ	58-0-0
మురిరి చిల్లక సామానులు	35-0-0
ప్రస్తుతం చేయవలసిన వ్యయములు అమర్చేపాకకు నేటికి అయినవి	69-0-0
రొఖి	39-4-0
ఇదరు బట్టలమీద నిల్వ	58-0-0
	919-4-0

పోయినవారంలో మహారాజు శ్రీ కాశీపు గంగయ్య
గారు. యీ కార్యాలయమునకు 5 కాట్టములను దానముచేసి
రని చెప్పుటకు సంతసించుచున్నాము.

గడచిన సోమవారం రోజున యీ కార్యాలయమునకు
20 కాట్టములు సిద్ధముగాను. డగా బీటలకు యిచ్చెవమని చూచు
చుండగా పగలు 12 ఘంటలకొక దీదస్త్రీరాగా ఆరుషికి
నూలు వడకడం తెలుసునన్న సంకతి పరీక్షించి వకకాట్ట
యిచ్చినాము. ఆమె కాట్ట పట్టుకు వెళ్లిక అరఘంటలలో కాట్ట
ములు యిప్పించుచుని నుమారు 125 రు వచ్చిరి. వీరిలో వక
జిద్దు తప్ప తక్కినకాట్ట కడుబీకలు కాకిలో ప్రయత్నిసికి
నూలు వడకడం తెలియును. సిద్ధముగానున్న కాట్టములు 19 కి
దరఖాస్తు 125 అగుటచే వీటిని పరిష్కరించుటలో బహు
ప్రయత్నమునది. కడకు సాయంకాలం 5 ఘంటలకు 19 కాట్ట
ములున్న పట్టుకు వెళ్లివారు. సంతోషించుచున్నాము తమకు
కాట్టములలేవు ముందు యివ్వబడునని శాస్త్రుటచే అసంకృప్తు
లైనవాళ్ళలో సగం మంజిరన్న ఎక్కువస్త్రీలు కండ్ల పీర్లు
కుడుచుకుంటూ పోయిరి.

ప్రతిరోజూ యింకా చాలమంది వచ్చుచున్నారు.
కాట్టములను అడుగుచున్నారు. తమ బీదస్థితి తెల్లడిచేయు
చున్నారు. గాంధీమహాత్మునికి మొక్కుచున్నారు. పరాత్ప
రుడు యీ బీద స్త్రీలపై వెంటనే కరుణించి వీరికి వృత్తి
కల్పించి పోషించ దగ్గత ధనమును యీ కార్యాలయమునకు
దయచేయుచుని పరాత్పరుని ప్రతిదినమునను వేడుకొంటున్నాము.

కాట్టములు పట్టుకు వెళ్లివారు నూలుసరిగా వడికి
యిచ్చి మన మిచ్చుచున్న కూతని సంతోషముతో పట్టుకు
వెళ్లుచున్నారు.

మనము కూర్చున్న యీ పండికి వెనుకకట్టు చేయబడు
చున్న పెద్దపాక వగైరములు అమర్చుటకే వేస్తున్నాము. దానిలో
10 వ్యయము కొద్దిగోజులలోనే అగుర్చుచును. మేము బీదలచే
వడికించెను నూలున్న మీలో చాలమంది వడకుడున్న
నూలున్న యిచటనే బట్టలు నేయించి యిప్పించెదము. ప్రతి
రోజూ వుదయం 10 ఘంటలవరకు నేవనలు స్కూలులోని
కొందరు బాలురు యిచటకువచ్చి నేత నేర్చుకొనుటకు ఏర్పా
టులు చేసినాము. వుదయం 10 ఘంటలు అయినతరువాత
సాయంకాలమునకు యిచట స్త్రీలకు నేత నేర్చుటకు నిశ్చ
యించినాము. వన కట్టణములోని బీదస్త్రీలు వచ్చి నేతను
నేర్చుకొనుటకు తాము బీద స్త్రీలకు గలవా యిప్పించ కొరు
చున్నాను. నేత నేర్చుకొనుటకు యిచ్చుచున్న స్త్రీలు యీ
పట్టణములోని వారైనను ఆంధ్రదేశమునకు మరి ఎక్కడనున్న
వారైనను దరఖాస్తులు వెంటనే పంపుకొనవచ్చునని మీలో
మనవిచేయుచున్నాను. ఈనెల 16 వతేది నుంచి నేత నేర్చు
కొనుటకు స్త్రీలు చేర్చుకొనవచ్చుదురు. దరఖాస్తులు చాలా
వచ్చిన యెడల 31 వ తేదీతో దరఖాస్తులు పుచ్చుకొనుట
మానుదుము. యీ సంవత్సరం యేప్రిల్ 1 వ తేదీనాటికి 40
మంది స్త్రీలు గల వక క్లాసు ఏర్పరచ దలచితిమి. వీరు రిమాన
ముల నాటికి నేతపని సాధారణముగా నేర్చుకొని తరువాతి
నెల 1 కి రు 15 రూపాయలకు తక్కువకాకుండ సంపాదించ
గలవా రగుదురు. ఈ కాలమందు వీరికి సాధారణముగా
రంగుపనిన్నీ జడ్డకము పనిన్నీ నేర్చబడును.

యీ వారములో ఈ కార్యాలయమునకు మూడురూపా
యల విలువగల ఇదరుబట్టలు చెల్లినవి. యిచట శుద్ధభిరుబట్ట
లను మాత్రమే అమ్ముచున్నాము. మీలో కొందరు సహాయ
పడిన యెడల ముందు వారములో విరివిగా అమ్మబడుని నిరీ
క్షించుచున్నాము.

విలిజమూరి కృష్ణ వేణమ్మ
కార్యదర్శి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

దేశభక్తి కొండా వెంకటప్పయ్యగారి కేసువిచారణ

టంగుటూరు ప్రకాశంగారు దేశభక్తిని విచారణనుమాడకొట్టకు వెళ్లుట
ఖద్దరుటోపిల్తో లోనిక రాగూడదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పుత్తరు వొసగుట
ప్రకాశంగారు రందుల కంగీతరింపక ఆటనుండి వెడపోవుట

సంయుక్త రాష్ట్రములు

గవర్నరుగారి ప్రసంగము

తా ఆర్డరు స్థాపించుట

ఈనెల 10 వ తేదీన మీటునగరమున ఒక దర్బారు జరిగెను. సర్ పోస్టుటం జిల్లరు గారు అసహాయోద్యమము వల్ల కలిగిన అల్లరులను గురించి ముచ్చటించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—
ఈ ఆర్డరు స్థాపించుటకు ప్రభుత్వమునకు దృఢవిశ్వాసములే యున్నాయి. దేశమునందు అశాంతి అధికముగ వ్యాపించుటకులన జరిగిపోతు దొంగతనములు మొదలైనవి. అధికారవ్యవస్థను, రాజభక్తిగల పోలీసువారు, మిలిటరీవారి సహాయము లేకున్న దేశమునందు అల్లరులు దౌర్జన్యము మరింత అధికముగ వ్యాపించి యుండును. ఈ ఉద్యమమువల్ల జరిగిన అశాంతి ప్రకాశంగారివలె అధికము కాలేదు. మీరుమిక్కిలి స్వాతంత్ర్యాభిప్రాయానికి అటంకము లేకయున్నది. ఇట్టి ప్రాచీన దేశమునందు రాజకీయసంఘములు చక్కగ పనిచేయుట అసంభవమును సంశయము కొందరకు కలిగినది. టర్కీ, చైనా, ఈజిప్టు వర్షియమున్నగు ప్రాచీన దేశములందు పార్లమెంటుకి సాంప్రదాయము లభిస్తున్నది చెందలేదనియు, ఇండియాలోనూడ అభివృద్ధి చెందని కొందరు వాదించుచున్నారు. అసహాయోద్యమములని దుష్ఫలములను వీరు ఎత్తిపోచి చూపుచున్నారు. అసహాయోద్యమమును బాల్కన్ సముద్రో పోల్చవచ్చును. మానవజాతికి శత్రువులగు అంటువ్యాధులను ఎట్లు అణచివేయుచున్నామో అట్లే సాంఘిక కష్టనష్టములను చెప్పదగిన యా ఉద్యమమును అణచివేయుట యుక్తముకదా! ప్రభుత్వమువారు రాజకీయాభివృద్ధికి పాటుబడగలగియున్నను, అలాగే యుక్త స్థాపించుటకు సర్వవిధముల పనిచేసెదగు. ఈ ఉద్దేశముతో సాయుధులగు పోలీసు వారిసంఖ్య అధికము చేయబడినది. ఒక ప్రదేశమునందు మరి యొక ప్రదేశమునకు నిఘ్రముగ వీరుపోవుటకు మోటారులారీలు కొన్ని ప్రభుత్వమువారు కొనివారు. అల్లరులు జరుగు ప్రదేశములలో నైరుతు లంచుచుచున్నారు. చట్టగౌరవమును సంపూర్ణముగ స్థాపించవలయునని అధికారుల ఉత్తరువు నియోజిడినది. ఇట్టివిధిచేయుట ప్రేమలతో సహజజట్టును నుపసంహరించుటకు పోలేరులేదని తెలుచుచున్నది. మీరందరు ప్రభుత్వమువారికి పోడ్డకెడలన నమ్ముచున్నాను.

పోలీసువారు ప్రజలపై కాల్పుట

పోర్టుయిల్ లో ఉద్యమపురగామము నందు ఏకా ఉద్యమము విషయమై విచారించుటకు ఒకపోలీసు సభ ఇన స్పెక్టరు ఇరువురు కానిస్టేబులు ఇరువురు పోలీసులు అగ్రామమునకు 9 వ తేదీ వెళ్లిరి. గ్రామమునందు కెల్లెలతో 100 మంది పోలీసువారినిమట్టుకొనిరి. ప్రాజాపాయము గలుగునని భయముతో చుట్టచే పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకుల కాల్చిరి. పలువురు గాయములు తగిలెను. పోర్టుయిల్ డిప్యూటీ కమిషనరు గారు తనవిచారణ లోనెచ్చి పోలీసువారు ఆత్మరక్షణము కొరకు కాల్చినందు అందు బాపము లేదనియు తీర్మానించెరి.

అలహాబాదు మునిసిపాలిటీ

అలహాబాదు మునిసిపలు అధ్యక్షులగు బాబు పురుషోత్తము దాసు టాంకెగారుముసిపలు సభ్యులగు థాకూరు సరమాత్మానందసింగుగారు క్రిమినలు సవరణ చట్టముకింద రోజు పాండి యుండిరి. వీరిని మునిసిపలు సభ్యులమునుండి ప్రభుత్వమువారు పోలగించెరి.

అక్టోబరు

అక్టోబరు 11-వ తేదీ ఉదయము అక్టోబరునందు వి. పి. సి. 124 ఎ, 158 ఎ కక్ష నులకింద నిర్బంధించబడిరి. వీరు అగ్రాకు తీసికొనిపోయెరి.

కరాచి

కరాచి కారాగృహమునందు అల్లరిచేసెదని 12 మంది అసహాయవాదులపై కేసు లేబడినది. ఈ కేసును సిటిమాజిస్ట్రేటు జులూబాగారు విచారణమొనర్చి, 12 మాసములకంటే ఎక్కువ ప్రకర్తనలై యుండుటకు 500 రూపాయలకు చెంకు పూచీ కెల్లెల నియోజవలయునని మాజిస్ట్రేటు గారు 9 నంది నిందితులను గోరిరి తోరబడిన బామిను ఇయ్యనందున 9 నందికి 1 సంవత్సరము సామాన్యకేసు నిధింపబడినది. ముగ్గురు నిందితులు విడుదల చేయబడిరి.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ సభ

అహమదాబాదులో జరుగుట

17 వ తేదీ శుక్రవారము

ఈనెల 17 వ తేదీన అహమదాబాదులో సత్యాగ్రహ క్రమమునందు ఆఖరిభారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. కాంగ్రెసుప్రధానకార్యదర్శి వి. జే. పటేలుగారు 12 వ తేదీ రాత్రి బొంబాయినుండి బయలుదేరి అహమదాబాదు వెళ్లిరి. బాక్స్ లోలో నామోదించబడినట్టియు ఢిల్లీలో స్థిరపరప బడినట్టియు స్వీర్యానిధానమును క్రద్ధగా కొనపొగించుటయే మేముగ చేయు ముఖ్యకార్యమని పటేలుగారు నడిపిరి.

గుంటూరు

ఖద్దరుటోపిల్తో కోర్టులోనికి పోగూడదు

దేశీయసహసభ కార్యదర్శియగు టంగుటూరు ప్రకాశంగారు, దేశభక్తి వెంకటప్పయ్యగారిని మాడవలయుననియు, రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములు ఆయనతో మాట్లాడవలయుననియు అందులకు అంగీకరించవలయునని కోరుచు గుంటూరు అడివలలు జిల్లామాజిస్ట్రేటు గారి కోరకలము వ్రాసిరి. ఈవిషయమై తనకెట్టిసంబంధములే దనియు, జిల్లామాజిస్ట్రేటు అగువర్షిగారి ఉత్తరువు పొందకలయునని అడివలలు మాజిస్ట్రేటుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి.

11 వ తేదీన దేశభక్తి కొండా వెంకటప్పయ్య గారి కేసు విచారణ చేయుటకు జిల్లా మాజిస్ట్రేటు వర్షునగారు ప్రారంభించెరి. ప్రకాశంగారు కోర్టులోనికి వెళ్లుటకు ప్రయత్నించిరి. గేటుకడ్డ నున్న పోలీసువారు ప్రకాశంగారిని అటంకపఁచిరి. ఖద్దరుటోపి తీసివేసిన లోపలికి పోవచ్చునని సయి ఇచ్చు పెక్కురు చచ్చెను. తనకు ఖద్దరుటోపి తీసివేయ నిష్పత్తులేదనియు, లోపలికి పోవీ తో పోనియ్యని యెడల లోపల పోకుండనుండెదనని ప్రకాశంగారు చెప్పిరి. ఈ సమాచారమును సుబ్బాస్వామిపెక్కురుగారు రూఢుభక్తుగారికి తెలియపఱచిరి. ప్రకాశంగారుతోపి ధరించి యున్నారని మాజిస్ట్రేటుగారు అడిగినందు, వాలంటీరు టోపి ధరించుచున్నారని పోలీసువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినందు తెలియుచున్నది గానిటోపిలు ధరించువారు లోపలికిరాగూడదని మాజిస్ట్రేటుగారు తుత్తరువొసంగిరి. ఈఉత్తరువు ప్రకాశంగారిని తెలుపబడినది. ప్రకాశంగారు కోర్టునుండి వెలుపలికివచ్చిరక గుంటూరునుండి కంటివార్తవచ్చినది.

దేశభక్తిని కేసువిచారణ

11 వ తేదీన దేశభక్తి వెంకటప్పయ్యగారి కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. కొంతమంది సాక్షులు విచారింపబడిరి. 14 వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము బెజవాడలో 19 వ తేదీన జరుగును. పోలీసువారు పోజాచేసి రికార్డులన్నియు తీసికొని పోయినారు. సభ్యుల పెద్ద పట్టిక కూడ పోలీసువారి కేసునందున్నది కావున ప్రత్యేకముగ నోటీసులు పంపుటకు పిలువెను. ఆహ్వానములు లేకుండనే సభ్యులందరు సభకు రావలయునని కోరబడినది.

అముదాలనలన

10-3-22 తేదీన శ్రీకాకుళంనుండి బయలుదేరి పోవుచున్న కోడెటి రంగారావుగారు మాయూరిలో తమవారికథా కాలక్షేపమును జరిపి గాంధీ మహాత్ముని కన్యములు వివరించుచు చీరాలకొఱకు చందాలు వేయుదని కోరినారు. రు 17-0-0 లు వచ్చినవి. 2 రూపాయలు దాసుగారికర్పణక్రింద తీసివేసి రు 15 చీరాలకుకొఱకు స్వరాజ్యభక్తికాఫీసునకు పంపబడినది.

అందుకూరి పున్నయ్యగారి స్టేటుమెంటు

1922 మార్చి 11 తేదీ బాపట్లతాలూకా చెరువూరు గ్రామకాపురస్థులు అందుకూరి పున్నయ్యగారు వ్రాయించియున్న స్టేటుమెంటు.

ఫిబ్రవరి 22 వ తేదీన పెదనందిపాడు గ్రామములో శ్రీపర్వత నేని పీఠయ్యగారికేసు వాయిదాకోజున శ్రీయుత ఓగటి సుబ్బాశాస్త్రిగారు నాగులపాలెం చెరువుకట్టమీద నిలుచునియున్నాడు. వీరిని ఒక సిపాయియూచి యింకా నలుగురు సిపాయిలు తీసికొనివెళ్లి ఆయనను చెరువుకట్టమీద చూచి దేరాలవద్దకు కొట్టుతూ తీసుకవచ్చినారు. అడివలలో కలెక్టరు రూద్ర ఫర్దూగురు విచారణ చేసేవోటికి తీసుకవచ్చి టోపిని సంపిన్ని తీయుటకు యాసిపాయిలు దౌర్జన్యముగా బలవంత పెట్టినారు. మీరు యెక్కడికి రమ్మంటే అక్కడికి రావడముకు సిద్ధముగా వుంటిని. కాని మీరు నామీదవున్న టోపిని సంచిని బలాత్కారముగా తీయుటకు వీలులేదని చెప్పినారు. అంతట రూద్ర ఫర్దూగురి కడ్డకు తీసుకువచ్చినారు. రూద్ర ఫర్దూగురు సుబ్బాశాస్త్రిగారిని యిక్కడ అల్లరి చేస్తున్నావని అడిగినారు. నేను అల్లరియేమియు చేయలేదు. నేను నాగులపాలెం చెరువులో మంచినీళ్ళుత్రాగి చెరువుకట్టమీద నిలుచొనియుండగా సిపాయిలు నలుగురు వచ్చి నన్ను నెట్టుకొట్టుకొంటూ తీసికొనివచ్చినారు. ఇంకొకంటే నేనేమియు చేయలేదు. తదుపరి నీవేరేమి ఏమూరు అని దొరగారు అడిగినారు. నేను బి. యే. ప్యాసు చేసేతినినిన్ని జాతీయపాఠశాలకు ఉపాధ్యాయునిగా నుంటినియు చెప్పినారు. దొరగారు వాలంటీరు సంచితో నన్ను కాగితములు వ్రైరా బాక్సులు చూచి తీసుకొన్నారు. తిరిగి యియ్యకలసినదని కోరగా నిరాకరించిరి. పిమ్మట నలుగురు సిపాయిలు టోపినిసంచిని దొరగారి యెదుటనే తీయవలసినదని చెప్పినారు. అంతట నారు పట్టుకలు లూటచేసి తీసికొని వెళ్లెదరాయని చెప్పినారు. దరిమిలా సిపాయిలు దౌర్జన్యముగా లాగి ఆరెస్తుచేసినారుని తీసికొనివెళ్లినారు. ఈ వైసంగతులు జరిగినప్పుడు నాతో కూడా శ్రీరావుగారి పున్నయ్యగారు వెంకటప్పయ్యగారున్ను తదితర గ్రామపౌరులున్ను చూస్తూయుండిరి. అందుకూరి పున్నయ్యగారు.

క్రిశ్చియన్ తంజావూరు గోవిందస్వామి

భాగవతులవారు

మీరు 15 దినముల క్రిందట జ్వరమువచ్చి దానిపై న్యూమోనియా సంభవించుటచేత 9-3-22 ఏకాదశి గురువారం రాత్రిక్రిశ్చియన్ తంజావూరు వైద్యశాలకు కాలక్షేపము లానర్వుటకుగాను యేగి యాలోకంబున కాలక్షేపముల వినిపరమానందంబు నందుచుండు శక్తజనులకు అమితముగు దుఃఖమును కలిగించిరి. వీరు అంధులు. గానవిద్యాప్రవీణులు. స్వయముగా తన్మయత్వంబు నొంది సభ్యులనుగూడ తన్మయత్వము నొందించువారు. వీరివృత్తిచే అంధుజాతికిని వారికుటుంబమునకును గొప్ప సప్తమును వ్యసనమును సంభవించిన దనుటకు సందియము లేదు. —డి. శివరామయ్య

మాంటాగుగారి రాజీనామా

(0)

రాజప్రతినిధి చాలచింతను నింతను చెల్లడించుట

భారతశాసనసభ్యులగు మామమ్మడియలు లాయడుబార్డికి పంపిన తొలిపార్త

శాసనసభలో చర్చ - ప్రముఖుల అభిప్రాయములు

ప్రతికల అభిప్రాయములు

ప్రముఖుల ప్రతికల శాసనసభ్యుల అభిప్రాయములు

తాత్కాలిక యిండియామంత్రి

యంధికార్యాలయము, స్టేటుస్కెటరీ సర్. కే.ఎస్. వర్మింగ్స్ యివాన్సుగారు తాత్కాలికముగ యిండియామంత్రిగా పనిచూచుచున్నారు.

సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు

ఈ విషయ సమయమున మాంటాగుగారి రాజీనామా హిందూజాతీయమునకు గొప్ప అనర్థము కల్పింపజేయును నిజమేనని భారతభిందమునకు హానికరమగు విధానమునే అకలంబింతురని దీనివలన విడిత మగుచున్నది. అంతయును విషమముగా కనబడుచున్నది.

సర్ కృష్ణగోవింద గుప్తగారు

మాంటాగుగారి రాజీనామా ప్రహేళికమగును. మాంటాగుగారు పురపాలకము గలవాడు భారతభిందమునకు నిజమగు మిత్రుడు భారతజాతి మహమ్మదీయులకు సంక్షోభితులగు నట్లు టిప్పీ సమస్యను పరిష్కరించుటకు చాలపయస్సించెను కాని మాంటాగుగారి రాజీనామాతో ప్రభుత్వవిధానము మారునని నేను తలంపను. సంస్కరణములను నిలపివేయుట అట్లుచేసిన మహాపాపము కలుగును.

కలకత్తా ఇండియా అసోసియేషను

బ్రిటనుమంత్రులు మాంటాగుగారి రాజీనామా నామోదించుట మాంటాగుగారు నెలకొల్పిన యుద్ధర పరిపాలనా విధానమును విరమించుటకు నూతన కాకుండుగాక! ఇండియా దేశమునకు మాంటాగుగారు గొప్ప మేలు చేసినది యీసంఘము వారు తీర్మానించిరి.

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

11 వ తేదీని ఆగ్రామ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులు రాజప్రతినిధివారి నుద్దేశించి కొంత ముచ్చటించిరి. తొలుతను ఆగ్రాలోని రాజమహాలను రాజప్రతినిధి చాల ప్రశంసించెను. మాంటాగుగారి రాజీనామాకు నేను మిక్కిలి చింతించుచున్నాను. నాకు నిన్నటి 10 వ తేదీ యుదయమున నావార్త తెలియగానే ఎంతయో ఆశ్చర్యము కలిగినది. కారణములు గూడ మికందరకుమ తెలిసియే యున్నవి. ఆంగ్లదేశమువారయిన విధానమును గూర్చి ఎట్లు విమర్శించినను భారతభిందమును గూర్చి ఆయన శ్రద్ధతోను అభిమానముతోను పనిచేసెనని చెప్పకలేవుదు. నేను 12 నెలలనుండి రాజప్రతినిధిగా నుంటిని. నాకును మాంటాగుగారికిని నిరంతరము నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు వరుగుచునే యుండెను. అసహాయోద్యమమును గూర్చి నాకును మాంటాగుగారికిని భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడెననుచుండుట చాల ప్రబలమని అవి కేవలము నిరాధారములు. నేనవలంబించినవిధానమును మాంటాగుగారు పూర్తిగా నామోదించిరి. బ్రిటను దొరతనమునా రివియమునకు మాకు అభ్యంతరమును కలిగించు చున్నారను వదలిగూడ సత్యమేమని రాజప్రతినిధి నుడివెను.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ

పండిత కుంజ్రాగారి తీర్మానము

11 వ తేదీని లక్నోలో జరిగిన శాసనసభలో మాంటాగుగారి రాజీనామాను గూర్చి ఆలోచించుటకు సభలను చాలించవలెనని తీర్మానము సుపాదించెద నని కుంజ్రాగారు నోటి సునీయగా అందులకు బ్రిటను మంత్రులుగాని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులుగారు గాన నట్టి తీర్మానమున కవకాశము లేదని అభ్యుత్తుడు నుడివెను.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ

ద్రవిడుగారి తీర్మానము

మాంటాగుగారి రాజీనామాకు చింతించుచున్నాము. ఆయన యిండియామంత్రిగానుండి చేసినయుపకృతికి మాకృతజ్ఞత నాయనకు తెలుపగలదము అని ద్రవిడుగారు యభిప్రాయించిన తీర్మానమును శాసనసభవారామోదించిరి.

భారతశాసనసభ

మహమ్మదీయ సభ్యులు

20 మంది తంజినపుట

భారత శాసనసభలోని సభ్యులగు మహమ్మదీయులు 20 మంది మాంటాగుగారి రాజీనామా నామోదించుట లాయడుబార్డి గారి కేతంతి నంపిరి. మాంటాగుగారి రాజీనామా హిందూజాతీయులకు గాఢవిహేదమును కలిగించినది. మాంటాగుగారు హిందూజాతీయులకు నిక్కమై మిత్రుడు. ఇండియామంత్రులలో నుత్తమోత్తముడు. భిలాఫరు విషయమున మాంటాగుగారును యిండియా దొరతనమువారును చేసిన సహాయమునకు భారతజాతీయులకు మహమ్మదీయులకు, కృష్ణజాతి, భిలాఫరుప్రతిపాటున వంతమునెట్లుండు మాంటాగుగారి రాజీనామా ఆమోదించబడెను. మేము మాంటాగుగారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు మంత్రులచర్య ఆక్రమ మని ఆశ్చర్యించుచున్నాము మహమ్మదీయ వాంఛితముల కనిష్టపరిమితి నే యిండియా దొరతనము వాకు తెలిపియున్నారని అసభ్యులు తంతి నంపిరి. ఖాను బహదరు ఏ. టి. మరీకాథ, చాదరి మహమ్మదు యిస్మాయిల్, సయ్యదురకా అలీ నవాబ్ యుబహిం అలీఖాను బహదరు సుప్రజాహు సేనఖాను బహదరు అహమదు, తిమ్మ ఆక్రం హుసేను, హుస్సేనాబీ, యామిన్ఖాను, రాజాయికముల్లాఖాను ముందు, సయ్యదు హైదరు కరారు, హుస్సేనులు కాసిం జహీదుల్లీ, సబ్బోహుసయ్యదు నాబీహాబీ, కలీరుద్దీను అహమదు, హుస్సే అబ్దుల్లాబాదర్, మీయను అహమదు, అబ్దుల్లా, అంజుదాలీగార్లు 20 మందియు ఢిల్లీలోనున్న కారణమున నాకు మాత్రమే సంతకములు చేయవలయును.

ప్రతికల అభిప్రాయములు

బాంబేకానికలు

మాంటాగుగారు మహమ్మదీయులకు నిక్కమైమిత్రులను ప్రశస్తిచేసి మాంటాగుగారి రాజీనామా అనుగుణ్యముగా నున్నది. ఈయూరప్రశ్నని భువనర్తనము విభావముగనుటచేతనే వెల్లమంది బ్రిటిషుదేశీయు లాతని ద్వేషించిరి. గాని అతడు వారికందరికిని వైచేయిగా నిలిచెను. మానవునకునే శత్రువునకును గూడ ప్రీతిగా తనవిధిని మాంటాగుగారు నెరవేర్చిరి. ఇకలేమిం గుప్రభువుగూడ తనవిధిని నెరవేర్చవలెను. రాజప్రతినిధి పంపిన హెచ్చరికయే మాంటాగుగారి రాజీనామాకు కారణముగాన రీడింగుప్రభువుగూడ రాజీనామా నీయవలెను. అట్లు చేసినగాని అతనిసద్భావము విరితముకాదు.

సి. ఎం. గజెటు

మాంటాగుగారు సంస్కరణములగూర్చి చాల శ్రద్ధ వహించినది సత్యమేగాని రాజప్రతినిధివారుగూర్చి చర్చజరుపుటలో హిందూజాతీయనందరి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను చాల దుర్బుధితికి తెచ్చెను. బ్రిటను దొరతనమువారు న్యాయమును నిష్పక్షికముగ నొనర్చరను నమృతమును ప్రభుత్వోద్యోగులు పూర్తిగా కోల్పోవుటచేసెను. ఇట్టివిధానములన మహాసభ కము కలిగినది.

ట్రెబ్యూరు

మాంటాగుగారు యితీవలనే తనకు రాజీనామా నిప్పు తలంపు కొంచెమైన లేదని స్పష్టపరుచుటచే నిపు డీరాజీనామా వార్త యాదేశమున మిక్కిలి విడ్డూరముగా నుండును.

మదరాసు శాసనసభ

మార్చి 13 వ తేదీ.

శాసనసభ యీ యుదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులు చాల కొలదియంది మూరమే వచ్చియుండిరి. గా. సర్. పి. రాజగోపాలా చార్యులుగారు గ్రామనాధిపత్యము వహించిరి. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగాను.

మదరాసు రివియూ రికవరీచట్టము 1922 శ్రీ గవర్నరు గారిచే నంగీకరింపబడెనని గా. అభ్యుత్తులు చెప్పిరి.

1919 వ సంవత్సర మదరాసు నగరమునీపల్ చట్టమును తీవరించు బిల్లుపై చర్చ మరల ప్రారంభింపబడు నని అభ్యుత్తులు తెలిపిరి.

గా. పి. రామరాయణింగారు సజీయమునకు హాజరున లేనందున చిర్యుచర్చావ్సాము ప్రారంభింపవచ్చునని గా. వెంకట శెట్టి నాయడుగారు ప్రతిపాదించిరి.

గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నలవరచిరి. అందరను అంగీకరించిరి.

కోర్టుఫీజు చట్టము

గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు 1870 వ సం॥ కోర్టు ఫీజుచట్టమును సవరించు బిల్లును చర్చించుట కేర్పడిన యుప సంఘ నివేదికను ప్రవేశపెట్టిరి. గా. హబిబుల్లా సాహెబుగారు ఆమోదించిరి. ప్రవేశపెట్టుటకు ఎల్లరును అంగీకరించిరి. తరువాత క్లాజుక్లాజుగ వోటుకు పెట్టబడెను.

1 వ క్లాజు

1 వ క్లాజు ఏ భాగమునందు 'సవరణ' అను పదమునకు పూర్వము 'టెంపరరీ' అను పదమును చేర్చవలెనని పి. వెంకట సుబ్బారావుగారు యభిప్రాయించిరి.

ఎక్. ఏ. వి. సోమసుందరం పిల్లెగారు ఆమోదించిరి. గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కోర్టుఫీజును అధికము చేయుట, నాకుగూడ ఇష్టములేదు. కాని రాష్ట్రము నందు ద్రవ్యము లేనందున అధికము చేయవలసి వచ్చినది. కాని 'టెంపరరీ' నంచుటవలన నాకేమియు లాభము గన్పించదు. కలకత్తా, బొంబాయిలందు ఈబిల్లు అంగీకరింపబడెను.

ఈ బిల్లును 'టెంపరరీ' నుంచిననే బాగుగ మండునని పి. వి. ఎస్. నరసింహ రాజుగారు, శ్రీమంత్ పి. వెంకటరమణ అయ్యంగారు చెప్పిరి. టి. పి. రామలింగం శెట్టిగారు, దివాను బహదరు కృష్ణనారాయణగారు, ప్రతిపాటులగు మాటలాడిరి. టి. అరుమయినాథం పిల్లెగారును క. రామలింగశెట్టిగారును, కే. రామాచారిగారును, మాటలాడిరి. కోర్టుఫీజులు బాస్తీయగుటచే కక్షిదారులు కేసులకు కోర్టుల కెక్కురనియు, ఉండుకోర్టులకు పనిలేకుండుననియు టి. కివశంకరం పిల్లెగారు చెప్పిరి.

ద్రవ్యములోను ఇంకను కొంతకాల ముండుననియు, అందువలన నీచట్టమును 'టెంపరరీ' నుంచునాడ దనియు గా. సర్ ఛారల్సు టాడ్డంటరుగారు చెప్పిరి.

గ్రామాధికారులకు జీతముల బాస్తీచేయుటకు ద్రవ్యము గావలసివచ్చుననియు, వారికి అట్లు నిచ్చునెడల యీసవరణ నంగీకరింపగూడదనెను పి. మునుస్వామినాయుడుగారు చెప్పిరి.

గా. హబిబుల్లా సాహెబు గారిట్లు చెప్పిరి. గ్రామాధికారులకు జీతములను బాస్తీ చేయు నుద్దేశము గలిగి రెండు క్రొత్తబిల్లులను ప్రవేశపెట్టినపుడు ఈసభవారు నిరకరించిరి. ప్రభుత్వమువారియెడల ప్రస్తుతము ద్రవ్యములేదు. గ్రామాధికారులజీతముల బాస్తీచేయుటకు నిరకరము బాస్తీయగుట అయినను కొన్నియేర్పాటులను జామకొని సప్లీమెంటరీ గ్రాంటులను ప్రవేశపెట్టెదను. అప్పుడు ంకొనబడు గ్రామాధికారులకు జీతములను బాస్తీచేయుటకు వలండువచ్చును. ప్రభుత్వమువారు ఎప్పుటికిని గ్రామాధికారుల విషయము మఱచిపోవరు. భారతప్రభుత్వమువారిని అడిగి కొంత ద్రవ్యమును అప్పుగ తీసికొందుము.

వెంకటసుబ్బారావుగారి తీర్మానము వోటుకు పెట్టవలెనా యనువిషయమై కొందరు అనుకూలముగను, మరికొందరు ప్రతిపాటులగు నున్నట్లు అరచిరి. అనుకూలరు బాస్తీమంది యున్నట్లు అభ్యుత్తులు చెప్పిరి.

వోటుకు పెట్టవలెనని సభవా రంగీకరించిరి.

అంతట పి. వెంకటసుబ్బారావుగారి సవరణ వోటుకు పెట్టబడెను. వోటు తీసికొనబడెను. అనుకూలరు 18. ప్రతిపాటురు 39 మంది యగుటచే సవరణ యోజిపోయెను.

1 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

రెండవక్లాజులో గా. కే. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కొంత 'విషయమై ప్రతిపాటులగు నున్న లేపు' అను పదములను చేర్చుచు సవరించిరి.

సవరణ అంగీకరింపబడెను.

3 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

4 వ క్లాజుపై కొంత చర్చ జరిగెను. తరువాత క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

5 వ క్లాజు అంగీకరింపబడెను.

మిగిలిన క్లాజులపై చర్చ జరుగుచున్నది.

NOTICE TO STUDENTS.

Beware of your health before Examinations. Keep 2 tins of Spermatorrhoea pills with you always. Stops Emissions and wet Dreams. Startling relief in 24 hours else money refunded 1 tin of 15 pills 8 As (Net). (B)

3473 M. V. R. RAMACHANDRA ROW,
Market Tank, COCONADA.

భిలాభములు మేమి?

“భూ కార్యక్రమవిధానము స్వరాజ్యసంపాదనకు దగి యున్నది. కాని ఈ కార్యక్రమము చాలమెల్లగ నడచుచుండుటచే భిలాభమును రక్షించుట కిది సరిపోజాలదు. భిలాభము సమస్త కోరికలను సమలలోనే సరిష్కరింపబడును. మన మేమి యొనర్చినను ఇప్పుడే యొనర్చలేము” అని చాలమంది మహమ్మదీయ స్త్రీలు నడుపుచుండిరి. ఈవిషయమును నిర్ణయించెదము గాక, దేవుని కృపవలన, భిలాభము సమస్త, గాజీ ముస్తఫా కెలలసాహెబ్ గారు ముస్తఫా ముస్తఫీలనుగ నున్నది. వారివలె ప్రస్తుత కాలమున నే ఇతర మహమ్మదీయులను, పోయిన భిలాభము ప్రతిష్ఠను తిరిగి స్థాపింపలేదు. భవనాపమున భారతదేశ మందులకు ఏకాగ్రత్యముగ సహాయము చేసినను అధికముగ సహాయమొనర్చలేదని వాదించుట హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యతలనను, ఇంగ్లండుదేశము తురుష్కలకు విరోధవిధానమునే సాగించుచు, భారతదేశ పరికరముల తురుష్కలకు వ్యతిరేకముగ నుపయోగించుచు నున్నయెడలను అంగ్లేజీమతో సంబంధము కడవాదము నునియు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించినదియు మనము జహీరంగముగ ప్రకటించుటచేతనే మనము భిలాభమును నిజముగ సహాయము చేయుచున్నది. మన ఈ ప్రకటనయందు బల మధికముగలదిని ఇష్టము ప్రకటించుచున్నాము. కెదులు పాసాగారికి ఎక్కువ బలము గలది. గణగణాదివక్షణ లేకయే కొన్ని జేలరుండి యెల్లరుజని ప్రభుత్వమును తాత్కాలికముగ గాలరాపించిన యెడల ప్రభుత్వము మన కోర్కెలకు లొంగునని కొంతమంది తలచుచుండిరి. ప్రభుత్వము వారతక్రి గురించి అల్పముగ నెంచవచ్చు. దేశమునందు దౌర్జన్యము నణగద్రొక్కగల కత్తీ ప్రభుత్వమున కింకను గలదని నమ్మెదను ఏకాగ్రత్యముగ జెయులునకు వెల్లటయినగా దౌర్జన్యమే. పనిత్రు లునకాదును, దైవ భీతిగల వారును బాధ నందినయెడలనే భీతిముందును. గుంపులుగ జేరి అడంబడముతో నట్లు చేసిన ఫలితముండదు. భారతదేశము ప్రెక్ష్యలము జొందికొలది బలవంతమగుచుండును. ముగ్గుల కరీరునకు పరిభ్రష్టయే సాధనము. కరీరుదౌర్జన్య సంపన్ను లొక్కతెరి అహంకార ప్రభుత్వ “కఠిన్యభావ” యొక్కరై భగవంతుని అధికారములను తా మే చెలాయించ నెత్తింతును. కఠిన్యభావమునకు తద్వ్యతిరేకములతో సంపన్నము గలిగిన యెడల నెట్టి సంపన్నమును ఉన్నదింపకరదు. ఒక ఘన ప్రభావము మరయుక భవనాపము మీదనే నడచుచున్నాము. అంతరిక్షమున మార్గములు నిర్మింపబడునను, అందుచే నిర్మాణ విహీనమగు మాకెలు దాంబీముగ జెయులనకు వెల్లెనను, భవనముల తగుల దెట్టినను ఇవి, “ప్రపంచములో కల్ల కృత నిశ్చయులగు” వారియొక్క “కఠిన్యభావ” ప్రేరేత అహంకారముతో సరిపోజాలవు. ఇట్టి భీకరాహంకారమును, సామ్యత విషయము, పనిత్రులచేత నే ఎదిరింపవలెను. నిస్సహాయులకు భగవంతుడే సహాయ మొనర్చుటను గాని, దామేమియో యొనర్చుగలమని దలచుచున్నవా సహాయ మొనర్చాలరు. మహమ్మదీయతెరుదనై గారు కొరాయనందలి ప్రకటనయు ఈ పాఠమును నొసగున్నది. కొరాయనందలి ప్రతి “సు” యుదయాంబోని నగు ఆ పరాత్పరుని వాచుచు తొడనే ప్రారంభింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులన, మనము కరీమనందు దుష్టులుగ నున్నను ద్వాగములందు మాత్రము బలవంతముగ నుండవలెను. మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యరాహిత్యసాధనమును నన్నియెడల నా సాధనమును పరిక్షించుటకు పిలువొసగవలెను. వారు కోషమును అనగా దౌర్జన్యమును— వారి మృదయములందు ముకొనిని యెడల అట్టి పిలువలుగ జేసిన వారు గాలాలరు.

మన వాంఛికము వలనను, పరులకు అడ్డంగులు నిర్మించుటవలనను, కాపలా చేయుటయందు దౌర్జన్యము గన్నునకుటవలనను నిష్పంధముచే మనయందు గలి మువారి సంఖ్యకంటె మనకు నూర్గులగు గా కెక్కువ. ప్రభుత్వమువారికి నిష్పంధనకారమును తీర్చుకొనిన మనము ఇతరులను నిష్పంధపెట్టి వారిని మనకునుకలముగ నెట్లు గావించుకొనగలము. పరులు మనయెడల నెట్లు ప్రవర్తించవలెనని కోరుదుమా మనము నూడ పరులయెడల నెట్లే ప్రవర్తించవలదా?

సెనర్సుపంధి మనకు సంఖ్య పీకరముగ ముప్పదివయోతల నీ కార్యము పూర్తి గావెదను. తన కోర్కెలకంటె తక్కువనాతో సంఖ్య పీకరమంద నుండుటయందే భారతదేశమును నిమిడియున్నది. జాబులు అరలును తిరిగి

మహమ్మదీయుల కిచ్చి వేయవలెనను విషయమున కెదులు పాసాగారు విశేషశ్రద్ధలను గన్నునకు పోవచ్చును. అది ముసల్మానులకు తిరిగి ఇచ్చివేయు వరకును మునము పోరాటమును యధాప్రకారము సాగింపవలెను. ఇద్దరులముచే నీ యాదర్శమును బడయగలమని మహమ్మదీయులకు నమ్మకమున్నయెడల వారిదౌర్జన్యరాహిత్యమైతినుండి విడిపోవచ్చును. అట్లుగాని యెడల వారు మనోవాక్యానుకంఠయందునుగ ఈవిధానమును నిర్వర్తించవలెను. అప్పుడు వారి కోర్కెలను నెరవేర్చుకొంతకంటె నిశ్చయమైచియు, త్వరిత ప్రవేదియు మరియొకమాద్రము లేదనివాకికే చెలియగలదు.

ఉద్దేశ మనశ్యకమా?

ఈపోరాటమును సాగించుటకుగాను ప్రజలయందును మన ఉద్దేశమును ప్రకటించుట అపురవమని కొంతమంది స్త్రీలు తలచు నడుంతుండిరి. ఉద్దేశ క ము మీ ద నే ఏ వాతిగాని ఏ వ్యక్తి గాని జీవించి యుండజాలదు. ఇటీవల మనకు యుద్దేశము చాలకలిగెను. ఇప్పుడు దానికి విరుగుడుగ మాంద్యమువచ్చెను. ఇందువలన నిరోధక (ఆగ్రెసివు) కార్యక్రమ మాపబడుటచే ప్రజలు మనలను విడనాడియెడల యుద్దమభివృద్ధికి భంగము గలుగుతుంటుందే గాక మనకు చాలబలము గలదును. అప్పుడు చోచారా బాధ్యత మనవైపుండదు. వెనుకకు తిరిగి జూచుకొన నవసరము లేకుండ ముందునకు జనవీలుండును. ఈమాంద్యమును దాటిన తరువాత ప్రజలు మనపక్షమున నుండినవి చెలిసినయెడల ప్రజలు దౌర్జన్యరాహిత్య సిద్ధాంతమును ప్రవేశించిన ప్రకటింప వీలుండును. మాత్రవిధానము నెట్లు గావించగలరో అట్లే నిర్మాణ విధానమునుగూడ గావించగల రని కావచ్చును. ఏదిఎట్లున్నను ప్రస్తుత యుద్దేశము పోవలెను.

పట్టిలు

బ్లోలితీర్మానమును విమర్శించుచు మరలా పత్రిక యందు కెల్లారుగాను వ్రాసినవ్యాసమును జాగ్రూకతతో పఠించితిరి. ఆవిమర్శమునందు వారు నామెడల గన్నువినసాగు నవ్యమును గలనందితిరి. అందువ్రాచుబడిన పట్టిలున్నవి నర్సింహ కెల్లారు గారిని, వారియభిప్రాయముల, పోల్లూను తదితరులను నన్నింపవేయవలెనని ప్రార్థించెదను. అవును, మాటలొకడ వాంఛనీయమైనగునను. కాని ప్రత్యక్షవిషయముల గమనింప నిరాశకొనినపు డీగుణము పికాచముగ మారును గంటగంటకు నైకపటాలముల స్థానములను మార్చుచున్నయము నాకు తెలియను. ఒకప్పుడు జాలూ తిరుగుబాటునందు మేనందరము నిర్ణయించుంటిని. మరుదినమున గావించవలసిన కార్యము గురించి మాకు నిర్ణీతతత్వములు లభవు. అర్ధరాత్రిము నందు మమ్ములను లేపి ధాన్యపు బస్తాలవెనుకకు పోవలయునని అజ్ఞాపించిరి. ఈధాన్యపుస్తాలు గొడగానేన్నయెను. మేము బనచేసిన కొండవైకిలే త్రువు ప్రాకివచ్చుచున్నాడని మాకు తెలియవచ్చుటచే నిట్లొనర్చబడెను. ఒక గంట గడచినంతలే మాకు తెలిసినవార్త యనత్యమని తెలియవచ్చెను. అప్పుడు తిరిగి మామూలుస్థానములకు జనుట కనష్టత ఈయబడెను ఈ పట్టిలన్నియు అనత్యకము లగుమాపులే. వ్యాధి మారుటతో మందుగూడ మారును. ఒకే వైద్యుడు ఒకదిన మన రోగియందు నులేరుమా జ్వరమును గాంచి చాల క్వైవామందు నిచ్చును. మరుదినమున టైవైడు జ్వరమును గాంచి అన్ని మందులను అపివైచి జాగ్రత్తగా పోషింపవలెననియు లంకణముల గట్టరెననియు నుత్తరపుడేయును. మూడవదినమున తుయలక్షణముంగాంచి మార్పుల గావించి ఆవారమును పుచ్చుకొనవలెనని యెరును. ఈ వైద్యుడు చలచిత్తుడా? లేక జాగరూకత గలవాడును యధార్థవాదియునా?

నేను బాంబాయి సమావేశ సందర్భమున యొనర్చియుండవలసినదని కెల్లారుగాను చెలిపెడి కార్యమును ఆ సమయమున ఉపేక్ష అన్యతాదోషములను జెందకుండ నే నొనర్చియుండజాలక పోయియుండును. ఆసమయమున భారత వాతావరణము నిశ్చలముగ నుండెను. అట్లే ముందుగూడనుండునని ఎంచితిని. ఆ సమయమున సమృద్ధించిన దానికంటె పరిమతి దాటి అధిక విషయములకు సమృద్ధించినయెడల అన్యతాదోషము కలిగిడిది. రోగిగలక్షణములను నిందింపవచ్చునగాని రోగిగలక్షణములను బట్టి నేను గావించిన తీర్మానమును నిందింపరాదు. అదియుగాక కలకత్తాయందు రాజప్రతినిధిగాను కొంకులేటిల సమావేశమువలన అధికలాభము లెర్పియ్యగలగు జాలవనియు భిలాభము పంజాబు విషయములందు ఏమియు ఆశంపబడరాదనియు సంస్కరణము లిప్పుడే ప్రవహింపబడినవి. కొత్తసంస్కరణములేవియు గావించబడవనియు ప్రకటించియుండగా మనము పోరా

డు మాకులను దాచివెట్టియుండగలనా. మనకోర్కెలు నునిదితములనియు నిశ్చయములనియు చెలిపియుండక పోయినచో మిల్లవాద స్నేహితులను రాజప్రతినిధినిగూడ నవ్యాయ మొనర్చినవాత నగుదును. అప్పుడు సమిష్టి కాన్సోల్టంఘనము నాపివేయుట మనయందులోపముగ నుండెడిది. కానిచోచారా విషయములు ఆకాశమును మేఘావృత మొనర్చెను. అందుచే మరియొక వ్యాధిలక్షణము పొడగెత్తెను. ఆసమయమున రోగి పథ్యమునందు మున్నుజేయవలెనని తేట తెల్లముగ చెలువక పోయినచో నేగమైయుండెడిది. చోచారా తరువాత సమిష్టి కాన్సోల్టంఘనము నాపకపోయినయెడల నది తుమింపరాని నేరమైయుండెడిది ఈ తీర్మానమునకును బ్లోలి సిద్ధమైలేదను విషయమునకును సంబంధములేదని పాఠకులకు నమ్మబల్కెదను బ్లోలి పోరాటమునకు నకల సంసిద్ధముగ నున్నదని నానమ్మకము. ఈయుద్ధమునకు బ్లోలి సంసిద్ధముగ నున్నదని “యంగ్లండ్ యా” మూలమునను “నవతీనను” మూలమునను ఇదివరకు పలుమారులు చెలిపియుంటిని.

విమర్శకులు, సివిలుకానవాత్రిమణమునందలి చిక్కుత్రోవలు నరిగ చెలిసికొనలేదు. అందు సివిలు ఆనుబిశేషణమును వారు నరిగ గనునించుటలేదు.

బ్లోలి తీర్మానమును గురించి విచారించిన కొందరి, భీల్లియందలి చక్రము సంప్రదింపులను పలుమారులు మనము చేసికొనుచున్న కొలదిని తీర్మానము నర్పించేయనియు ఎవరే మనుకొన్నను, ప్రజాసానుభూతి గోల్పోయెను. నూడ, కాష్ఠీయకాంగ్రెసు సంఘములు నిరోధక (ఆగ్రెసివు) కార్యముల నన్నిటిని తాత్కాలికముగ నిలుపుట అపునరమని నాకురోమచ్చుడి.

ప్రకటన

బెజవాడలో ఎన్. శ్రీనివాసులు కంపెని జనరలు మచ్చెన్చు. అనుపేరున వ్యాపారముచేయుచున్నట్టి ఎన్. సూర్యనారాయణ రావుగారు ఈ తెలిసుండి మద్రాసు రాజధానిలో కృష్ణా, గోదావరి, (పిల్లూరు చేరదు) గుంటూరు జిల్లాల యందు మా లూబ్రికేటింగు సామానులు విక్రయించుటకు సోల్ ఏజంట్లుగా నియమించి యున్నామని ఇందువలన అందరును తెలుసుకొనవలెను.

Standard Oil Co of N. Y. Madras.

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణజీవితము, ఉపదేశములు

రెం 0—8—0

గాంధీ మహాత్ముని

‘నాచెటసాల అనుభవము’

రెం ప్రతి 1-క 0—12—0 [3051]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు

రెం 0—8—0

యం. ఆర్. కృష్ణరావు అందు కంపెని, నెల్లూరు.

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము

ఇది అచ్చుపూర్తియు నిష్ఠముగా నున్నది. 300 పేజీలు. ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, వర్ణములు, పోడకపర్లు, ఆప్టకపర్లు, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్భావఫలములును, ఇంకను అనేక గంగతులతో మిక్కిలి భూలభిజ్ఞైతని ఆత్మదృష్టముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంకటముల పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపసు చేయదుము. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు భరణాస్తులు : ఓపికవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2—0—0 లు.

అలగ్యమైనచో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెళ్లీ వెంకట శాస్త్రి.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరి జిల్లా)

విదేశ వార్తలు

మాంటాగూగారి రాజీనామా

ఆంగ్లాభిప్రాయములు

కన్సల్టేటివ్ పక్షము

మార్చి 10:—మాంటాగూగారి రాజీనామాను గురించి కన్సల్టేటివ్ పక్షవార్తాపత్రికలు సంతసమును గనబరచుచున్నవి. రాజ్యపరిధిగూడ రాజీనామా నీయవలెనని నడుపుచున్నవి. భారతప్రభుత్వమువారు మాంటాగూగారును మంత్రివర్గమువారికి తెలియకుండ నీ ప్రకటనను బహిరంగపరిచి అందు లీలన బ్రటిషు ప్రభుత్వముచే తమ కోర్కెలను నిర్బంధముగా పెర వేర్పింప జేయదలచరని ఈవార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

ఇట్టి కుటలుకా కార్యదర్శి ప్రభుత్వమునండి వెడలిపోయేనే యని లిబరలు పక్షపత్రికలు విచారించుచున్నవి. కాని మాంటాగూగారిని పార్లమెంటుచే రాజనామానిచ్చుట తప్పని సరి యని వ్రాయుచున్నవి. ఈగారినామాను భారతీయుల పార్లమెంటు గావించు కొనెదరేమోయని యన్ని పక్షపత్రికలను వ్రాయుచున్నవి.

మంత్రివర్గముతో సన్నిహితములు

ప్రకటనను బహిరంగపరచిన విషయము ప్రధానమంత్రికి చాల అలగ్నముగ దెలిసెను. వెంటనే మాంటాగూగారిని పిలిచి విచారింపగా దా నా బాధ్యతను వహించితిని మాంటాగూగారు యిట్టి. అంతట లాయడు బార్నిగారు చాంబెల్లను, చర్చిల్లు, బెర్నెస్ మొదలగు వారి నందరిని పిలిచి ఈ విషయము చర్చించి మాంటాగూగారి యద్యోగమున నుండరాదని తీర్మానించిరి. తరువాత రాజీనామా నీయవలెనని మాంటాగూగారికి లాయడుబార్ని గారు లేఖవ్రాసిరి.

చాంబెల్లగారు పార్లమెంటునందు మాంటాగూగారి రాజీనామాను దెలిపినపుడు చాలమందిసభ్యు లు తానామును బట్టకాలక పోయిరి. లిబరలు, కార్మికపక్షమువారు ఎట్టిభావములను వెలుపరచెను.

మాంటాగూ- లాయడు బార్నిగారు

మాంటాగూగారి రాజీనామా సందర్భమున మాంటాగూగారిని లాయడుబార్నిగారిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రకటింపబడినవి. మాంటాగూగారు లాయడుబార్నిగారికి వ్రాసిన లేఖనందీ విషయములు గలవు:—బర్మింగ్హామందు భారత ప్రభుత్వమువారికి సందేశమునున్న దానిని బహిరంగ పరచుననుమతి గోరుచునా ప్రభుత్వమువారికి నోటునున్న గతి వారముననే మంత్రివర్గమువారి కందరకును పంచివెట్టితిని. అందువై మంత్రివర్గము అభ్యంతరమును దెలుపలేదు. ఆ సందేశమును ప్రకటించుట కనుమతింపవలెనని కోరుచు నాల్గవేదిన నాకోక అర్జుంటు తంజివార్త వచ్చెను. మంత్రివర్గము తిరిగి క్వెర లో సమావేశమగునని నేనెంచలేను. ఆ తిరుగాక, ఆ ప్రకటన యందు, మంత్రివర్గమునా రన్నియో పర్యాయములు దెలుపుచున్న ఆభిప్రాయములకుంటే నేను ఆభిప్రాయములు తేల్చు. అందుచే దానిని ప్రచురించుటకు నే ననుకుంటిని. సందేశము సమావేశమున భారతదేశమునకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మియ్యబడెను. సెనెట్టు సభియుండు ప్రత్యేకము పాల్గొనెను. ఇట్టి స్థితులందు భారతదేశకాంతి కపు సరము లగు నభిప్రాయములను భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట కెట్టి యాటంకముగలదో నాకు దెలియుటలేదు. భారతాభిప్రాయములు సంపూర్ణముగ విచారింపబడవలెనని భారతాభిప్రాయమువారికి నేషింపుచుండిరి. అందుచే సెనెట్టుసంధిసందర్భమున భారతప్రభుత్వమునకును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును సహాయముచ్చుట నాభిప్రాయము యించితిని. నేనొనర్చిన కార్యమునాకు యుక్తమేయని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రభుత్వమువారిచే నాకు నియమింపబడి నాచే భారతదేశమున ప్రారంభింపబడినవిధానము ఇతరప్రభుత్వమున ఆశించుచున్నాను.

లాయడు బార్ని గారు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసిరి:—మీ రాజీనామా సంగీకరింపవలయునని సార్వభౌమునికి సలహా నొసంగుచున్నాను. మీరు మీవిధానము ననుసరించి ప్రకటనను బహిరంగపరచి రని నాకు నమ్మకముగలదు. కాని దానిని ప్రకటించుట వలన భారతదేశ కన్సల్టేటివ్ పక్షములకు దానిని సామ్రాజ్యవ్యవహార భాగము గలిగెను. భారతప్రభుత్వమునకు వారి యభి

ప్రాయములను దెలుపుచున్న గలదు. బ్రటిషువారు భారత మహమ్మదీయరాజ్యవ్యవహారమువారి కన్నియో సదుపాయముల గావించిరి. సందేశమున భారతదేశమునకు ప్రత్యేక సంపూర్ణప్రాతినిధ్యము గలదు. అంతియగాక మహమ్మదీయ రాజ్యవ్యవహారమువారికి తమ యభిప్రాయముల సామూహికము వారియెదుట దెలుపుటకు సదుపాయము లొనర్పబడెను. సామ్రాజ్యమునందలి ప్రత్యేకప్రభుత్వము లిట్లు ప్రకటనల బహిరంగపరచినయెడల సామ్రాజ్యవిదేశవ్యవహారములకు భంగము వాటిలి సామ్రాజ్య స్థాయియే యనుమాన మగును. వికాస సామ్రాజ్యదృష్టితో జూచినయెడల మాంటాగూగారికార్యము న్యాయయుక్తముగ లేదు. సమీప ప్రాచ్యసమావేశము త్వరలోనే గూడనున్నది. ఆ సమయమున చాల క్లిష్టములగు విషయము లచ్చట చర్చింపబడును. మాంటాగూగారిని సర్వకార్యములను విదేశాంగకార్యవారిపని ఎక్కువగా విషయ మాయెను. తాము 6 వ తేదిన రాజ్యపరిధికి తంజివార్తములముగా సంపిన ప్రత్యుత్తరమును ప్రకటింపవలెనని మాంటాగూగారు కోరియుండిరి. భారతప్రభుత్వ సందేశమును బహిరంగపరచుటవలన నే స్థితిగతులు విషమించెను. ఈ ప్రత్యుత్తరమునగూడ ప్రచురించి నయెడల మతంత విషయము లగును. అందుచే నది ప్రకటింపబడజాలదు.

లాయడు బార్ని గారిని గూటరు వార్తలయ్యప్రతినిధి దక్షిణి ప్రశ్నింపగా నిట్లు నడిచిరి:—మే మింతవరకును గ్రీకు తురుష్కలరుధ్య వ్యవహారములకు నిష్పక్షపాతముగ సరిగ కొనసాగించుచుంటిమి. ఆ ప్రజలములందు నిజమగు కాంతిని సాపింపవలెనని మాయాశయము. ఈ సందేశమును ప్రకటించుట వలన ఇరువురుధర్మము రాజ్యవ్యవహారముల సంక్లిష్టతముగ సాగించుట కష్టమగును. భారతదేశ మహమ్మదీయాభిప్రాయమును మే మెల్లప్పుడును అధికముగ గౌరవించుచుంటిమి. వారు సరిగ్రామమున గావించిన సహాయమును గమనించుచు మా రాజకీయ విధానమును ఏర్పాటు గావించుకొనుచుంటిమి.

ప్రతికాభిప్రాయములు

ఆంగ్లాభిప్రాయములు రెండు విధములుగ వీలి యున్నవి. టైమ్సు, డేలీ మెయిలు పత్రికలు భారతాభిప్రాయముల గమనించి సెనెట్టుసంధి మార్పులు గల్గింపవలెనని వ్రాయుచు నానుక్తిప్రభుత్వ విధిరకుల బొంబయినుండి వ్రాసిన హెచ్చరికతేఖనను తిరిగి ప్రకటించుచున్నవి.

సెనెట్టు సందేశవారము సుల్తాను పోనాట్టుగారిని ప్రదేశములకు మార్పులు గల్గింపకాదని డెయిలీ మెయిలు, ఆయినకు గ్రీకులు అసియా మైజరు వై యుద్ధమునకు గడకుట కార్యము నిరుద్ధమనియు ఈ విషయమున మిత్రమండలి వెనుకకు తిరలవలయు ననియు వెల్లడినిస్తూ నెలలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. డేలీ హెరాల్డు

సెనెట్టుసంధి సంపూర్ణముగ మార్చివేయవలెననియు, నిజమగు భారతజాతీయసమావేశము నాహ్వానించి అందుకు అధినివేశపార్లమెంటు ప్రతినిధులుగూడ నాహ్వానించి భారతదేశమునకు నిజమగు ప్రతినిధులను నొసగువలెననియు డేలీ హెరాల్డుపత్రిక దెలుపుచున్నది.

సామ్రాజ్యమునందలి ప్రత్యేకమున సెనెట్టుతో మార్పులు గల్గించుటవలన భారతదేశము అసంతృప్తి చల్లార్చ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి దృష్టియందు ముందరిని వీలవలన విశదమగుచున్నదనియు, ఇట్టిభావములనేకొనసాగించియెడల సామ్రాజ్యము చాలకాలము నిలవజాలదనియు మార్చింపుచున్నపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారతప్రభుత్వమునందలి సంగీకరింపరాదనియు, భారతదేశమునకు అధినివేశసామకమున్న అధికఆశయము లుండరాదనియు డేలీ హెరాల్డు వ్రాయుచున్నది.

రీడింగుప్రభుత్వగూడ వెడలవలెను

మాంటాగూగారు వెడలిపోవుట సంతోషవాయకమనియు అత్యగౌరవనీయకార్యము రీడింగుప్రభుత్వ వెంటనే రాజీనామా నీయవలెననియు డేలీ హెరాల్డుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వాధికారు లగుటచే మాంటాగూ రీడింగు గారిని సర్వకార్యమునగ నే యున్నదనియు, మాంటాగూగారి యద్యోగమునండి వెడలిపోయినాత, వారితో సమానకార్యకర్త గల రీడింగుప్రభుత్వమునకును యుక్తముగాదనియు డేలీ హెరాల్డుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

డేలీ ప్రభుత్వ

మాంటాగూగారి సాన మాక్రమింపవలెను

రీడింగుప్రభుత్వ రాజీనామా

మార్చి 10:—భారత కార్యదర్శి పదవికి డేలీ ప్రభుత్వ గారినాహ్వానించిన యాటంక పార్లమెంటు విలేఖకుడు దెలుపు

చున్నాడు. యూనియన్లు తీయోజనమునకు అంగీకరించెదరు. డేలీ ప్రభుత్వ నిరాకరించినయెడల డేలీ ప్రభుత్వపదవికి రావచ్చును. కాబోవుకొలదివారములలో రీడింగుప్రభుత్వ రాజీనామా గూడ తప్పనిసరి యని దలచుచున్నాడు.

ప్రస్తుతము భారత కార్యదర్శిగారి పదవి 4 వ శతాబ్దమున ఇతెన్నగారు తాత్కాలికముగ నిర్వహించుచున్నాడు.

లిట్టునువ్రాపు దంపతులు

భారతదేశమునకు ప్రయాణముగట

మార్చి 9:—లిట్టును ప్రభుదంపతులు భారతదేశమునకు ప్రమాణమై జరిగి, పిల్టోరియావద్ద వారు సంతోషముతో నభినందింపబడిరి. వారితో వారి ఇద్దరు పుత్రికలును చిన్న కుమారుడును గూడ గలరు.

ఈజిప్టునీతి.

స్థితియూరేగింపు

మార్చి 10:—కెయికోయందు మేలిముసుగులకు ధరించిన చాలమంది స్త్రీలగుంపు పట్టణము దన్ని పీఠు లందును సవరణపాపా మంత్రివర్గముకు సరిసించుచు ఇస్కూలు పాపాతిరిగి రావలెనని కేసు వేయుట యూరేగింపు గావించిరి.

వివిధసంధియూడంబడిక

నిరాకరింపవలె ననుతీర్మానమొడిపింపుట.

మార్చి 8:—వివిధసంధియూడంబడిక చట్టము ప్రజలసభయందు మూడవపర్యాయము చర్చకు వచ్చెను. ఈచట్టమును త్రోవవేయవలెనని కోవాల్డు మెంట్ గెయిలుగాను ప్రతిపాదించిరి.

ఈ ప్రతిపాదనమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు చర్చిల్లుగారిట్లు నడిచిరి:—ఇర్లందు క్రమక్రమముగా బోల్లి విషయమునకి డిగిపోవుచున్నదని ఈసభ వారు తలంపగూడదు. ఈయెడంబడిక వలన సామ్రాజ్యమునకు తీరని అవమానము సంభవించెనని కొందరు నాడించుచున్నారు. ఈవిషయమును జాతీయగర్వదృష్టితో చిలకింపక జాతీయాభివృద్ధిదృష్టితో చిలకింపవలెను. ఇర్లందు ప్రజాస్వామ్యమును స్థాపించుననియు, సందిని సరిగవనించుట బూటకమనియు కొందరు తెలుపుచున్నారు. ఇర్లందుతో బోల్లివయెడల బ్రటిషుసామ్రాజ్యమునకు అపరిమితమైన శక్తిగలదు. అంగ్లా విరిషు అధికస్థితులను బోల్లివాచిగూడ నందియె. సందియెడంబడికకు వ్యతిరేకముగ నడచియెడల వైర్లంతున కెన్నరునుసహాయమొనర్పరు. విరిషు నాయకులందు నాకునమ్మకముగలదు. తాత్కాలికప్రభుత్వము విషయము గాంచినయెడల సామ్రాజ్యమునకును తనకునగూడ చాలసహాయకారి కాగలదు.

ప్రభుల సభయందువివాదము

ప్రభుల సభయందు వివిధవ్యవహారముల చర్చించుచుండగా బెర్నెస్ మొదలు, కార్నెస్ ప్రభువులకు తీరనివాదము తిట్టెడియెను.

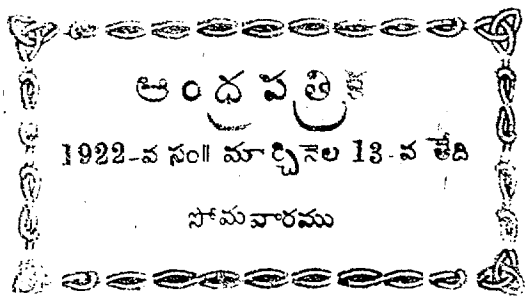
కార్నెస్ ప్రభు విట్లు నడిచెను:— ఇర్లందునందు బ్రటిషువారు అనుమానకర మగువిధానము నవలంబించిరి. ఈయెడంబడికవలన రాయలు విరిషుకాన్స్టెబుల్లరీవైసులకు ప్రభుత్వము వారు తీరని అన్యాయమొనర్చిరి ఈవైసులలో చాలమంది సిక్ ఖీయచే కూసి చేసాబడిరి.

బెర్నెస్ ప్రభుత్వ దేశమునందు విపేక్షలు నడిచెను అత్యధిక సంఖ్యాకులకు ప్రజలు సంతకములముగ నున్నారు అత్యవసరము తటస్థించిన యెడల ఈవిషయమును ఎన్నికలయందు గూడ ప్రభుత్వమువారు నిరూపింపవలెనని నున్నాడు. ప్రభుల సభవారు ఒడంబడికను చర్చించునపుడు కాన్స్టెబుల్లరీని గుఠించి ప్రసంగించెదను.

బెల్గాన్సునం దల్ల రులు

బెల్గాన్సునందు తుపాకులపోరాట మింకను సంభవించుచునేయున్నది. ఈపోరాటములకు మారుగా బెల్గాన్సువై తిరిగి వాణిజ్య బహిష్కారమును ప్రయోగింపవలెనని ఉత్తరవర్లందు సిన్ ఫీసు సంఘమువారు తాత్కాలికప్రభుత్వము వారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి.

వాషింగ్టనునందు మూచింపబడిన చతుర్దేశయెడంబడిక సయ్య కర్తావ్యముల సెనేటునందు తీవ్రచర్చ జరుగుచున్నది.

గాంధీవిజయము

సీ. మరుగకుం డీక మీరు మార్చిదేశపునెన
ప్రభుధర్మంబును భావములను
చరచిపోకుం డహింస మన సాం ప్రకాయమా
వరధర్మమున మీరు వలనలయు
చరుగగా వలదు మా ధర్మ ధర్మరాజ్యంబు
సాధింతు మనడి నిశ్చయవ్రతంబు
మరుగకుం డెప్పుడు మన కన్నటికినెన
సాధారణ స్వశక్తి యనెడిమాట
తే.గీ.మొత్తిపోతుడు సాంచాలచరణములను
మరుగకుడు ఖిలాఫత్ న్యాయములను
వరచిపోకుండి కన్నడు మాతృభూమి
మరుగకుండుడు కాంతిధర్మంబు నెత్తుడు.

గాంధీ విజయము.

భగవంతుని దివ్యవిభూతులను ఆహంకార ముగ్ధులు కన్నులుండియును జూడజాలరు; చెప్పులుండియును విననేరరు; బుద్ధియుండియును గ్రహింపనోవరు. అధికార ప్రమత్తుల కిది సహజవస్థయని ప్రపంచ చరిత్రమునందు సుప్రాప్తములైన యుద్ధములు నిర్బంధములు ఘోరములు వేయినోళ్ళను దెలుపుచున్నను మానవజాతికి జ్ఞానోదయము కలుగకున్నది. అధికార నిర్బంధమును సోకటిసు పరమానందముతో స్వీకరించి విషపానమునుజేసి యమరత్వమును బొందెను. ఏనుక్కిన్తు నిశ్చల చిత్తముతో సిలువను గైకొని దేవత్వమును బడిసెను. మోహనదాసు కరుణచంద్ర గాంధీ ప్రశాంత హృదయముతో పరిగ్రహించి స్వమాహాత్మ్యమును వ్యక్తము చేసెను. మహానుభావులందఱో దేశమునకును ధర్మమునకును దైవమునకును ప్రాణమానధనములను సమర్పించి శాశ్వతానందమును బడయగలిగిరి. ఈమహాత్మాగులు స్వజాతికిని మానవజాతికిని మహాపాపకారమును జేసినవిధమునకు వారి పూజ్యతయే నిదర్శనము. అధికార ప్రమత్తుల దుర్జయములు మహాపురుషుల సత్కార్యములు లోకమునందా చంద్రార్కమును నిలిచి యున్నవి. దుష్టాధి కారులు - దుష్టరాజ్యములు - పేరుప్రతిష్ఠలు లేక నశించినను శిష్టచరిత్రలు శాశ్వత ప్రతిష్ఠను బడసి యారాధ్యములైనవి. గాంధీ మహాత్ముని బంధన మధికారవర్గమునకును నధికారవర్గా శ్రీతులకును వర్తమానకాలమునం దానందమును గలుగజేయుచున్నను కాలాంతరమునందు విషాదమునకు గారణముగఁ గాగలదు. గాంధీ మహాత్ముని నిష్కలంక దేశభక్తి, సత్యప్రియత్వము, ధర్మార్పణ, శాంతిశీలము, లోకప్రసిద్ధి బడసినవి. మహాత్ముని పరమేశత్రువులు సముతము వారియెడల దురుద్దేశముల నొనరించుటకు జంకుచున్నారు. ధర్మశాస్త్ర గాంధీ యిప్పుడు దీపించియున్న జనులయందగ్ర గణ్యుడని నిర్ణయించుచున్నారు. భారతీయులు గాంధీని దేవాంత సభవునిగా బూజించుచున్నారు. వేదములు జరులు నిద్రాహారములను విడిచి గాంధీ మహాత్ముని-సంవర్ధనమునకై నిరీక్షించుచుందురు. గాంధీ పాటలు - గాంధీ పద్యములు - గాంధీ నాటకములు - ప్రజలకు నిత్యమును పరిపాటి

యొనవి. పసిపిల్లలు సముతము గాంధీనామ స్మరణమును జేయుచు నానందమును బొందుచున్నారు. శ్రీరామ శ్రీకృష్ణనామ స్మరణముల వలనే గాంధీమహాత్ముని నామస్మరణమును వదిలమైనది. ఏకుగ్రామమునకు బోయినను గాంధీ జయఘోషలు ప్రత్యక్ష మగుచుండును. ఒక సంవత్సరకాలములో భారతహృదయమును స్వధర్మ పరనశముగఁ జేయగలిగిన గాంధీమహాత్ముని ప్రతిభ యప్రతిమానముగ నున్నది. గాంధీధర్మబలము భారతహృదయమునం దాత్మవిశ్వాసమును నిరంకుశాధికార హృదయమునందు భయభ్రాంతులను గలుగజేసినది. భారత హృదయము గాంధీ విజయమును అధికార హృదయము గాంధీసంహారమును గోరినవి. అధికారబలమునకు ప్రస్తుతము విజయము గలిగినది. యంగు ఇండియా పత్రికయందు ప్రచురించిన వ్యాసములకు బొంబయి ప్రభుత్వము గాంధీ మహాత్ముని బంధించినది. సెన్సుకోట్టవిచారణకు జడ్జి పంపెను. రాజద్రోహ శాసనముక్రిందను తీవ్రదండనము సహజము గలుగగలదు. గాంధీ మహాత్ముని బంధనము దండనము భారతధర్మసంరంభమునందు నూతనవ్యూహమును గల్పించినది. ఆవ్యూహమును భారత పుత్రులు ధర్మమార్గమున భేదించి విజయమును బడయవలయును.

అధికారవ్యూహము

అధికారవ్యూహము పరిపాటియైన భేదన మార్గమును దండనమార్గమును నవలంబించుచున్నది. అధికారవర్గము మితవాసులను లాలన జేసి విడదీసి దండనమార్గము నవలంబించినది. న్యాయశాంతిరక్షణనామముతో వేలకొలది భారత వీరులను నిర్బంధింపుట పాలుచేసినది. నిర్బంధవిధానము విచ్ఛలమిడిగ ప్రయోగింపబడుచున్నది. క్రాంతిగను ఖిలాఫత్ సంగతులు నిర్మూలము చేయబడినవి. సమావేశసంభాషణస్వాతంత్ర్యము లడుగంటినవి. శిక్షాస్వల్పియందలి న్యాయసూత్రముల కపార్థములు గల్పింపబడినవి. నిరపరాధులు స్వకాజ్యత్రేమములందు తపంబును జేయుచున్నారు. దేశము శాంతమును బొంది బర్దోలీ తీర్మానము లాచరింపబడుచున్నపుడు నిర్బంధవిధానము విజృంభించుచున్నది. దేశభక్త వేంకటప్పయ్యగారెప్పుడో చేసిన ప్రసంగములకు ఇప్పుడు బంధింపబడిరి. గాంధీమహాత్ముడు శంకరులారు బ్యాంకరు యంగు ఇండియాపత్రిక యందెప్పుడో వ్రాసిన వ్యాసములకు దండింపబడ నున్నారు. ఆ దండనసాధనమే సర్వత్ర ప్రయోగింపబడు నని వార్తలు వ్యాపించుచున్నవి. అధికారవర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధాన మధికారవ్యూహమును వ్యక్తము చేయుచున్నది. నిర్బంధవిధాన కర్తలు స్వమతవ్యాపకమును క్రేటుబిటునునందును భారతవర్షమునందును బాగుగ జేయగలిగిరి. శాంతిని వికాసమును, గోరెడి మోంఘెగు గారిని తురుష్కు సమస్యను సాకును గల్పించి కుటిలమతులు పడద్రుష్టుని జేయగలిగిరి. క్రొత్తమంత్రయను అధికారవర్గమును గలిసి పూర్ణమైన నిర్బంధమార్గమును నవలంబించుట సహజము. ధర్మాత్ముడైన గాంధీమహాత్ముని దండనమునకు బూనుకొని యున్నారు. ఇంక నెందఱనో నిర్బంధములకును శిక్షలకును పాలుచేయ నున్నారు అసహాయోద్యమ భలమును నిర్మూలమును జేయుట్లధికార వర్గము తలపెట్టింది. అసహాయోద్యమ నాశనము స్వరాజ్యలాభమును చెడగొట్టగలదు. అధికారవర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధ విధానము ప్రజాహృదయమునందు సుఖోభయమును గలుగజేయు చున్నను ప్రజలు మహాత్ముని యా

దేశానుసారముగ దౌర్జన్య రహితమైన యసహాయోద్యమమును నిర్విఘ్నముగ సాగించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని యుపదేశాచరణము అసహాయోద్యమ సంరక్షణమును నిరంతరము బాగుగ జేయగలిగినది. మహాత్ముని బంధనము ప్రజలను దౌర్జన్య నకు పురికొల్పు నను నాశాభయములు దేశమునందు గలవు. ఆయాశయము శయమును సఫలములైన మన స్వరాజ్యోద్యమ మధోగతిపా లగునని అసహాయోద్యమవాదు లందఱును గ్రహించవలసియుండును. అధికార వ్యూహమును ప్రజలు తిక్కరణశుద్ధిగ దౌర్జన్యరహితమైన ధర్మసాధనముతో భేదంపవలయు నని గాంధీ మహాత్ముడు గతవారపు యంగు ఇండియా పత్రిక యందు వ్రాసియుండెను. అధిరోపదేశమును అసహాయోద్యమ దీక్షితులు గ్రహించి స్వధర్మము ననుష్ఠించిన స్వరాజ్యోద్యమమునకు విజయము ధ్రువము.

దీక్షితుల కర్తవ్యము.

అసహాయోద్యమ ప్రచారకుల హృదయము నందు బార్దోలీ నిర్ణయములు తాత్కాలికముగ గలుగజేసిన హృదయదౌర్బల్యమును మహాత్ముని నిర్బంధముధోగొట్టియుండును. హృదయోద్రేకమునగోరెడి వారికి మహాత్ముని నిర్బంధము కావలసినంత యుద్దేశకారణమును సమకూర్చుచున్నది. అధికారులు గాంధీ మహాత్ముని శాంతిశీలమును బంధింపగలిగినను వారి మహాత్ము బంధింపజాలరు. మహాత్మునినామస్మరణమును ధర్మనిర్వహణమును మనకు తరణోపాయములుగ నుండవలయును. స్వరాజ్యమునకు - దౌర్జన్యరాహిత్యము జాతీయసంయోగము ఖద్దరు అస్పృశ్యతానివారణము మూలసంభము లనియును, వారిని బంధించినపుడు ప్రజలీయోగసాధనమును జేయవలయు ననియును మహాత్ముడు పదేశించెను. ఆయుపదేశమును శాంతిసాధనమునను ధర్మమార్గమునను సాధకముచేయుటయే అసహాయోద్యమప్రయోజనముగ నుండవలయును. అజమలు ఖానుగా రీయోగాభ్యాసమును జేసి మహాత్ముని యాదేశమును పాలింపు డని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధమువలన గలిగిన యుద్దేశమును బర్దోలీ విధానమును పూర్తి చేయుటకు వినియోగపడుటకు కాంగ్రెసు సంఘములు పాటుపడవలయును. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు వెంటనే వారివారి ప్రదేశములందు కాంగ్రెసుసభ్యులను జేర్చుటకుబూనుకొనవలయును. ప్రచారకులు వారికార్యనిధానమును కొనసాగించుటకు స్వరాజ్యనిధికి స్వరాజ్యకాములు యథాశక్తిని కానుకలను సమర్పించి స్వధర్మ నిర్వహణమును జేయవలయును. తిక్కరణ శుద్ధిగ ఖద్దరు ప్రచారమునకును నిర్మాణమునకును అంటుదోషమును తొలగించుటకును బూనుకొనవలయును. ఈనిర్మాణ కార్యమును సఫలముచేయుటకు లక్షలకొలది సేవకులును, లక్షలకొలది ధనమును, గావలసి యున్నవి. గాంధీమహాత్ముని బంధనము నిర్మాణయోగ సాధనమున కవశ్యము తోడ్పడుచున్నది. దేశమునందంతటను నిన్నను మొన్నను విదేశవస్త్రదహనము చేయబడినది. స్వదేశ వస్త్రాభిమానము హెచ్చినది. మాన్యస్థులు యంత్రాధికారులకు స్వదేశ వస్త్రోద్యమము భయకంపములను గలుగజేసినది. క్రొత్త పన్నులీ భయమును వృద్ధిచేయగలవు. గాంధీమహాత్ముని బంధనము వారి మహాభయమునకును మనమోక్షమునకును సాధనముగా గలదు. గలిగిన పండ్లెండు మాసములందును మహాత్ముడు నిద్రాహారములను వదలి అర్ధవస్త్ర భారణమును మాత్రమే చేయును దేశమోక్షమునకును

నన్ను ఆరెను చేసినయెడల

గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశము

(యంగు ఇండియా)

ధర్మాభ్యుదయమునకును నాత్మసమర్పణమును జేసి విశ్రాంతి కర్వతను గడించెను. గాంధీమహాత్ముని మండహాసము - నిగ్రహ కారము - శాంత స్వరూపము - స్థిరసంకల్పము - లోక ప్రయత్నము - సత్యశీలము - సూలవృష్టికి గొంతకాల ముద్రత్యక్షముగ నుండినను, నూత్నవృష్టియందు నిరంతరమును ప్రత్యక్ష మగుచు భారతీయులను స్వరాజ్యయోగులనుగ జేయగలపు ధర్మోపదేశ పూరితములైన యంగు యిండియా సవరీవన పత్రిక లంత ధృవముల యి న ను ధర్మోపదేశములు మౌదయ పీతమునుండి యంతరింపవు. స్వరాజ్య ధర్మసంరంభమునందు గాంధీమహాత్ముని బంధన మొక మహాప్రస్థానమును గలుగఁ జేసినది. ఈ మహాప్రస్థానము నందు ప్రజలు గాంధీమహాత్ముని యాదేశములను శిరసావహించి కర్మయోగులై నిర్మాణసాధనములను చేపట్టి మహాత్ముని బంధనమును స్వరాజ్యసాధనమునకు దైవదత్తమైన రథసాధనమునుగైకొని గాంధీవిజయమును సాధకము చేయుదురు గాక!

సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు

విచిత్రవర్ణన

సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగారు సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు సహాయనిరాకరణోద్యమము, ఎంత చెడ్డదో అంతపిచ్చదనియు, ఎంతపిచ్చదో అంతచెడ్డదనియు, నుడివిరి. పిచ్చగుణమును, చెడ్డగుణమును కలిపి యాహించిన సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారి ఉద్యమవర్ణన, విచిత్రముగ దోషకమానదు. నిరాకరణోద్యమమునకు పేర్లను బెట్టుటలో, అధికారు లోకకన్న మరియొకరు మించుచున్నారు. న్యాయబద్ధులగు ప్రజలెల్లరును ఒక్క మృడి లేచి, నిరాకరణోద్యమమును రూపుమాపవలెనని, బట్లరుగారు హెచ్చరించిరి. వీరి హెచ్చరిక ననుసరించి, సంయుక్తరాష్ట్రములందు, నిర్బంధము లింకను మితిమీరు ననుటకు సందియములేదు. కాని, ఉద్యమము ఇందుమూలమున రూపుమాయుటకు మారుగ, మరింత విస్తరించి, దేశమును గమ్యస్థానమునకు త్వరలో గాం పోవు ననుటకు సందియము లేదు. సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు మరియొక సంగతిని వెల్లడించిరి. రాష్ట్రపాలకులు, తమ హృదయము నీ సమయమున బయల్పరుప వలసి వచ్చినందులకు నంతసింపవచ్చును. వారివృష్టిపథ మేదయో, ఇప్పుడు బాగుగ తెలిసివచ్చుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన పలువురు దూరలోచనాపరులు, రాజకీయసంస్థలు ప్రాచ్యదేశములలో బనిజేయునాయని ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. తుర్కీ, చీనా, పర్షియా, ఈజిప్టు, ఫిలిప్పైను దీవులలో నిట్టి సంస్థలు అపజయము గాంచెననియు, హిందూదేశములో గూడ నపజయము గాంచెననుటకు సహాయనిరాకరణోద్యమమే ప్రబలచిహ్న మనియు, వీరు తెలుపుచున్నారు. బట్లరుగారు హించిన విమర్శకు తెవ్వరో తెలియదు గాని, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లభింపకుండ నిరంకుశవిధానమే కొనసాగవలెనని, సర్ హార్కోర్టు ప్రభృతులు కోరుచున్నటుల మాత్రము ఇందువలన వెల్లడియగుచున్నది. ఏదియో నొకరితన, ఆచరణసాధ్యములు గాని మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు అపజయము గాంచెనని తెలిపి, స్వపరిపాలనము హిందూదేశమున కొనసాగదని వెల్లిబుచ్చుటకు పలువురు ప్రయత్నించుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. పార్లమెంటుసభవారి కరితులవలన కలిగెడి లాభ మిదిగో

నన్ను జేటినే ఆరెనుచేసెదరను కద! తి వరల వ్యాపించినది. ఫిబ్రవరి 11, 12, తేదీలంత నన్ను ఆరెనుచేయకుండుట పొరపాటయ్యె ననియు, ఒక్కోటి నిర్ణయము ప్రభుత్వకార్యక్రమమును ఆపియెండగూడదనియు, కొందరు అధికారులు భావించి రట. నన్ను ఆరెనుచేసి, ప్రవాగమున కంపవలెనని లండను నగరమునందు కావించుచున్న అధికరరాందోళనమును ఎదుర్కొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి సాధ్యపడదని చెప్పవచ్చును. సాత్విక కాగనోల్లంఘనమును, కృష్టియోగము, సుగ్రహియోగము, కాశ్యేతముగ విడనాడవలెనని ప్రభుత్వము వారు తెలుచుచున్నప్పుడు నన్ను ఆరెనుచేయకుండుటకు వీలులేదు. ఒక్కోటిలో సమస్త కాగనోల్లంఘనము నిలువదల జేయవలయునని కర్మంగు కమిటీవారికి సలహా నిచ్చితిని. ఏలన ఆట్టి ఉల్లంఘనము గాంతముగ నుండజాలదు. కృష్టికాగనోల్లంఘనమును నైతము, ఆపివేయవలయునని నే నిపుడు రాష్ట్రీయసంఘములకు సలహా నిచ్చుచున్నాను. ఏలయన ప్రస్తుతస్థితిలో ఎట్టి ఉల్లంఘనమును చేసి నను, అది గాంతముగ నుండక, దౌర్జన్యముతో కూడుకొని యుండును. కాఁత్యుల్లంఘనమునకు, ప్రకాంతవాతావరణము అత్యవసరము. వెలుపల దౌర్జన్యస్వభావము కలరేగియున్న దని

ననితోచుచున్నది. హిందూదేశమున స్వపరిపాలనము స్థాపించుటకు వీలులేదని, పాలకులు తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ తెలుపుటలాభకరము. తనగమ్యస్థానమును ఎటుల జేరవలయునో, దేశమునకు సునిశ్చయమగును. ఈసంగతినే గాంధీమహాత్ముడు, ఈవారపు యంగుఇండియా ప్రతికలో సూచించియుండెను. శాసనసభలను మెరుగులు లేకుండు, నిరంకుశవిధానమే హిందూదేశమునకు బనికవచ్చునని స్పష్టముగ తెలుపుట మేలని, గాంధీమహాత్ముడు తెలిపియుండెను. అరువదిరెండు కోట్ల నైస్వవ్యయమును హిందూదేశము భరింపవలసియుండ, శాసనసభలవలన ప్రయోజనమేమి? శాసనసభ లీస్వయమును అంగీకరించుటచే, ప్రజలీస్వయమున కంగీకరించినటుల దురభిప్రాయము వెలుపల వ్యాపింపవచ్చును. అందుచే దేశము పూర్ణనిరంకుశము ననుభవించుటచేతనే, స్వాతంత్ర్యము త్వరలో సిద్ధించునని మహాత్ముని యుద్దేశము. కాంగ్రెసుసభ స్వాతంత్ర్యమునకు పట్టుగొమ్మయగుచున్నది. నిరాకరణకార్యక్రమమును, కాంగ్రెసు సభ ప్రజలకు నిర్దేశించినది. సహాయనిరాకరణోద్యమమును రూపుమాపుట యనిన, కాంగ్రెసును రూపుమాపుటయగును. ఇందుకు సర్ హార్కోర్టు బట్లరుగారు పూనుకొనిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోని తోటి యధికారులును ఇందుకు బూనుకొనుచున్నారు. ఇందుకు వర్తవసాన మేమగునని యడుగవచ్చును. చెడ్డదని పేర్కొనబడిన మహాత్ముని యుద్ద్యమము పరిశ్రమయినదనియు, పిచ్చదని పేర్కొనబడిన యుద్ద్యమము వివేకసహిత మగునదనియు, ప్రపంచమునకు త్వరలో వెల్లడిగాకమానదు. ప్రపంచపు భావిపునర్నిర్మాణమునకు, మహాత్ముడు సూచించిన మార్గమే శరణ్యమని, ఎల్లరకు దోషకమానదు.

అ. భా. స. కార్య నిర్వాహక సంఘము ఆఖరిభారత జాతీయ మహాసభయొక్క కార్య నిర్వాహక సంఘము 17-వ తేదీ శుక్రవారము నాడు అహమదాబాదునందు గూడునటులు కార్య దర్శి వి. కే. పటేలు గారు తెలుపుచున్నారు. ఆ సమావేశమునందు మహాత్ముని బంధనమువలన గల్గిన పరిస్థితులు చర్చింపబడి భావికార్యవిధానము నిర్ణయింపబడును. సభాధిపతి హాకీము అజములు ఖానుగారు ప్రజలు బాగోల్లీ తీర్మానమునం నలి నిర్మాణము నవలంబింపవలయునని హెచ్చ

తెలిసికొనటకు నాకు సిగ్గులేదు. కారీచార దురంతములు మరల జరుగ జుండుటకు సంయుక్తరాష్ట్రప్రభుత్వమువారు పోలికుదశమును ఆధికముగ జేర్చుచున్నారని తెలిసికొంటిని. వార ప్రకటించినదంతయు జరిగినదిని నేను చెప్పటలేదు. కాని ఆరాష్ట్రము లందు కొన్ని భాగములలో దౌర్జన్య స్వభావము వెలియున్నదని ఇటీవలు చెప్పెడి సంగతుల నన్నిటిని తిరస్కరించుటకు వీలులేదు. పండిత మౌదయనాదు కుంజ్రాగారికిని నాకును రాజకీయవిషయములలో సభిప్రాయభేద మున్నను ఆరేడు నిఘమును బుద్ధిపూర్వకముగ కప్పిపుచ్చదని నేను భావించెదను. ప్రజాహిత సేవకులో ఆరేడు మిగుల సమర్థుడు. ఏగాలి వీచిన నాగాలి వంకకు వరలువాడు కాదు. ఏవిషయముగూర్చి అయినను ఆరేడు ఒకయభిప్రాయము తెలిపినపుడు నాదృష్టిని ఆరే ఆరేకట్టను. ప్రభుత్వమునకు ఆరేనిమనస్సు వరలునని భావించి కొంత మినహాయింపినను, కారీచార దురంతమును గూర్చి ఆరేడు ప్రచురించిన నివేదికను త్రోసివేయజాలను. జమీందారులను మరి కొందరును సంయుక్తరాష్ట్రములలో ప్రజలియున్న దౌర్జన్య స్వభావమును, న్యాయభంగమునగూర్చి నాకు వ్రాసిన లేఖలను త్రోసిపుచ్చుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెసు కార్యదర్శి స్వయముగ

రించుచున్నారు. కార్యదర్శులలో నొకరైన శ్రీయితేటంగుటూరి ప్రకాశముచంద్రులుగారు మంగళవారమునాడు బయలుదేరి అహమదాబాదునకు వెళ్లెదరు. ఈ సందర్భములందు 19-వ తేదీకి నిర్ణయించిన యాంధ్రరాష్ట్రీయ సభాసంఘ సమావేశమును మార్చి చివరివారమునకుగాని వేరొక తేదీకిగాని మార్పుట యుక్తమని సూచించుచున్నాము.

హిందూదేశభారము యుద్ధసమయమునందును, పిమ్మటను, హిందూదేశమునకును, ఇంగ్లండునకును పంచవలసిన యుద్ధవ్యయముగూర్చి తగాదా కలదని, కామన్వెస్థలో తెలుపబడెను. పర్షియాలో నయిన వ్యయమును హిందూదేశము భరింపవలయునా, లేక ఇంగ్లండు భరింపవలయునా యను తగాదా కలదట. మారకపురేటును గూర్చి సయితము వివాదము కలదు. ఈ వివాదము ఎటుల పరిష్కారమగునో తెలియదు. పర్షియాలో కావింపబడిన నైస్వవ్యయము హిందూదేశ మెందుకు భరింపవలయునో తెలియకున్నది. అయినను దీనిని ప్రశ్నించుట కెవరికి హక్కుగలదు? ఇంగ్లండు భరింపదగిన వ్యయము సయితము, కడు బీదయగు ఇండియాదేశముపై బడిన నాశ్చర్యకర నవసర ముండదు. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము లభింపనది, దేశమును పీడించెడి వ్యయభారము తొలగిపోవను.

ఆఫ్రికాదేశీయులను వధించుట దక్షిణాఫ్రికాలో సమృద్ధి కూలీలు, ఆఫ్రికాఖండపు స్వదేశీయులను కాల్పుచున్నారని తెలియుచున్నది. దేశీయులు మాత్రము తిరిగి దౌర్జన్యము నుపయోగింపక మెలగుచున్నారు. దేశీయులప్రవర్తనమును స్మల్ప సేనాని గారు ప్రశంసించుచు, తెల్లవారల ప్రవర్తనమును నిరసించుచున్నారు. తెల్లవారలు దౌర్జన్యమును ప్రధానసాధనముగ గైకొనుచుండ నల్లవారు నిగ్రహమును ప్రధానముగ నవలంబించుచున్నారు. వారిరువురలో, స్వపరిపాలనార్హత ఎవరికి ఆధికముగ గలదో, స్మల్పసేనానిగారు నిర్ణయించిన బాగుండును. ప్రాచ్యదేశీయుల మాఖ్యోపము వారి శాంతగుణముగూచో, ఆసంగతిని పాశ్చాత్యులనుర్వకులు స్పష్టముగ వెల్లడించిన బాగుండును.

సంతకముచేసిన బాధితి రిపోర్టు నాయెదుట నున్నది. అధికారులు విచారణచేత ప్రవర్తించి ఉద్దేశసమయమునందు తమను తాము మరచినను రిపోర్టు నున్నట్లు నేడల మనము వైతము నిర్దోహముకాదు. విచారణలు ఉర్రగింపు కాంతముతో మాడుకొన్నది కాదు. మనవారిలో చాలవంది భేదాభిప్రాయములున్నను, ఈ ఉర్రగింపును కొనసాగించిరి అక్కడ చేరిన గుంపులు దౌర్జన్యము చూపకున్నను, ఉర్రగింపుస్వభావము దౌర్జన్యములముగ నున్నది. మన పనులకొరకు అట్టి ప్రదర్శనము నిర్మాణమైంది. కాననోల్లంఘనమున కది సమాచారి కానేదు. అధికారులు ఎక్కువగా సామ్యముగ ప్రవర్తించి యుండవలసిన దనుట నిశ్చయము. స్వరాజ్యపతాకముతో వారు జోక్యము కలుగజేసికొని యుండకూడదు. పురచండరము నుపయోగించుటకు వారు అజ్ఞాపించి యుండకూడదు. అది పురవాసులసాక్షులు. దానిని మందిరి నిర్వాహకుల సమ్యక్తతతో కాంక్షను కార్యాలయమువారు కొన్ని మానములనుండియు నుపయోగించుచుండిరి. ఇది ఉత్తయ నిజమే. అయినను అధికారిలకు సేతు బుద్ధి కలదని మనము తలంచుటలేదు. మనము వారికి ప్రతికూలముగ పనిచేయుచున్నాము. నాశిద్దమండి దౌర్జన్యము, హేతు రాహిత్యము, తప్పు వేరొకవిధముగ ప్రవర్తనమును మన మాకుంచుటలేదు. వెనుకటికన్న సేతుకు సుగళముగ వారు ప్రవర్తించుచు నున్నట్లు తెలిసియున్నపుడు ఉద్దేశపూరితములగు ఉర్రగింపులను మనము సలిపియుండ గూడదు. సంయుక్తతాప్రతిభాత్వమువారు గోరంతను కొండంతుల చేయుటయు, తాము కలిగించిన అగ్రహమును కప్పిపుచ్చుటయు, చనిపోయినవారు కావించిన ఉద్దేశమును తగ్గించి విప్పటయు, కొత్తగావు. అట్టిలోపములను మన నుపయోగించుటకు కలుగలేదు. అందుచే ప్రాయశ్చిత్తపూర్వకముగ కాననోల్లంఘనము నిరమింపబడెను. వాతావరణము వరల చక్కబడి, ప్రజలు కాంతముయొక్కవిలువను గ్రహించి, మనస్సునందును కార్యములందును నిజముగ హింసాప్రభావములే, అప్పటికింకను ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ఇచ్చిన బాంధవ్యముల సందర్భముల నకరించి సుమస్తీ కాననోల్లంఘనముగాని వ్యష్టికాననోల్లంఘనముగాని ప్రతిపాదించుటకు నేనందరికన్న ముందుకువచ్చెదను. ప్రజలు తమ జన్మస్వాతంత్ర్యమును వదలిన తప్ప అట్టి ఉల్లంఘన భర్త్యమును విడువజాలరుపుట్టుకతో నేయోధులగు ఇస్మీలువారు, కాననోల్లంఘనమునుమాపించి అది ఘోర నేరమనియు, దానిని అత్యంత తీవ్రముగదండింపవలయుననియు పలుకునపుడు, వారు నిష్కపటముగ మాటలాడుచు న్నారాని నాకు సందేహము గలుగును. ఆయుధసహితముగు తరుగుబాటులను పొగడి సమయము వచ్చినప్పుడు వానికి తామును గడంగిన ఇల్లీషువారు, కాంతిలో కూడుకొనిన నిరోధమును విలక్షణపరిచునలెనో తెలియదు. హిందూదేశమునందు ప్రకాంతవాతావరణము చేకూరుట అగంభముని పరికించో దానిని నేను గ్రహింపగలను. ఈరంగిని నేను నమ్ముచున్నను ఆజ్ఞాపనస్వభావమును గుర్తించగలను. కాని కాననోల్లంఘననిర్దాంశమే నీ తిబా హ్య మని తెలిపెడి ఆజ్ఞాపనము నాకు గోచరింపకున్నది. కాంతిబద్ధమగు కాననోల్లంఘనమును బోధింపకూడదని చెప్పట కాంతమును బోధింపకూడదని చెప్పటయే. ఇందువలన ఆత్మకార్య చేసికొను మని నన్నడిగి పట్టుకును. నేను నడుపుచున్న మూడువార్షికాలను, అనగా యంగుంబండియా, గుజరాతనవదీక, హిందీనవదీక పత్రికలను, వివాళము చేయుటకు ప్రభుత్వము వారు ప్రయత్నించు చున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈవదంతికి ఆధారము లేదని తలచెదను. ఈమూడుపత్రికలను నిరంతరము కాంతమును సుహృద్భావమును బోధించుచున్నవి. పాఠకులకు నిజమును మాలేమే తెలుపుటకు ఆసాధారణపుష్కలత్త తీసికొనబడుచున్నది. ఏమాత్రము పాఠకులు వచ్చినను దానినంగీకరించి సవరించుచున్నాము. ఈవార్షికపుష్కలచారము నిరసనము అభివృద్ధి చెందుచున్నది. వీరి నడుపువారు విచిత్రకేసకులు. కొందరు వేరైన యేమాత్రము లేకుండ పనిచేయుచున్నారు. మరికొందరు భుక్తి సరిపోవు భృతిని మాత్రము వైకొనుచున్నారు. ఇందుమాలమున వచ్చెడి లాభము ఏదియో నొకరూపమున చందావారులకు ఇచ్చివేయబడుచున్నది. లేక ప్రజలకుపయోగించెడి కార్యములకు వినియోగింపబడుచున్నది. ఈ పత్రికలు నిలచిపోవుచో నేను దుఃఖింప నని చెప్పలేను. వీరినణగద్రొక్కట ప్రభుత్వమువారికి కడుమలకన. ప్రకాశకులును ముద్రించెడివారును అందరును స్నేహితులు, కలసి పనిచేసేడివారు. ప్రభుత్వమువారు సెక్యూరిటీని అడిగినకంటేనే పత్రికలు నిలిచిపోవలెనని నేనువారిలో యుండబడిక చేసితిని. ప్రభుత్వము వారు వాసంధలమును గడించి యుటకు యభిప్రాయమైనను

ఈపత్రికలవ్యాపార నేను నిష్కలమగు అహింసను సత్యమును, నాకు తెలిసినంతవఱకు బోధించుచున్నట్లుల వారు గ్రహించెద రను తలంపుతో నేనీపత్రికలను నడుపుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు నన్ను అరెస్టుచేసినను ఈమాడు పత్రికలపక్షమునను ప్రత్యక్షముగగాని పరోక్షముగగాని ఆపివైచినను ప్రజలు ఏమాత్రము చలించకుండునని నేను భావించెదను. దేశమందంతటను దౌర్జన్యము, హత్యలు, చెలరేగునను భయముతో నన్ను ప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేయ కుండుట నాకు సంతోషముగాదు. నేను అందుకు గర్వపడెను. అందుకుమారుగ వాకది తలవంపు లగుచున్నది. నన్ను నిర్బంధించిన యుత్తరక్షణమున దేశమునందంతటను గంజీభము చెలరేగునేని, నా బోధనకు, కాంక్షకు కిలాఫతువారల అహింసాప్రతిజ్ఞకు, భంగము కలుగును. హిందూదేశము కాంతబద్ధమగు పోరాటమునకు సంసిద్ధముగాలేదని రుజువును. అధికారుల కందువలన విజయము గలుగును. హిందూదేశ మెన్నటికిని దౌర్జన్యరహితమగు కాననోల్లంఘనమునకు తయారకాదని మితవాదస్నేహితులు తెలిపెడి విషయములు సత్యమని తేలును. అందుచే గాంధీజీ కిలాఫతుప్రచారకులు యావచ్చుకై వినియోగించి ప్రభుత్వమువారును వారి అనుయాయులును తెలిపిన భయము నిరాధారమని రుజువుచేయగలము. ఇట్టి నిగహకార్యములన మనమాడుకొన్నెలను త్వరలో నఫలమగుటకు మార్గశూన్యము. నన్ను అరెస్టుచేసిపూదు వారతాళములు ఉండకూడదు. కేకలతో కూడిన ఉత్సవములుగాని ఉర్రగింపులుగాని జరుగకూడదు. నన్ను నిర్బంధించిపుడు సంపూర్ణకాంతము ప్రజలు కనుపరచిలేని నాకు ఉత్పన్నమగు గౌరవము చేసినట్లు భావించెదను. నాకు కావలసినది ఒక్కవిషయము గలదు. కాంక్షను నిర్దేశించిన నిర్మాణకార్యమును గడియోపుక్రమముతోను, పంజాబుమొయలు నేరముతోను కొనసా వలయునని నే నభిలషింతును. ఇంతవరకును వెనుకాడినవారు విదేశవస్త్రములను బుద్ధిపూర్వకముగ విసర్జించి దానిని అన్నహోత్రునను ఆహుతిచేయ వలయునని నేనేకాదెను. బ్రిటీష్లో తయారుచేసిన నిర్మాణకార్యము మును వారు పూర్తిచేయుచో నన్ను ఇత్తోవైచెను విడిపించుటయే కాక స్వరాజ్యమును స్థాపించి భిలాఫతు పంజాబు సమస్యలను పరిష్కరించినవారయ్యెదరు. స్వరాజ్యమునకు ఆధారభూతమగు స్తంభములు నాలుగు గలవని వారు గ్రహింపవలెను. దౌర్జన్యరాహిత్యము హిందూ మహమ్మదీయ సిక్కు పార్శీక్రైస్తవ యూదుజాతుల సంయోగము, అస్పృశ్యరాహిత్య నివారణము, చేతితో నూలుడడికేతినూలుతో ఖద్దరు వస్త్రములను తయారు చేసి తన్మూలమున విదేశవస్త్రములను పూర్తిగ తొలగించుట—ఇవి నాలుగు ప్రధానాధారములు. నన్ను ప్రజలవ్యవస్థనుండి తొలగించిన ప్రజలకు లాభము కలుగదని నేను తలంపను. నాకు అమానుషమగు శిక్షలు గలవను మూఢనిర్వాసము ముందుతొలిగిపోవుట మొదటిలాభము. నా ప్రేరణవలన ప్రజలు సహాయనిరాకరణకార్యమును అంగీకరించిరియో వారిలక్ష్యతంత్రముగ దానియందు విశ్వాసము లేదనియు వ్యాపించిన నమ్మకము నిరాధారమని రుజువుగట చెందవది. ప్రస్తుతోద్ధ్యమ జరుకుని తొలగించెను, ప్రజలు కార్యక్రమమును నడుపు గలెని నపుడు మన స్వరాజ్యసామర్థ్యము రుజువుగట మూడవది. మరియొక లాభము కూడ గలదు. అది స్వాధీనుతో కూడుకొనియున్నది. నా కింపమాలమున భౌతిక వికాంతి లభించును అట్టి వికాంతిని పొందుటకు నే నర్హుడను గడించితిని.

దేశభక్తుని అరెస్టు

ఈపత్రిక అచ్చు కాబోవుచుండగ దేశభక్త కొండవెంకటప్పయ్య పంతులుగారు అరెస్టు కాబడిరి. తంతునమాచారము తెలిసినది. ఆంధ్రులలో కల్ల పీరు శిశ్పిస్తవపురుగులు. ఉన్నత కీలురు. తమ సాధ్యముకన్న హిందూదేశమున్ను ఎక్కుడుగ ప్రేమించుటయే వీరిలోపము. దేశభక్తుని, ఆంధ్రస్నేహితులను నేను ఆభినందించెదను. భారతజాతీయ నేతకులలో మిన్నలగు వీరు తగిన వికాంతిని పొందెదరు. మన మధ్యనుండి వారు వెడలిగను, ఉద్ధ్యమము తప్పక ఆభివృద్ధి జెరును. ప్రభుత్వమువారు దేశభక్తునిశరీరమును బంధించినను మన మధ్యనుండి వారి ఆత్మను తీసికొని పోజాలరు.

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు
విచారణ
సంఘనివేదికము.
గుంటూరు ప్రకాశము, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు దండు వారాణసిరాజుగార్లు తయారుచేసిన గుంటూరుమండల నివేదికను గూర్చి గాంధీమహాత్ము డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
కమిషనర్లు చూపిన నిష్పాక్షికస్వభావము, కాంగ్రెసు మరతులను పూర్తిచేయుటకు నిర్ణీతప్రదేశము చూపిన అస్పృశ్యకమగు నభివృద్ధి, కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు ఇంకను అవసరమగు కార్యదీక్ష, యామాదిటిగి చూపుటకు నివేదిక యందలి ముఖ్యవిషయములను ప్రయోగించితిని. ప్రజలు కాననోల్లంఘనమునకు బూనుటకు హిందూదేశమందలి వివిధభాగములలో సలుపుచున్న ఆసాధారణ ప్రయత్నములనుగూర్చి నాకు తెలియను. ఇందుకు వాక నభినందింప వచ్చును. కాని నిర్మాణ కాంగ్రెసుము కొనసాగుటకు ఇట్టి ప్రేరణ అవసరములేదు. కాననోల్లంఘనము లేకున్నను అది కొనసాగవలెను. అస్పృశ్యతను తొలగించుట, ఖద్దరువస్త్రములను తయారు చేయుట, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము, అహింసా ప్రతాకలంబము, తాత్కాలికప్రయోగములు కావు. ఈనాలుగును నాలుగు స్తంభములు. స్వరాజ్యసాధము వీనిపై కాశ్యతముగ నాధారపడి యుండవలెను. వీనిలో నొక్కదానిని తీసివేయుడు, అంతయు కూలిపోవును. వీనియందు ఎంతగ నభివృద్ధి చేసిన స్వరాజ్యమున కంత చేరువు నుండును. కాననోల్లంఘనమునకు చనకు కేక్తి అలవడును. ఉల్లంఘనముకాంతముగనుండవలయుననిన ఉద్దేశము ఎంమాత్రము కనుపింపకూడదు. మిడుల యొక్కయు, పరిషయకులయొక్కయు కానములను చేని యుట ధిక్కరించి పుడును, జాక బయ్య నాకొకనుపరమిస్తు అయినపుడును, లాటిమరు తన మాస్త్రమును నిప్పులో నుంకినపుడును, ప్రహ్లాదుడు మందుమందడి శుక్కు కంబమును ఆలింగనమును చేసినపుడును, వీరవరుడు ఉద్దేశమువలన అట్లు గావించి యుండలేదు. మామూలు సమయములందు కన్నును పీట ఎక్కుడు కాంతముగ నుండిరి. ఉద్దేశరాహిత్యము కాననోల్లంఘనమునకు ప్రధానపరీక్ష యగుచున్నది. గుంటూరుమండల నిర్ణీతప్రదేశమువారు, కాననోల్లంఘనము విరమింపబడినదని ఇంకటితో నిదురింపక, నిర్మాణకార్యక్రమమును ఎక్కుడు పట్టుటలతోను ఎక్కుడు భక్తితోను కొనసాగించెదరని భావించెదను.

అహింస
మో. క. గాంధీ

అహింసాలంబకుడని చెప్పవారు తనకవకారము చేయువానిపై యాగ్రహమానగూడదు. వానికి కేడెంతక మేలే యెంచును. వానిని తిట్టుట వానశరీరమున కెట్టియాపదయు కలుగనీయగూడదు. తనకా యవకారి గలుగజేయు బాధలన్నియును ఓపికతో యనుభవించును. అహింసయనగా సంపూర్ణ యహింసకర్తవ్యము. సంపూర్ణమయిన అహింసయనగా జీవకోటిలో చేనియడల సహాయభావము లేకుండుట. కావునదీనిలో బాధకరములగు టటకములు వ్యక్తులు సహాయస్వేతిరజీవములుగూడ చేరియుండును. మనయొక్క జీవహింసాయాభియములు నెఱవేరుటకయి యది సృజింపబడలేదు. సృష్టికర్తయొక్క మనస్సు మనకర్మమైనచో సృష్టిలో వానిస్థానము మన మెఱుంగగలము. కావున నిజమయిన అహింస యనగా జీవకోటి కంతకును యుపకారబుద్ధి గలిగియుండుటయే. అది పరిశుద్ధమయిన యనుచాగము. ఇట్లు హిందూమత గ్రంథములందును బైబులునందును ఖురానునందును చెడువుచున్నాను.

అహింస యొక్కప్రస్తు మొదతే. తమకు తెలియకపోయిన మనుష్యజాతి యంతయు స్వభావసిద్ధముగా యీ స్థితిందుటకై ప్రయత్నించు చున్నాడు. మనుష్యుడు తనలో నమాముకర్తవ్యమును మూర్తిభవంప జేసినంత మాత్రమున భగవదంతమును జాందబాలకు. అపుడతడు నిజమైనమానవుడుమాత్ర మగును. ప్రస్తుత స్థితిలో మనము సగము మానవులము, సగము మృగములము నయి యున్నాము. మన యజ్ఞానముచేతను పొగరుబోతులముచేత తెబ్బకుడెబ్బ తిరిగియుచున్నట్లొన, అందుకు తగిన యాగ్రహము పెంపుచేయుటచేతను మనజాతివిధి నిర్వహించితిమని తలంచుచున్నాము. ప్రత్యేకకారము చేయుట మన విధియని మనము కపటనాటక మాడుచున్నాము. కాని ఏకాస్త్ర మందయునను ప్రత్యేకకారము చేయవచ్చునని యున్నదిగాని

అట్లు చేయుట యవసరమని యెచ్చటను లేదు. తప్పుకాచరణయందు చువలసినది నిగ్రహము. ప్రత్యేకకాచరణము జేయుటకంటే బాగ్రత కావలయునని నిగ్రహము చునకు స్వభావ సిద్ధమయినది. ఉత్కృష్టమయిన నిగ్రహము లేనిది అత్యున్నతపదవి నందజాలము. అందుచేత బాధనందుటయే మానవజాతియొక్క చిహ్నము.

పరమావధి క్రమక్రమముగా మనసుండి పారిపోవుచున్నది. నునకుభివృద్ధి నొందినకొలదియు మనయొక్క నిష్ప్రయోజన తత్వమును గ్రహించుము. చేయుప్రయత్నములో తృప్తియున్నది గాని పరమావధినుటయందుకాదు. సంపూర్ణప్రయత్నమనగా సంపూర్ణ విజయమే.

కనుక సట్టిపరమావధి నుండి చాలదూరమున నున్నానని నేను గ్రహించినను సంపూర్ణమయిన యనురాగమే మానవజాతి లక్షణమని నానుభూతియము. నే నొకతూరి పరాజయ నుండిన కొలదియు, నాప్రయత్న పథిక మగుచుండును.

కాని యాయత్నోష్ఠోద్దేశములను కాంగ్రెసు భిలాభము మార్గములలో నేను బోధించుటలేదు. నాబలహీనత నాకు బాగుగ తెలియును అట్టిప్రయత్నము నిష్ప్రయోజనము గాక తప్పుదని నాకు తెలియును. అట్టి సిద్ధాంతము నొక్కతూరిగా యావగ్గండి శ్రీపురుషులును నవలంబింపవలెనని కోరుట యనాచరజీవుమని నాకు తెలియును కాని కాంగ్రెసు నుండి నే నాసిద్ధాంతమునుండి వెలువడు యితరచిన్న సిద్ధాంతములను బోధించుచున్నాను. కాంగ్రెసు భిలాభము లామోదించినది ఆసిద్ధాంతములో కొంతభాగము మాత్రమే మంచి ప్రచారకు లున్నవో యాయామోదించిన భాగమును జనసామాన్యమును విజయమందునట్లు చేయవచ్చును. ఈచిన్ని భాగము విజయమగుచో సంపూర్ణభాగమే పరీక్షలకు తాగుచో. అపరీక్షల కిదియును తాళగలిగి యుండవలెను. రసాయన శాస్త్రప్రకారము నీటిని పగులగొట్టి పరీక్షించువానికి చెఱువునందలి నీంతయు నే ఫలితమునిచ్చునో ఒకచుక్క నీరుగూడ నదే ఫలితముల నిచ్చునగదా! మన యిటుగుపొలుగువారియెడ మన మకలంబించు యహింస బ్రహ్మాండమునై యవలంబించు యహింసకంటె భేదమయినది కాబోదు. నా సోదరులయెడ నాపు యనురాగమును ప్రపంచము నంతకును వ్యాపింపజేయు నవ్వకుగూడ నది యాపరీక్షిత తాలియుండవలెను.

ఒక ప్రత్యేకపు బాచారము చేకకాలములనై నాధార పడియుండు స్వవహారము యున్నది. కావున సత్కృష్టమయిన స్వవహారమునగా సంపూర్ణమయిన యాచారము. కాని నిష్టాపట్టము స్వవహారముగానున్నంతకాలము, ధర్మమైన నిష్టాపట్టముకంటె భేదమయినది కాబోదు. వ్యావహారికముగ నిష్కలముగ చరించు వర్తకుడు ఒకమాపాయికి ఏకపురుషుడని నిష్కలముల విక్రయించునో అన్నిగజములగుడ ఆరకపుడే నిష్కలముల ధర్మమని యెంచు వర్తకుడుగూడ విక్రయించును. అయితే పీడిత భేదమేమనగా, వ్యావహారికపు వర్తకుని కది లాభించవచ్చును దానిని పీడును ధర్మమని నమ్మువర్తకుడు సర్వము గోల్పోయినను దానిని నడచును.

అసహాయవాదయొక్క వ్యావహారికము యహింస ఈ పరీక్షకు కాలానివయములలో తాళజాలదు. కావుననే మన పోరాట మింత కాలము పట్టుచున్నది. లాంగ్ రాని యాంగ్లేయ స్వభావమున నుండించి ప్రయోజనములేదు. అనురాగమును నన్నివ్యాలలముందు యొత్తగట్టి భుజులయియునకు కరిగిపోవలసినదే. ఈసంగతి నాకు బాగుగ తెలియునుగాన మతముమాపుటకు వీలులేదు. బ్రిటిషువారిగాని యితరులదిగా నైజములాంగ్ రానియెడ, అన్ని యునులన్నయెడల కాని బలముచాలదన్న మాట.

మన అహింస లవంతలవయి యుండనక్కర లేదు. కాని సత్యవంతులయి యుండవలెను. మనము యహింసాధర్మమున నెంచి, అట్లవలంబించుచున్నామని చెప్పుచున్నంతకాలము, ఆంగ్లేయులకుగాని సహాయవాదులయిన మన దేశీయులకుగాని మనము హానిజేయ సంకల్పించుకూడదు. కాని మనలో చాలామంది హానిజేయలే నేనోరియున్నామనిగాని చేతకాకపోలేక శారీరకహాని చేయకున్నంతకాలము మన ప్రమాణము నిలుపుకొనుటేయని సంకల్పి చేసికొనియో హానిజేయక యున్నాము. మన యహింసాప్రమాణములన భవిష్యత్కాలములో ప్రత్యేకకారము చేయుకలెను పునుగూడ తావులేదు. మనలో కొంతమంది కనీశీర్షకొనతగిన కాలవిషయముగాదు, ముందు రాగలదని వేచిమాత్రము నమ్మి యున్నాము.

నామాటల కపార్థములు కల్పింపబడుచున్నాక. అహింసా ప్రమాణ మూనితంతమాత్రమున నీ ప్రమాణమును వీడినప్పుడు గూడ దౌర్జన్యమును తావుండవని నానుభూతియముగాదు. కాని పోరాటము విజయమందిక వెనుక కనీశీర్షకొన నుత్తేతముకు మాత్రము తావుండదు. కావున అహింసావ్యవహారము సాగించునంత కాలము మన యాంగ్లేయ పరిపాలకుల యెడలను, సహాయవాదులయెడలను అనురాగముతో మెలంగవలయును. కొన్ని ప్రాంతములందు ఆంగ్లేయులుగాని సహాయవాదులుగాని సురక్షితముగ నుండరించుటకు వీలులేకపోయెనని వినుట కెంతయు సిగ్గుచున్నది. ఒక చెన్నపురిసభలో నీ మధ్య జరిగిన యవమానకరమయిన సంగతుల కర్థము యహింస నిష్ప్రయోజనమని చెప్పుటయే. నమ్మి నిందించెను కారణముచే నాయనను మూర్ఖుడనుడ కేకలుచేయుట వలన వారికిని వారి వ్యవహారమునకును సిగ్గుచేటు. వారికి నే హితుమను సహాయము నయిన ఆంగ్లేయులుగాని చునము నొప్పించినారు. వారి యాశయమునకు హాని కలిగించి యున్నారు. నేను దొంగనని అయిన నమ్మియున్నవో అట్లు పలుకుట కాదునకు నిజమయిన మాటకన్నది. అజ్ఞానకాణమున యా గ్రహము తెచ్చుకొనగూడదు. కాని యెంతోపకారణ మున్నను సహించుటకు అసహాయ వాదులు బ్రహ్మణ్యము చేసియున్నారు. నేను దొంగవలె నుండరించునో నిష్ప్రయోజనకారణము కలుగును. అప్పుడసహాయవాదులు యహింసా ప్రమాణము వాడుటకు సాకుదొఱకును. నామూలమున తప్పుదార త్రొక్కితిమని తలంచు నసహాయవాదులవచ్చును నాప్రాణ మపహరింపవచ్చును.

ఇట్టి నిబంధనా యుక్తమయిన యహింస సమతమచేక విషయములలో యనాచరజీవులు కావచ్చును విరోధికి హానిచేయకుండుటయే గాక యుద్ధేశించుకూడ గూడ నుండవలెనని కోరుట యసంభవమయి యుండవచ్చును. అట్లయినచో కష్టపటుముగ చరించుటకు గాను మన మహింస స్వవహరించుచున్నామని చెప్పగూడదు. అంతమాత్రముచేత దౌర్జన్యముకు దిగుదుమని యర్థముకాదు. కాని అట్లయినచో యహింసా శిక్షణమందు నిర్భయము ప్రజలయెడలదు. అప్పుడసహాయవాదుల వారీచారావంటి యకృత్యముల బాధ్యత నహింసవహరము కలుగదు. అట్లునుచో నియమితహింసాసారలంబులపట్టుము యనాచరమయి బ్రదికియుండును గానియో గోజుక వాత భరించుచున్న విపరీతమయిన బాధ్యత మాత్రముండదు. కాని యహింసయే బాతీయ స్వవహారమయి యుండవలె నన్నచో దానిపేరు నిలుపుటకును నవహతిమేరు నిలువజెట్టుటకును దాని ప్రకారముగ సరిగా నడుమకొనవలెను.

కాని యీవ్యవహారమునే నిలుపుకొని, దానినే యాచరింపవలెనని కోరుటయును ఆంగ్లేయులతోను సహాయవాదులతోడను పగ పోకొట్టుకొనవలెను. మనము వారిలో రాజకీయములందు భేదాభిప్రాయముల మయియున్నను సూచకొటకు అసాయభయ మేమియు లేదని ఆంగ్లేయుల వద్దనుండియు సహాయవాదులనుండియు యోగ్యతాశ్రయము మనము గంపాదింపవలెను. మనరాజకీయభాధనములను వారిని గౌరవ నీయులకు యత్నింపగ పిలిచియోదరింపవలెను. మనము వారిలో నే హితులవలె యేకసభలమందు కలుసుకొనవలెను. ఇందుకు యుపాయము లాలోచింపవలెను. మనయహింస వలంబింపయు, యవకారవాంఛయు పుట్టుగూడదు. ఇతర మానవుల వలెనే మనలను గూడ మన కార్యములపట్టి మంచిచెడుగులు నిర్ణయించురు. స్వరాజ్యము కొఱవయహింసా కార్యక్రమ మవలంబించితి మనగా మనకార్యములను అహింసామార్గమున నెగ్గించుకొను నామర్థ్య మున్నదనుట. దౌర్జన్యముల మును మాత్రము గ్రహించిన చార్మిలు గారు విర్రాండు సమస్యకును భారతీయ సమస్యకును చాలభేదమున్నదని చెప్పుట సమంజసము. ఆయన యర్థమేమనగా విర్రాండువారు దౌర్జన్యముచేత స్వరాజ్యమును సంపాదించితిగాన దౌర్జన్యముచేత దానిని నిలువజెట్టికొనగల్గుదురు. భారతదేశము అహింసా మార్గమున స్వరాజ్యము సంపాదించ గలుగుచో అహింసచేతనే దానిని నిలువజెట్టుకొన గలిగియుండవలెను ఈమాత్రమును కండ్లకగపడునట్లు మనము ప్రదర్శించినగాని చర్మలుగాదు దీనిని నమ్ముకూడదు. ప్రజలు తమమామూలు సాంఘిక రాజకీయ వ్యవహారములలో యహింస నవలంబించినగాని అనగా నెనిమిదియు కంటె సివిలు బలమధిక మయినగాని యట్టి ప్రదర్శనముకు వీలులేదు.

కావున అహింసామార్గమున వచ్చు స్వరాజ్యమనగా కొంతకాల మరాజకము యల్లరులు ప్రబలుటకు వీలులేదనుట. అహింసా మార్గము స్వరాజ్యమనగా క్రమక్రమముగ ప్రభుత్వ

ము నియమితసంఘమునుండి ప్రజల క్రాంతిగుల మాస్త్రములగాని స్వభావసిద్ధముగ జారుట. బాగాబలమందినవృత్తుమునఫలించినవండు నేలవైరాలుట యంతస్వాభావికమే యిదియు సంతోస్యాభావికము. ఇట్టిదియందుట దుర్మభము కావచ్చును. కాని యహింసవలన యంతకులకుకూడా యాచరించుటకు వీలులేదని నాకు తెలియును. ప్రస్తుత ప్రచారకులట్టి యహింసాస్థితి చేకూరదని నమ్మి పక్షమున దానిని వీడి, యాచరణయుక్తమని వారెంచుచేరుకార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవలెను అంతిమకాని కుదకు యెట్లైనను దౌర్జన్యముచేత బ్రిటిషువారివద్దనుండి రాజ్యము లొంగుకొందును యావంతో మన కార్యక్రమము ప్రారంభించుటయును మనము నమ్మక ద్రోహముగ నుండరించువార మగుదుము. మన కార్యక్రమములో మనకు నమ్మక మున్నయెడల బ్రిటిషువారు దౌర్జన్యముక లొంగివచ్చునట్లే అనురాగముచేతగూడ లొంగి రాగలరని నమ్మకలేదు. ఇట్లునమ్మకములేని వారికి కొన్ని తరములవరకును యవమానపరిశ్రమయిన భారమయిన కార్యక్రమముతో గూడుకొనిన శాసనసభలే సాధనములు లేదా యిదిగలకన్నకును ప్రపంచములో కని వినియెలుగునంత భయంకరమయిన రక్తపాతమగు విప్లవమే శిఖరరణ్యము. అట్టి విప్లవములో పాల్గొనుటకు నాకెంతమాత్రము యిష్టములేదు. అట్టిదానిని విజయమంద జేయుటకు నే నపకరింపను. కావున యిప్పుడెప్పుకొనవలసిన వీక్షింపి రెండిటిలో, యొక్కటి (1) నిష్కలపటుమయిన వాద్యరహిత యసహాయాద్యమము (2) అభ్యంతర సహితసహకారము (అనగా యిష్టములేనిచోట యాటంకములు కలిగించుచు సహకారము చేయుట)

మహాత్ముని నిర్బంధము

పత్రికాభిప్రాయములు.

అడ్వకేటు ఆఫ్ ఇండియా

మాంటాగుగారి రాజీనామావార్తవలన కలిగిన రాజకీయ కలవరము మహాత్ముని ఆరెన్యువార్తవలన మరింత ప్రబలమగును. భారతీయుల అభిప్రాయములను బలపరచి వాని కనుకూలముగ వాదించుటకును వానినిగూర్చి బ్రిటిషు దొరతనమునకు ఖండితముగ తెలుపుటకును బ్రిటిషు దొరతనమునా రెల్లప్పుడును సంసిద్ధులేమైనను ఆ ఆశయములను గూర్చి న్యాయక్రమభంగముగ నాందోళన మొనరించువారివద్ద కఠినచర్యలను బూనుటకుగూడ యిడియా దొరతనమువారు వెనుకొనవలసి దీనివలన విడితనగుచున్నది

కలకత్తా పత్రికలు
12 వ లేవీ పుడమమున కలకత్తాలో వెలువడిన పత్రికలన్నియును మహాత్ముని ఆరెన్యువార్త ముఖ్యావశ్యములను ప్రకటించెను.

ఆమృతబహు పత్రిక
మాంటాగుగారి నిష్క్రమించిన వెంటనే ప్రభుత్వనిర్బంధభిభానమున ముందంజ నేయుబడెను. మహాత్ముని ఆరెన్యు ప్రాతిపదిక. దేశము శాంతిస్థితికి వచ్చునన్న తరుణమునం దిట్టి పని చేయుట కెందు బాధ్యులలో భారత ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘము నందలి భారతీయ సభ్యులే యందులకు బాధ్యులైనచో వారు దేశమునకును ప్రభుత్వమునకును గూడ తీరని అపకారమును చేసితి. వారు వలదననను ప్రభుత్వమువారే యందులకు గడంగినచో భారతీయసభ్యులు వెంటనే రాజీనామా నిచ్చుటకంటె మర్యాదను నిలుపుకొనుటకు చేయవచ్చును లేదు.

శ్రీ ద రు
మహాత్ముని ఆరెన్యువార్త ఏమియును వింతగాదు దొరతనమువారు మహాత్ముని విషయమున చాలయోగిమిని చూపిరని చెప్పక తప్పదు. మహాత్ముని కారాగృహమున కంపిసంతమాత్రమున పరిస్థితులందు విశేషమగు మార్పుమొదలు కలుగదు. పరిస్థితులకును అభ్యుత్థితికవచ్చి కొంతకాలమువర కట్లే యుండును. స్ట్రేటునును

ఈ తరుణమున మహాత్ముని ఆరెన్యువార్తలు ప్రభుత్వము వారి ఆప్రయోజక కృత్యములం దగ్గరణ్యము. మాంటాగుగారి రాజీనామాను మహాత్ముని ఆరెన్యువార్త ప్రత్యక్షసంబంధము కలదని గ్రహింపబాలనివారెందరుదు? "వెనుకటి యిండియామంత్రి (మాంటాగుగారు) యుద్ధాపరిపాలనా విధాన మింతటితో నంతరించినది. ఇక నిరంకుశనిర్బంధ విధానము ననుసరించెదరని" తలంపనివారు దేశీయులలో నొకరైన నుండురా అనునది ఆశ్చర్యవిషయమే.

గాంధీమహాత్ముని ఆశ్రయము చేయుట

శంకరలాలు బాంకరుగారిని గూడ ఆశ్రయము చేయుట

ఆశ్రయము అహమదాబాదులో సబర్బన్ ఆశ్రమమునందు 10-వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలకు జరుగుట

మహాత్ముడు ఆశ్రమవాసులకును దేశీయులకు నొసంగిన సందేశములు

11వ తేదీ శనివారమునాడు విచారణ జరుగుట

యంగుయిండియా పత్రికలోని నాలుగు వ్యాసములపై కేసు

నెమనూకోర్టుకు కమిటీచేయుట - మహాత్ముడును బాంకరుగారు నిచ్చిన వాఙ్మూలములు

సంవత్సర మాలవ్యా - సర్ కే. జి. గుప్తగార్ల అభిప్రాయములు

అహమదాబాదులో జరిగినవివరములు

(అహమదాబాదు 11-3-22)

మహాత్ముని ఆశ్రయముచేయుదురను నదంతలు అహమదాబాదులో రెండు మూడు రోజులనుండి హెచ్చుగా వివరములు తెలుసు. తప్పక మహాత్ముని పంతునే ఆశ్రయముచేయుదురను విషయము కొందరికి స్పష్టముగానే తెలిసియున్నది. మహాత్ముడు ఆశ్రయముకు వెళ్లెను. అచటనే మహాత్ముని ఆశ్రయముచేయు గోరూరు తొలివార్డు కమిటీ. "నన్ను ఆశ్రయముచేసినవో ప్రజలు సంపూర్ణ శాంతిసద్భావములను కలిగి యుండవలె"ని మహాత్ముడు 'యంగుయిండియా' 'నవజీవను' పత్రికలలో వ్రాసినందున మహాత్ముడు ఆశ్రయముచేయుట మరల అహమదాబాదుకు రాగానే మహాత్ముని ఆశ్రయముచేయుట నిశ్చయమని అహమదాబాదు ప్రజలందరికిని స్పష్టముగా తెలిసి పోయినది.

ఆశ్రయముచేయుట

శుక్రవారము (10వ తేదీ) నాడు రాత్రి 10-30 కు సబర్బన్ ఆశ్రమవాసులు నిద్రించుట కాయత్నముచుండ అహమదాబాదు పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ హెయిలీగారు 124 ప్రకారము ఆశ్రయ వారంటు తీసికొని మోటారుకారులో ఆశ్రమమునకు వచ్చెను. "మిమ్ములను ఆశ్రయముచేయుటకు వారంటు తెచ్చితి"నని ఆలెడు మహాత్ముడుకు కబురు పంపెను. ఆశ్రమమును వదిలి మహాత్ముడు తనతో వచ్చుటనుగూర్చి హెయిలీగా రేమియు తొందర పెట్టలేదు.

శంకరలాలు బాంకరుగారి ఆశ్రయము

మహాత్ముడుకు కుడిబుజమువంటి వాడును, 'యంగుయిండియా' 'నవజీవను' పత్రికలకు ప్రకాశకుడు నగు శంకరలాలు బాంకరుగారు తత్సూర్యమే ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరి అహమదాబాదుకు వెళ్లుచుండ దాలో హెయిలీగారు బాంకరుగారిని కలిసికొని మిమ్ములను గూడ ఆశ్రయము చేయుటకు ప్రభుత్వాజ్ఞ గలదని చెప్పెను. "నేను సిద్ధముగా నున్నా"నని బాంకరుగారు రప్పడే లొంగిపోయెను.

ఆశ్రమవాసులు కులవతిని తీర్చిదిద్దుట

వదంతి నిజమైనదను వార్త ప్రచురితములతోనే ఆశ్రమవాసుల కందరికిని తెలిసినది. వారందరును వచ్చి మహాత్ముని పరివేష్టించి సాష్టాంగనమస్కృతుల గావించి ఆశ్రయము నర్థించిరి. మహాత్ముని కెక్కుది యింతమమో అట్టి "సర్వైష్టవ వర్తనము" అను గీతమును వారందరు వైకకంఠ్యముగ గానము చేసిరి. కులవతిని ఆశ్రమవాసులకు గురు గలిగిన కడపటి వియోగస్థితి గాఢసంతాప కరముగ నుండెను గాని అది కడుశీఘ్రముగనే ముగింపబడెను.

నిరమనము

పిమ్మట మహాత్ముడు వెలికి వచ్చి బాంకరు గారును తానును మోటారుబండి నెక్కెను. సబర్బన్ మతి కారాగృహము ఆశ్రమమున కనతిదూరము నందే యుండెను. శ్రీమతి కస్తూరీబాయి (గాంధీ సతి)యు శ్రీమతి అనసూయా బహేనుసారాబాయి గారును మహాత్మునితోగూడ నా చెరసాలవరకు పోవుటకు హెయిలీగా రనుమతించెను.

ఆశ్రమవాసుల కంత్యసందేశము

"భరితఖండమునట్ల ప్రేమయును దేశభిమానమును గల వారందరును హిందూదేశమునం జంతటను అన్నిసంఘములలోను శాంతిని సద్భావమును కలుగజేయుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించుట ముఖ్యకర్తవ్యము" అని ఆశ్రమవాసులకు మహాత్ముడంత్యసందేశము చేసెను.

సోదామాచుట

ఆరాత్రియే (10వ తేదీ) నవజీవనుపత్రికా కార్యాలయమును పోలీసువారు సోదామాచి మహాత్మునిచే స్వయముగ వ్రాయబడి చేత్రాలు చేయబడిన కొన్ని వ్యాసములమూలములను పట్టుకొని పోయిరి. అని 1921-22 సంవత్సరములలో యంగుయిండియా నవజీవను పత్రికలకు మహాత్ముడు వ్రాసిన మూలములు.

అవరాధము

ఈరెండు పత్రికలలోను మహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసములలో రాజకీయము కలదని కేసు చేయబడు నని తెలియచున్నది.

సందర్భము

11వ తేదీని కొందరు పౌరులు చెరసాల కేసి మహాత్ముని బాంకరుగారిని సందర్శించిరి. వారిద్దరును గూడ సభికోత్సాహమును కనబరిచిరి.

దేశీయులకు మహాత్మునిసందేశము

"భద్రుడు" అను నదియే భారతీయు లకు భారత మంత్రతాజము. దార్శన్యరాహిత్యమును, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమును, దానివలననే గలుగును. నిమ్మజాత్యుద్ధరణముగూడ దాని వలననే సిద్ధించును. జాతీయవాదులు (అసహాయ వాదులు) మితవాదులతో గాఢమైత్రిని కలిగి యుండవలెను. బహుళసంఖ్యాకులు తమకు ప్రతి కూలురుగా నున్నారను భీతి వారికి తొలగివంతనే మితవాదులుగూడ జాతీయవాదులకు లోబ్బుట నిశ్చయము. "అనుసందేశమును చెరసాలనుండి మహాత్ముడు దేశీయుల కొసంగెను.

శాంతి

అహమదాబాదులో సంపూర్ణ శాంతి నెల కొనియున్నది. యంత్రశాలలు ఎప్పుటివలెనే పని చేయుచున్నవి. అన్నిబజారులలోను వ్యాపారము యథార్థంగా జరుగుచున్నది.

మరియోకవార్త

(అహమదాబాదు 11-3-22)

తమ్మును త్వరలో అరుస్తు చేయుదు రనువిషయము మహాత్ముడుకును శంకరలాలు బాంకరుగారి కిని కొన్నిదినములక్రితమే తెలిసెను. ఆరోగ్యము సరిగా లేనందున బాంకరుగారు మాంటు ఆబూకు వెళ్ళదలచి అహమదాబాదుకు వచ్చి పట్టణమున వసించుచున్న శ్రీమతి అనసూయా సారాభాయిగారి కతిథిగా నుండిరి. అట్టిరులో జరిగిన పులేమాల సభకు వెళ్ళి మహాత్ముడు 10వ తేదీ మధ్యాహ్నము కి గంటలకు తిరిగివచ్చి ఆశ్రమమును చేరెను. అప్పుడు బాంకరు అనసూయాబాయిగార్లు మహాత్ముని దర్శించిరి. రాత్రి 10 గంటలకు వారిద్దరును మహాత్ముని వీడ్పొని తమ గృహమునకు పోవుచుండగ పోలీసు సూపర్వైంటెంట్ హెయిలీ కనబడి వారంటులను చూచి ఆసంగతిని మహాత్మునికి తెలుపుడని చెప్పెను. అప్పుడు మహాత్ముడు స్నానము చేయుచుండెను. వారావార్తను మహాత్మున కెరిగించిరి. మహాత్ముడు సున్నాతుడై వచ్చి ఆశ్రమవాసుల నందరిని రావించి శ్రీమద్భగవద్గీతను చేబూని వారందరితో గలసి భగవద్పాఠ్యధనము గావించెను. అంతవరకును సూపర్వైంటెంట్ ఆశ్రమము వెలుపలనే వేదియుండెను. మహాత్ముడపు గతనికడ కేగెను. మహాత్ముడును బాంకరుగారును గూడ సరియగు నారోగ్యస్థితిలో లేనందున వారి ననుసరించుట కనుమతింపవలెనని అనసూయా బాయిగారు కోరిరి. తా ననుమతింప జాలననియు అనసూయాబాయిగారును అనసూయాదేవి (గాంధీసతి) గారును చెరసాలవరకు మాత్రము రావచ్చుననియును సూపర్వైంటెంట్ చెప్పెను. వారిద్దరునుగూడ చెరసాలవరకు వెళ్ళిరి. పిమ్మట మహాత్ముని బంకరుగారిని చెరసాలలోనుంచిరి.

విచారణ

11వ తేదీ పగలు 11-గంటలకు సాహెబ్ గులో కమిషనరు బంగళాలో అసిస్టెంట్ కలెక్టరు బ్రానుగారు విచారణ జరుపును. సగరమునందు పలుచోట్ల పోలీసులను పైనికులను కావలియుంచిరి. ఇంతవరకు తొందర లేమియును కలుగలేదు. హరటాలు ఊరేగింపు మున్నగునవేమియును జరుగలేదు.

కరపత్రములు

"శాంతముగనుండవలెను, సభలు చేయవద్దు, అసహాయోద్యమనిర్మాణవిధానమును శ్రద్ధగా నెరవేర్చవలె" నను కరపత్రములను అనసూయాబాయి, వల్లభాయి పటేలుగార్ల సంతకములతో ప్రకటించిరి.

కృష్ణదాసుగాంధీగారి తంతివార్త

(అహమదాబాదు 11-3-22)

నిన్న రాత్రి మహాత్ముని ఆశ్రమమునందు ఆశ్రయము చేసిరి. నేడు 124 ప్రకారము విచారణ జరుగును.

మహాత్ముని కేసు విచారణ

నెమనూకోర్టుకు కమిటీచేయుట.

అహమదాబాదులో జరుగుట

(అహమదాబాదు 12-3-22)

11వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు అసిస్టెంట్ మేజిస్ట్రేటు బ్రానుగారు అహమదాబాదులో కేసువిచారణ ప్రారంభించెను. అంబాలా సారాభాయి దంపతులును, కస్తూరీబాయి (గాంధీసతి), అనసూయాబాయి, సోజీ దేవి, వల్లభాయి పటేలు, దాక్టరు శాంగారావును మరి 36 గురు అసహాయ వాదులును కోర్టులో నుండిరి. పత్రిక ప్రాసిక్యూటరు రావు బహదరు గిరిభాగీలాలు గారు ప్రభుత్వమునందుండిరి.

ఆశ్రమవాసులకు మహాత్ముని సందేశము

భరతఖండముపట్ల సత్యమగు శ్రేయము దేశభిక్షానమును గలవా రందరును దేశమునం దంతటను అన్ని జాతులలోను శాంతిని సద్భావమును నెలకొల్పుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించి పనిచేయవలెను.

మహాత్ముడు చెరసాలలో నుండి దేశీయుల కొసంగిన సందేశము

భక్తమంత్రమే తారకమంత్రము - చార్జన్యరాహిత్యమును హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని నెలకొల్పున దదియే. నిమ్మజాత్యుద్ధరణము గూడ దానివలననే కలుగును. జాతీయ వాదులు (అసహాయవాదులు) మితవాసులతో గాఢమైత్రిని కలిగియుండవలెను. జాతీయవాదు లధికసంఖ్యాకులను భీతికొలిగినంతనే మితవాదులు తప్పక జాతీయవాదులకు తోడ్పడెదరు.

మొదటి సాక్షి

కేసరీయటగు శాంతాయి దొరతనమువా రొకరిన కంటె అధికార పుత్రమును మొదటిసాక్షి పోలీసు మాపర్మెంటు సమ ర్పించెను. యంగుయిండియా పత్రికలో ప్రకటింపబడిన వాలుగు వ్యాసములు సేరమున కాధారములు (1) ప్రేమరాహిత్య మొక సుగుణము. 15-6-1921 (2) రాజధర్మిని చెడగొట్టుట 29-10-21. (3) సంకేతము తన్నివారణము. 15-12-21 (4) కేసరముల కదల్చుట. 29-2-22 అను నీ వాలుగు వ్యా స ము ల ను రాజశ్రోమాకరములు. ఈ నెల 6 వ తేదీన అహమదాబాదులో మేజస్ట్రేటు అరెస్టు వారెంటు నిచ్చెను. కేసును ప్రాణగారుకొల్లకు మార్చిరి ఈలోగా గాంధీగారు నూటుకున అడ్మినిస్ట్రేషన్ వెళ్తున్నారని తెలిసి అచటి పోలీసు మాపర్మెంటులకు గూడ వారెంటులను పంపిరి. అని యీసాక్షి చెప్పి అవాలుగువ్యాసముల మూములను గూడ సమర్పించెను.

రెండవ సాక్షి

బొంబాయి హైకోర్టు అపీలుషన్ము రిజిస్ట్రార్ గు ఘాం డాగారు మహాత్మునకును అహమదాబాదుజిల్లాజడ్జిని జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములను సమర్పించెను.

మూడవసాక్షి

గాంధీగారు యంగుయిండియా పత్రికకు భరావతు చెల్లించెను. బంకరుగారు ముద్రాపకుడుగా వ్రాతమూలము నిచ్చెనని అహమదాబాదు మేజస్ట్రేటు సాక్షునిచ్చెను. మరి యిద్దరు పోలీసులు శామకార్డును సాక్షునిచ్చిరి.

మహాత్ముని వాఙ్మూలము

మహాత్ముడును బంకరుగారునుగూడ సాక్షులను క్రాసుపరీక్ష చేయలేదు. నాపేరు ఎం. కె. గంధీ - నామము 50. పుత్రి - కృతసాయము శీతపతి నివాసము - సత్యాగ్రహ శ్రమము. సబర్కర్; "ప్రభుత్వముపట్ల నాకు ప్రేమలేకన సేరము నిజమని ఎత్తు పోషకానకరనో అనియముననే వాత్సల్యం దును. నేను యింగుయిండియాపత్రికకు సంకీర్తనదనము ఇచ్చెను చదివిన వ్యాసములను నేనేకానీతిని ఆ పత్రికయొక్క పద్ధతి సంతక యజమానియైన క్రాంతివాదులు నాకే తదంతికిరి" అని మహాత్ముడు తెలిపెను.

బంకరుగారి వాఙ్మూలము

కంకరులూ బంకరు, భూస్వామి, బొంబాయి - ఆవ్యా సములను ప్రకటింపినసేరము చేసితిని యుక్తసమయమున నే నొప్పుకొందును" అని బంకరుగారు తెలిపిరి.

నేరసాఫన

124 ఏ క్రింద మూడు నేరములను మోపి కేసును నెమ న్నుకు కమిట్ చేసిరి. 15 వ తేదీని విచారణ జరుగును. యంగు యిండియా నవనీపను పత్రికలు

ఈరెండుపత్రికలను నిర్వహింపవలె నని మహాత్ముడు కోర్టులోనున్న కేసు సమాచయము కోరెను.

చెరసాలలోను కోర్టులోను ఆదరణ

చెరసాలలోను కోర్టులోను మహాత్మునిపట్ల కష్టధిక మగు గౌరవమును మాపుచున్నారని అహమదాబాదునుండి యిప్రదేశ బొంబాయికి వచ్చిన సర్జిజనీనేనిగారు చెప్పిరి.

* * *

సూరతుజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరురాజీనామా

గాంధీ మహాత్ముని అరెస్టు చేసిందలకు తన ఆసక్తి తిని తెలుపుచు సూరతుజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరు హెచ్. వి. శివదాసాని బి. సి. ఎస్. గారు తనయద్యోగమునకు రాజీ నామా నిచ్చెనని బొంబే క్రాంతి కలు ప్రకటించెను.

స్థానిక వార్తలు

గోవిందప్పవాయని పీఠియందలి నవవిహాస్పతల విద్యార్థు లు 18 వ తేదీరాత్రి విదేశపత్ర దహన మొనర్చి ఉపవాస మొనర్చిరి.

హిందూమత స్వీకరణము:—కాబురాపు నారా యణటిప్పి ను అనువాతకు మూడు వర్సములు క్రైస్తవమత ములోనుండి ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీని బొంబాయి హిందూమిషనరీ సంఘమువారిచే పునః హిందూమతములో జేర్చుకొనబడిరి.

"శిశుసంరక్షణ కార్యము":—వీరసింగునిన్నపు సతీమణి యం. డి. డి. యస్. యెచ్చూరులోని విశ్వోరియాభవన ములో "శిశుసంరక్షణకార్యము" అనువియమును గూర్చి మార్చి 16 వతేదీ ఉరువారం సాయంత్రం 8 గంటలకు మ్యాజిస్ట్రేటు తర సహాయముతో మహాసన్నివేశము.

భారత స్త్రీమహామండలము:—ఈ మండలము యొక్క 54 యొజ్జి మార్చి 16 వ తేదీని సాందన్యమహిళా సాయంత్రం 4-80 గంటలకు జరిగెను. చాలమంది స్త్రీలు విచ్చే సిరి. చండలకార్యదర్శి మండలము గావింపిన కార్యమును నివే దించి మద్రాసులోని స్త్రీల సహాయము నికను గావలయు నని కోరెను. అంతట అల్. యస్. సబ్బులక్ష్మిఅమ్మగారు 'స్త్రీలు గావింపవలసిన సాంఘిక సేవ' అను విషయమునుగూర్చి అహమదాబాదు మహాసన్నివేశము. ఆ యుపన్యాసము స్త్రీలకు అలవలె మంగమ్మగారు తెలుసుకేసి చెప్పిరి. ఉపన్యాసకు రాలికిని, అధ్యక్షులైనను సంకేతములతో కథ ముగిసెను.

రెండవ ఆంధ్రతీయ కాన్ఫరెన్సు

ఈరాజధానియందు ఆంధ్రతీయల (అనగా మదిగ అధవచెక్కిలివారి) ఉద్ధారముకొరకు 1920-వ సంవత్సరము స్థా పింపబడిన ఆంధ్రతీయ మహాసభయొక్క రెండవ కాన్ఫరెన్సు మకరాసురాయపేట వెస్ట్ కాలేజియందు ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీ మి (వంగునిమాసం 1-వ తేదీ—మార్చి 19-వతారీఖు) ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 12 ఘంటలు మొదలు సాయంత్రం 4 వరకు జరుపబడును. శ్రీవిశాఖరం రాజాగారు సభాధ్యక్షుత ను దయతో అంగీకరించిరి.

కాన్ఫరెన్సు కార్యక్రమమును స్వాగతోపన్యాసము అధ్యక్షుకోపన్యాసము తీర్మానములు మహాసభి నిర్దేశించినదవ దము గాక, ఫలహారాంతరము పోలోగ్రాఫు తీయబడును. తరు వాత సంగీతము, నాటకముగాని హరికథగాని జరుపబడును.

మరుసటిరాత్రి ఆహ్వానసభవారున్న ప్రాధికలయిన ఇతరజాతుల పెద్ద ముఖ్యులను సమపంక్తిభోజము గావించె దుగా. ఆహ్వానసభ మొదలగు చందాని రూపాయలు, డెలిగేట్ల కు 1 రూ. విజయపు 0-8-0 నిర్ణయించియున్నది. మతి ప్రామాణ్యముండి వచ్చువారు డెలిగేటు చందాను ఇయ్యవల సరములేదు.

గ్రామాంతముల నుండి వచ్చువారు ముందు తెలియచే సివయడల వారిని రైలుస్టేషనువద్ద వాలంటీరులు ఎదురుకొందు రు. వారికి కాన్ఫరెన్సుదినము పురుషేటలో భోజనసదులు ఉచి తముగ జరుపబడును. ఇతరదినములకు వారు స్వంత ఏర్పాటు చేసికొనవలెను. శ్రమణాభిరుచులను వారు వారు వెట్టుకొనవల యును.

ఈ దక్షిణదేశము నుండు ఆంధ్రతీయ లందరు కాన్ఫ రెన్సుకు దయచేసి దానిని విజృంభణతో నడపిం చెదరని ప్రార్థి తులు. ఇతరజాతులవారును దయతో విజయపుగ వచ్చెదరని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఈ వోటిను చదివినవారు తమ సమీపస్థులైన ఆంధ్రతీ యలకు బొంబాయి సంకలన బోధపాచి ఇంకను వోటినులు అవసరమయిన ఈ క్రింది వారికి వ్రాసి తెప్పించుకొని సాధ్య మయినవరకు డెలిగేట్లను ప్రోత్సహింపవలెనని పంపెదరని ప్రార్థించు చున్నాము.—ఎల్. సి. గురజాడపతి, యం. ఎల్. సి. ప్రెసి డెంటు, ఎస్. వెంకటపతి, వైస్ ప్రెసి డెంటు, ఆంధ్రతీయ మహాసభ, సర్వ ట్రస్ట్ ఇండియా సొసైటీ, రాయపేట.

ఇనుక పూడి

18 వ తేదీ శుక్రవాతముఉదయము 8. 30 ఘంటలకు మా గ్రామములోని చెరువుకు (గ. బి) వాయవ్య మూలలోనున్న గొల్లయిండ్లున్నా మంగలివాండ్ర యిడ్లున్నా కుమ్మరి వాం ద్రాండ్లున్నా నిప్పుంటుకొని తగులపడిపోయి గుమారు 2000 నష్టము తగిలినది ఈసమయముందు అసహాయోద్యమవాలంటీ యరులు చాలామందిచేసి అర్పివారు. తేనియెడల దుఃఖతయును తగు లపడి పోవలసి యుండును)

గాంధీమహాత్ముడు

బంధింపబ డెను.

మహాత్ముని గంభీరాభిప్రాయముల సర్వజనుల కంక్షజేయుటకై మేము ప్రయత్నించిన మహాత్ముని గ్రంథములను ఈ నెలొకరువరకు తగ్గించినాము. పుస్తక వ్యాపారులకును ఆంధ్ర మహాజనులకును మంచి తరుణము.

హైందవ స్వరాజ్యము

అసలుధర 0-10-0 తగ్గింపు ధర 0-8-0

ఇది మహాత్ముని ముఖ్యగ్రంథము. ఇందు హైందవ స్వరాజ్య మునకు సంబంధించిన సకల విషయములను గురించియు మహా త్ముడు తన ప్రచుడాభిప్రాయములను. కల్పడిచేసినాడు దీనిని చదివినగాని మహాత్ముని వింతచర్యలు బోధ పడవు. స్వయమునకు వ్యభిక్షయములు లేకట్లే, 20 సంవత్సర ములక్రిందట మహాత్ము డిందు ప్రకటించిన యభిప్రాయము శోటికిని మార్పుజేందలేదు. భావగంభీర మినుదుంతయు చె. కుడ చక్కని జాడుక తెనుగులోని కననాశింపబడినది. అరవతెనుగుగాని కన్నడ తెనుగుగాని కాదు. స్వచ్ఛ మగు గోదావరిజిల్లా తెనుగు.

ఆరోగ్య సాధనము

అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-6-0

హైందవ స్వరాజ్యము

(యంగ్లీషు) అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-5-0

చెన్నకట్టములో ప్రచురింపబడు యీర యంగ్లీషు జాతీయగ్రంథములుగూడ మార్గదర్శకులు.

ఇతర గ్రంథములు

స్వరాజ్యమే దిక్కు	0- 3-0
స్వరాజ్యచక్రము	0- 1-6
చిత్తరంజనుని సంపూర్ణజీవితము	0- 8-0
చిత్తరంజనుని జీవితము	0- 4-0
మద్యపానము	0-10-0
భారతీయవిజ్ఞానరహస్యము	0-10-0
స్వరాజ్యగీతములు మొదటి భాగము	0- 3-0
ప్రస్తుతము వద్రాసు కిత్తుకాలలో కరివెత్తుననుభవించు చున్న గిరిమెల్లి సత్యనారాయణ బి. పి. గారిచే వ్రాసబడినది.	
స్వరాజ్యగీతములు రెండవభాగము	0 4-0

వీనిని తెనుగు తెలిసిన ప్రతిహైందవులకు తప్పక చదువవలెను.

ఇండియా యేజస్సీభీరో

ట్రెప్లి కేను, చెన్నపట్టణం

పాడుటూరు } ఆ. శ్రీనివాసరావు. బి. ఎ.
10-3-22 } జిల్లా కోర్టు చక్కిలి.

నిర్బంధవిధాన విజృంభణము

కోరుకొండతీర్థము

వలంటీరుల చరిత్రకథాపుట-పోలీసులతో సంఘర్షణము

తాజునంద్రీ వలంటీరులు కోరుకొండ తీర్థమునకు వెళ్లగా పోలీసువారు వలంటీరుల చేతులలోని కర్రలను తీసుకొనిరి. అచట ఫిర్యాదకొంగ్రెసు సంఘరథుని జరిగినది. వలంటీరులయొద్ద సాయము (రుప్టులు)ను ధరించి తమ విధిని నెరవేర్చునలెనుగాని ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరింపగూడదని సంఘమువారు తీర్మానించిరి నాళం చినభీషణగజుగారను వలంటీరు స్వరాజ్యపతికమును పట్టుకొని కాగా పోలీసువారు లాగుకొనిరి. అతడు మరి రెండుపతాకములను ధరింప వాటినిగూడ వారు లాగివేసిరి. మూడవసారి పోలీసువారు రథాన్ని యిరస్పెక్టరు అబ్దులు అజీజుగారియొద్దకు యాద్యుకొనిపోయిరి. వారంటును చూపుటని వలంటీరు యిరస్పెక్టరు నమగగా వారంటు లేదు అని నాచిత్రమని అతడు నెను. పోలీసువారు రథాన్ని రక్షింపజేసిరి. అతనించిరి "ఈ తెల్లగాజుము మామకద" అనువు కము ప్రతులు 5 ను "ఇదియే ప్రభుత్వము దివాలా" అనునది మొకటియును "స్వరాజ్యగ్రామము" వకటియును, 8 స్వరాజ్య పతాకములను, వలంటీరు కత్తియును, దినచర్య పుస్తకమును, "నిరంకుశాభివర్ణము నేలగులబున్న" దను పుస్తకము కట్టియునుండును. స్పెషల్వంటును యిరస్పెక్టరు బాపతేడు ఎవరోవలంటీరు తలమెన్ను తోసికొనివేయగా వలంటీరు అడిగెను. దానినిచ్చి వేయమని ఆకస్మికముగా యిరస్పెక్టరు చెప్పెను. నిన్ను వారంటులేకుండనే అజ్ఞాపించితిని యిరస్పెక్టరు చెప్పి కొంతసేపైన పిమ్మట మరల నతనివద్దకివేసి సాయం కాలము 7 గంటలకు కనవలమని చెప్పెను. సాయంకాలము 7 గంటలకు భీమరాజుగారు వెనకగా యిరస్పెక్టరు కనబడ లేడు. వలంటీరులందరూ చాల శాంతముగా నుండిరి. యాభుతి కులు వలంటీరుల ప్రశంసించిరి

మండలమునందంరతును అదనము పోలీసులు చెన్నపురి దొరలనమువారి ప్రకటన చెన్నపురి 10 వ తేది

ఈ నెల 6 వ తేదీ గుంటూరుమండలమున 43 క్షి లక్షలు నమూనైనవి. ఇటీవల ముఖ్యనివాసులు లేనియును లేవు. వలంటీరులను యితరులను బాధించుచున్నారను వార్తలు మెండుగా అసహనమువాదులపక్షాల్లో ప్రకటించబడుచున్నవి. అది అతిత యోగ్యము. దానిని చెప్పవారు స్వోత్కృష్టము వెల్లడించుచున్నవి. దానిని బాగుగా పరిశీలించిచో అట్టివాడైనట్లు తెలుపుచుచు మంచిచెడ్డల నెరుంగదగిన కెల్లావాండ్ల దుర్బోధనలకు పాల్పడి ఆసాంభావముతోగూడిన క్రమ శిక్ష నెరవేరిన విద్యార్థులని స్పష్టమగును. మరికొంద రక్రమప్రవర్తన మొనరుచుచుచే అవసరమగు శిక్షకు ప్రాంతులైరి. పెనంపిపాను ఫిర్యాదలోనే గాక యితరవల్లగా గూడ అదనము పోలీసుల నుంచకలసిన అవసరము కలదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెలిపియున్న గుంటూరు మండలమునందంరతును అదనము పోలీసులయందుటకు దొరతనము వారు నిశ్చయించి ఏయే ప్రాంతములవారును ఏయే వర్గముల వారును అదనము వ్యయమును ధరింపవలసినను లేదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు తెలుపుచో అట్టివారు ప్రత్యేకింప వలయును. ఆర్. వి. హం. ఆక్టింగు చీఫ్ కమిషనరీ.

జె. వి. నారాయణగారు.

చెన్నపురినుండి కడలూరు జయిలుకు మార్పులు

9 వ తేదీ సాయంకాలముబరంపురము వాస్తవ్యులను అన హాయవాదులను ప్రవృత్తియు చెన్నపురి జయిలు లో శిక్ష ననుభవించుచున్న వారునగు జె. వి. నారాయణగారిని క్షిచెన్నపురినుండి కడలూరు జయిలుకు రైలులో తీసుకొని వెళ్లిరి. 9 వ తేదీ సాయంకాలము నారాయణగారిని ఎగ్జూరు స్టేషనులో చూచితిని. ఆయన చేతులకు అర దండములు వేసిరి. ఆయన యంత్రాహముగానే యుండెను. తాను సౌఖ్యముగానే యున్నానని ఆయన నాతో చెప్పెను. తన అవస్థ 9 వ తేదీ స్వరాజ్యపతికను చదువుమందెనని వకరు స్వరాజ్యపతికకు వ్రాసిరి.

రాటమహేంద్రవరము నిర్బంధములు.

గుంటూరు వాస్తవ్యులకు శ్రీయంత నల్లగొండ జాజి రామయ్యగారిని శ్రీకృష్ణానృపాసమునుండి నేటిమధ్యాహ్నము 12 గంటకు విడుదలచేసి తిరిగిఅప్పుడే 18 వ నెక్స్ నుండిఅరె స్టుచేసిరి. ఇటీవలకు గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేటు జారీచేసియున్న

దేశభక్తుని నిర్బంధము

ఈ నాయకాగ్రహిణి చాలగోజులనుండి జబ్బుగా నుండి యెక్కడికి వెడలలేక స్వగృహమునందేయుండి విశ్రాంతి బొందుచుండిరి. పంతులుగారు మన్నులము గలవారని రూఢర్థుడు దొంగారే అంగీకరించియుండిరి. కాంగ్రెసు సభాతీర్థాగముల జట్టి గాంధీగారి అనుయాయులై పంతులుగారు, తమవిధిని ఆంధ్రరాష్ట్రమున నెఱవేర్చుచుండిరి. గాంధీగారు బాగోటీలో కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు చేసిన తీర్మానములనల్ల ప్రభుత్వమువారు సంతోషముతో విశ్రాంతి బొందుచున్నారా! హాయిగా నిద్రపోవచ్చునారా! గాంధీగారి పుణ్యభూమియే యెన్ని శ్రోత్రములైన వేసి తమయిచ్చవచ్చియుట వాచుమోజులలో చూచుచునేశికోచచ్చును గదా, గుంటూరుజిల్లావారు అందరి కన్న ముందంజవైచి తమత్యాగశక్తిని, కార్యవీక్షను లోకము నకు ప్రదర్శించియుండిరి. దీనికంతయు పంతులువారి సంపూర్ణ సాహిత్యత్యాగమే పునాది. స్వరాజ్యసాధనవాదశక్తితమ ఆంగ్లము చక్కగ గ్రహించియే, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను మిగుల నేర్పుతో నిర్వర్తించి యుండిరి. ఈ యదృష్టమున పిందూలేజములో యేర్పాటు వారికిని ఆంగ్లము తీసిపోలేదు. ఇట్టికరి బాగోటీ తీర్మానములు నాకి మిగులకాభంగము, అసంతృప్తి, అపేదన, కలిగించియుండెను. ఇందుకు బాన్సులైవ గాంధీగారు యేమి సమాధానము కల్పింపను ప్రజలకు నచ్చుట లేదు. గాంధీగారు మధ్యరంగమున ఆమోదము యిట్లు వెనకకు ముందుదని కలలోనైన యెవరును తలంచి యుండలేదు. ఈమార్పు నాధారము చేసికొని నాయనలను ప్రజలను ప్రభుత్వమువారు నిష్కారణముగా బంధించుచున్నాను. నేలకొలిది దేశసేవకులు సుప్రసిద్ధనాయకులు, ఆంగ్లశ్రీమంతులు కారాగారముల మితిలేని బాధల ననుభవింపుచుండె. కలెనతోనిర్బంధాస్త్రముల హద్దు మీరి ప్రభుత్వమువారు యాత్రాయు కనిపెట్టిన లేక అనాథల మును ప్రయోగించుచుండ, లా ఆర్డరును పేరుతో అధికారులు విచ్ఛలించిగా చెలరెగుచుండ "దౌర్జన్య రహితం" అను మహామంత్రమును జపించుచుండ మనియే గదా ప్రజలకు గాంధీగారు యిప్పటికిని చెప్పదున్నది. గాంధీగారు ప్రవేశనెట్టిన యాదృష్టవ్యవహారికాధిపత్యము, రాజ్యసంపాదనార్థమై యేయుముతోను, యే అశాంతియుద్ధియు ప్రయోగించినట్లు గుఱవడదు. శ్రీరామ కృష్ణ, భీష్మ, ద్రోణ, భర్మరాజులను మించిన మహాపురుషులుగాని, వారలు, రాజకీయములందు ప్రయోగించిన మూతములు, సరిగానివని, దృష్టాంత పూర్వకముగా గమపర్చిడి పురుషశ్రేష్ఠుడు ఒక్కరును నేటిదనుక బయల్పెడలియుండలేదు. వారు సిద్ధనంజల్లులు, తపోధనులు, రాజనిష్ఠులు అయియుండిరి. అభిలభారతీయులు యీ అశతార మూర్తులను అనాదిమును పూజించుచుండును. నకలవిషయములందును, యీ మహానీయుల సిద్ధాంతములనే అనుసరించుచుండుము ఆ నాడు ఈ దౌర్జన్య స్వరాహిత్య నూత్రము యీ మహాపురుషులలో ఒక్కరికయినను స్ఫురింపకుండెనా? యుగ యుగాంతమువరకు అవసరమయ్యెడి నూత్రములను ఉపదేశించిన యీ మహాపురుషులకు యీ గాంధీగారి సిద్ధాంతము జ్ఞప్తికివచ్చియుండదా, వారల మేధస్సు సామాన్యమైనదని యెవరైన చెప్పలరా? యేమిక్రస్తు, గొరిచులుగూ యీ మహానీయుల సిద్ధాంతములు యీలోకమున యెంతవరకు కార్యరూపము చాల్చుకొనను? ఈశాంతిమాత్రములు జీవన్ముక్తికై చెప్పబడెనుగాని, రాజ్యములు సంపాదించుటకును, హామరజనులను హద్దులో నుంచుటకును చెప్పబడియుండ లేదని ఆ నేకుల ఆభిప్రాయమై యున్నది. ఇప్పుడు భారతీయులకు గావలసినది స్వరాజ్యముగాని, దౌర్జన్యహితానిష్ఠాంశము గాదు. ఏవిధముగానైనను స్వపరిసాలము వీలైనంతటిప్రముగా పొందుటయే

ఉత్తరువు (14 వ నెక్స్ ను) ధిక్కరించి నందులకు 5 వారములు విడితైదునుకు భవించిరి. గుంటూరుజిల్లాలో ఒకడివిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువుల ధిక్కరించి నందులకు తిరిగి పట్టుకొనిరి. జానకీరాయయ్యగారు చాల యంత్రాహముగానున్నారు. పంటిగంట పానెజానులో ఆయనను పట్టుకుతాల్సాకా గురబాలకు గొంపోయితి. మహా అన్నపూర్ణయ్య.

దంగేరు.

రామచంద్రపురం తాలూకా దంగేరు వాస్తవ్యులగు చింతా రామమూర్తిగారు శ్రీకృష్ణానృపాసమున కేగ తనజన్మమును సాధకము నొందించుటయే గాక మారణమునకు మార్గధర్మమైవందులకు నేను మా వంశము పక్షమున అభినిందించుచున్నాడను.—చింతా వెంకట్రావు.

మనవరమాధి. యీ సందర్భములను గూర్చియే దేశీయులు అవసారాత్రములు తిరిగించుచున్నార. ప్రతివ్యక్తియు తన అభిప్రాయములను నిర్భయముగా వెల్లడించవలెను. బర్లోటీ డిగ్రీ తీర్మానములనల్ల ప్రభుత్వమువారు ఖంగారుపడవలసిన అవసరము బొత్తిగా పోయియుండెను గదా! అన్ని జిల్లాలలోను, గుంటూరుజిల్లాయందుండుటను నెదనందిపాడు ప్రాంతమున సహితము కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానములకు జడ్జులై యిప్పుడు శిస్తులను చెల్లించుచుండిరిగదా. ఇట్టి అనుకూలపరిస్థితులలోగూడ ప్రభుత్వమువారు పూర్వముకన్న తీవ్రముగా నిష్పంధముల నేల ప్రయోగించుచున్నారు. ఇప్పుడు తిరిగి దేశభక్త వెంకటప్పయ్యగారిని హస్తశిని పీఠయ్యగారిని నిష్పంధింప వలసిందనైనను దానికయివచ్చెను. పగసాధించుటకు గాక మరెందులకీ నిష్పంధములు, యిట్టి పనులనల్లనే గదా ప్రజలలో తీవ్రమైన మార్పు గలుగచున్నది. ప్రభుత్వమువారు సోదర ప్రజలను నిష్కారణముగా బాధించుచున్నప్పుడు సహాయవారు లైవను యెల్లకాలము తమకు సాయపడుచుండురనిమా ఆధికారుల అభిప్రాయము. ఇది కల్ల. ఈ నిష్పంధములు మానిచో సహాయవారులు అమాతముగా ఒకప్పుడు నిరాకణ మవలించితిలెదరు. సామము ప్రభుత్వమువారు యీ సహాయమున గ్రహించి ట్లుగుపడదు. ప్రజలకు పూర్వమైన అసంతృప్తియేమిటమన కలుగునో అనాడు యే మా నాయకుడుగాని, యే తటి బలవంతమైన ప్రభుత్వముగాని, ఆ మహాప్రవాహమును అపజాలకు. అట్టిదన్నిటి నడపించుకుండ ముందుగా గ్రహించుటయే నాగరిక ప్రభుత్వమునకు ధర్మమైయున్నది. ఏపదార్థమైనను కుల్లిపోతుండ మాడనలెనుగాని క్రొత్త పోయిన పిచ్చుట యేమాత్రమును సాధ్యముగాదనునంగతి స్పష్టముగాను గ్రహించవలెను. ఈ నిరాకణాభివ్యయము ప్రజానమామానునందు మూలమూలము వ్యాపించినది. దానిని మాన్పుటకు క్రొత్తకొత్త నిష్పంధములు యెంతమాత్రమును గాదు. తక్షణము స్వరాజ్యము నిచ్చుటయే యుక్తమైనమార్గము. కాంగ్రెసు పార్టీలో రాజకీయములు సులభమైనప్పుడు, దొరతనమువారు చేయుచున్న చర్యలనల్ల సామాజ్యస్థ స్వపరిపాలననే వాంఛించువారి మనసులు సహితము మార్పుకొందున్నచి గ్రహించుచురగాక యని కోరుచున్నాను. గుంటూరుజిల్లా ప్రత్యేకముగా పగసాధించుటకు చెన్నప్రభుత్వమువారి కెంతయు తగనిపని, గుంటూరు జిల్లావారు శాసనసభలో అయిదుగురు సభ్యులుండియు దొరతనమువారి పద్ధతులను గురించి విచారించుటకైన, నోరు తెరువకుండుట న్యాయమా? గుంటూరుజిల్లా ప్రజలు ఆప్తకష్టముల పాలవుట యీ సభ్యులకు సంకేతమా? కృష్ణాజిల్లా ప్రతినిధి యగు రామచంద్రరావుపంతులుగారు గుంటూరుజిల్లాలో నిష్పంధములు తగని ప్రభుత్వమువారికి దెలిపియుండెను. గుంటూరుజిల్లావోట్లు తాము కలిగి పంపుకొన వ్రతని ధులినర్వలను కడుసంతోషముతో గుర్తించుకొనుచున్నాను. దొరతనమువారిచర్యలకు ముఖ్యబాన్సులు యీ శాసనసభ్యులే యని ప్రజలు గుర్తించవలెనని కోరుచున్నాను. కనుక యిట్టి నిష్పంధములను కట్టి నెట్టి ప్రజాశయములను నెరవేర్చి, బార్జిరాజేంద్రుని సార్వభౌమత్వమునకు కళంకములేకుండజేసుభారము ఇండియా పరిపాలకులయందున్నదని హెచ్చరించుచున్నాను. నిష్కారితంకచారిత్రములను సుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడును నయిన శ్రీయంత కొండ వెంకటప్పయ్యవంతులు, మున్నగువారిని కెల్ల ణం కదలిచేయుట సహోత్తమును, ఆంగ్లదేశమున రాంతిస్థాపనకు సులభమార్గమును, ప్రభుత్వమువారికి తేమమును అని హెచ్చరించుచున్నాను.

పేరాల నాగేశ్వరరావు.

కలకత్తా హాస్యము 9 వ తేది ఉదయం వి. వి. స్త్రీమత మంటోలకు, ప్రమాదకరమున అన్ని తగులుకొనెను. ఈ స్త్రీమత నిండుగ గోనెలు, చక్కెర, మరి ఇతర పదార్థములు లండను పోవుటకు సిద్ధముగ నుండెను. అన్ని ప్రమాదమునల్ల 6 లక్షల హాస్యములు నష్టము కలిగిన ట్లుపొందుచున్నది. స్త్రీమత రిపేరు చేయుటకు రెండు మాసములు పట్టును.

కల్లికోట మరబారు కేంద్రసంరక్షణ సంఘము:—ఈ సంఘమువారు నులబారులో తినుట కన్నమును, ఉండుట కెల్లును లేని నిస్సహాయులకు సాయముజేయుటకు ఉదాహరణమైన, దానతత్పరులను ధర్మముజేయుటకై వేడుచున్నారు. ధర్మము ధనసామమునగాని ధాన్యరూపమునగాని, వస్త్రరూపమునగాని యుండవచ్చును. ధర్మమును పంపగోరువారు 'నులబారు సంరక్షక సంఘము కల్లికోట' అని వ్రాసి పంపవచ్చును.

కాకినాడ.

(స్వకీయ విశేషములనుండి)

కాకినాడ, మార్చి 10:— శ్రీయుత కాకినాడ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు (అంధప్రతికాంక్షాదారులు) నిన్నటి పూర్వము మొలుబడినది కాకినాడకు వచ్చిరి. ప్రస్తుతము తాలూకా కార్యము కార్య దర్శియగు దాక్షిణ్య శాంతంబు వెంట కృష్ణయ్యగారు ఆస్వ నిందిరి.

నాధ్యక్షము బంటిగంట గోదావరి మండల కాం గ్రామ సంఘము అధ్యక్షుడు చూచి అచ్చటి విషయముల నన్నిటి తెలిసికొనిరి. కాంగ్రెసువారు ఢిల్లీలో తీర్మానించిన రీతిని, 8 వ తేదీని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు తీర్మానించిన ప్రకారమున, ఇచ్చటి కాంగ్రెసువారు పని చేయవలసియన్నదని సలహాపూర్వకముగ జెప్పిరి.

పిమ్మట కాకినాడ శ్రీరంగము అధ్యక్షుడు వచ్చిరి. మండల కాంగ్రెసు కార్యదర్శి యగు శ్రీగుణపూడి కామోజి రావు గారిజ్ఞులు, తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి వల్లభ, మిక్కిలి నిపుణత్వముతో శ్రీకార్యాలయమున స్వదేశీ పనిని నడిపించుచున్న శ్రీ విజయవారి వెంటట చమయ్యగారిజ్ఞులను యింకొలదికాలములో శ్రీలు చేసిన కార్యమును తెలిసికొని శ్రీ పంతులుగారు తమ యానందమును వెల్లిబుచ్చిరి. ఆదేశ భిక్షుని యవ్యుత వాక్కులు వినుటకై జూమారు 200 శ్రీలు విచ్చేసిరి. కాంగ్రెసు పనియందు శ్రద్ధ తీసికొనుచున్న సూర్య వారాయణ బ్రాహ్మిగారు మరి ఒకరిద్దరు నుండిరి.

దైవప్రసాదము మొదలైన శ్రీపంతులుగారు సుమారు 80 కంట శ్రీరంగమును మల నాటుకొని దౌర్జన్యరాహిత్య మైన అనంతాచార్యమును గురించి వివరముగ నుపదేశించిరి. మనదేశ శ్రీలు వైశిష్ట్యేని గూర్చుము పరిశ్రమింపవలయు చెప్పి నకకకలేదనియు, వానినికొని విదేశ శ్రీల క వ న ర మ ని యు, దేశభక్తినిగూర్చి తాము చెప్పవలెననియు, భక్తి యనభజన కయంతనియు అందు వల్ల భక్తి అనునది అంతయు ఒకచేయనియు దైవభక్తి ఒకటిగాను దేశభక్తి మరియొకటిగాను పరిశ్రమింపక నొకటి గాను భావింపవలెననియు, నేతభక్తినిగూర్చి తెలిసి కొన్నప్పుడు దైవభక్తి, దేశభక్తి అనునవి మొదలునే ఆగ్రహము నుండుననియు మనదేశము పరాధీనస్థితియందున్నదనియు, అందు వలననే స్వాతంత్ర్యము, జాతీయసాధనములు, ఆత్మశారమును జాతీయగౌరవమును పోగొట్టుకొనుచున్నామనియు, ఇట్టివానిని నిలువజేయుటకే దేశనాయకులను దేశభక్తులను ఆయన బలము సాంఘమూర్తిగారును దాక్షిణ్య శాంతంబులను ప్రహ్లాదకృష్ణముగారును, చిత్తరంజన దామోదరము మోతీలాల్ నెహ్రూగారును, కొండా వెంకటప్పయ్యగారును కారాగృహ వాసము చేయుచుండిననియు, మహాత్మా గాంధీగారు విమనర్య స్వమును ప్రాణములను అర్పింప సమకట్టినా రనియు, వీరందరును నితర సోదరులను సోదరీమణులను తమబాగుకొరకు గాక దేశక్షేమమునకే త్యాగబుద్ధిగలవారై సర్వసఖ్యమును కృతించిననియు, మహాత్మాగాంధీగారు ఆత్మవిశ్వాసము గలిగి యుండి భగ్యసంకల్పము స్వరాజ్యసంకల్పము పూని యుండవలెనని మనల నందరను అడుగుచున్నారనియు, స్వరాజ్య సంకల్పవైచారు నిరతినిలనై ఒకకొటి సభ్యులుచేరవలసి యన్నదనియు అంతుకొరకు తమ సోదరీమణులకు బోధించి తేరి 90 ప వ ల యు న ని యు శ్రీ పంతులు గారు విన్నవముగా జెప్పి పోరక పు న ము లో జరిగిన ప్రారంభమును గురించియు, అందు గూర్చి గాంధీగారి సహోపదేశమును భగవద్గీతాగూర్చి సహోదేశమును ముప్పించిరి. పిమ్మట బోర్లెల్లూరు ఢిల్లీగారు ఒకరి కాంగ్రెసుభూతిర్మా నములను అక్కడ జరిగిన సర్వము ఆంధ్రప్రదేశ్ గాంధీగారి జ్ఞులయల అపొంపావ్రమున వికమత్వమును కల్గితరచిరి. స్వదేశీజ్ఞులను సయారచేయుట, భరించుట యది యావశ్యక మనియు ముఖ్యమైన పనియనియు, విభక్తికముగ నెరవేర్చు భారము శ్రీలదనియు, అంధప్రతికాంక్షలే యిదికలలో కంటె విరిగి గా మనములను జ్ఞులను తయారుచేసి అందరను ఉపయోగించుట ప్రయత్నము చేయవలెననియు, వడుకుములు జ్ఞులు ధరించుటయందు దేశమునందు అంధదేశమే మొదటిదిగ గొప్పించుచున్నదనియు, కాని యెల్లరును భరించినగాని నాలుగు తయారుచేసినగాని స్వరాజ్యమునకు సహింపలేదనియు దేశమునకు తామే అదర్శముగా నుండవలెననియు ఉపదేశించిరి. స్వరాజ్యనిధి వసూలుచేయుటను గురించియు అస్ప

శ్యతాదోషమును గురించియు, విశదపరచిరి. ఈతరుణమునందు శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుతో చెప్పినరీతిని గంధిమహాత్ముడు చేయును నునది చేయవలసి యన్నదనియు, ఆయనను ఎంతమానించి నప్పటికి సత్వమండినట్లు మన మృదయములను పరిపక్వము చేసికొనవలయు ననియు, వికమత్వము అనురాగము ప్రేమ ధర్మానురక్తి గుర్తియుండవలెనని బోధించిరి. శ్రీలు ఆసతికాలములో జూపిన విశేషపనికి మెచ్చివారిని ఆభినందించిరి.

పిమ్మట గంగా భాగీరథీ సమానులైన బ్రహ్మజ్యోతుల లక్ష్మీనాసముగారు కొంతసేపు ఉపన్యసించిరి. తన చెండవ కొమారుడైన నసు బ్రహ్మణ్యము గారిని స్వరాజ్యము నకు దత్తత చేసి యుంటి ననియు, చెద్దకొమారుడు సీతారామయ్యగారిని (నూర్జిల్ల సలు అజిత్తులు ఇన్స్పెక్టరు) 10 వత్సరములు ప్రభుత్వదాస్యమున కొప్పించి యిప్పుడు స్వరాజ్య కార్యమునకు నక్కించితిననియు, ద్వైతము విడవల దనియు, ధర్మమును, అహింసను నవిమ్రయంధవలెననియు స్వదేశీత్రయమును గురించి చెప్పి పోలీసు వారు ఉద్యోగస్థులు మనసోదరులే అనియు వారివైకినుకవలదనియు బోధించెను.

శ్రీమతి పులుగుర్ర కనకమ్మగారు (కార్యదర్శిలో శౌకరు) శ్రీరాయం వెంకటేశుడుగారి సోదరీమణియు, వృద్ధువాళ్ళులతో శ్రీపంతులు గారికిని లక్ష్మీనాసమ్మ గారికి వందలము లప్పించి వారికి తెలియజేయుట శ్రీరంగము వశ్యుధిని గూర్చి తెలిపి ఇంకను ఎక్కువ అభివృద్ధిని జూపుటకు గొంత సాము అనవమైయన్నదనియు అందువిషయమై శ్రీనాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కృషిచేసి రాష్ట్రీయసభవారి సామ్యులనుండి పంపబడుతుండెనని తెలిపినందుకు తామందరను సంతోషింపవలసి యున్నదనియు జెప్పెను.

శ్రీగుణపూడి కామోజిరావుగారు మాడ అతిథుల యాగమునకు తమ సంతోషమును తెల్పిరి.

సభ ముగిసినపిమ్మట శ్రీ పంతులుగారితో, ఉత్సాహముతో బనిచేయుచున్న శ్రీలు సంఘమునుగురించి మాట్లాడుచు సామ్యువిషయమై పనికిడ్డము కల్పించునని వచించిరి. శ్రీపంతులుగారు తమ యానందమును తెల్పిచు సామ్యుప్రయత్నము చేయించెదమనిరి. పిమ్మట చెన్నపట్టణమునకై పయనమయిరి.

తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్మెకట్టు

అల్లహాబాదు, మార్చి 10:— నిన్నటిదినుము అంధ్రాసు గారు కలకత్తాలో ఏజంటుతో సమ్మెకట్టును గురించి మాట్లాడి వచ్చుటకు బయలుదేరి వెళ్లిరి. తుండ్రానుండి ఢిల్లీ నగరమునకు ప్రయాణముచేయునప్పుడు, అంధ్రాసు గారికి ఒక గొప్పసమ్మె కలిగెను. అతని గ్రంథములపైను రయలులో నెవ్వరో అపహరించిరి. గొప్పగ్రంథములు, వ్రాతప్రతులు, తమ తల్లిదండ్రులు వ్రాసిన లేఖలు మున్నగువి అపైయెండుచుండియుండెను తరువాత పైటై దొరకనుగాని, సామానులు దొరకలేదు.

సమ్మెకట్టు పరిస్థితులకును మారలేదు. క్రొత్తవారిని ఆనేకమందిని ప్రతిదినము చేర్చుకొనుచున్నాము. సమ్మెకట్టిన వారిలో నిష్క్రమింపవారు త్వరలో తమపనులలో తిరిగి చేరవచ్చునని ఏజంటు తిరిగి ప్రకటించెను. విదేశపు మెయిలుబండి, పంజాబు మెయిలుబండి హజారాస్టేషనులో 50 నిమిషము లాల సమయగ బయలుదేరి వెళ్లెను.

మేవారు, ఇంకొన్ని రాజపుత్రస్థానమందలి సుస్థానములలో బలవంతపెట్టి పనిచేయించు పద్ధతిని గురించి భిల్లు లభాంతపడుచుండిరి. గతవిభావమునాడు మోతీలాలు నాయకత్వముక్రింద 2000 మంది భిల్లులకును, మేవారునైస్వమునకును జగడము జరిగెను. మోతీలాలు తుపాకులను గాల్చెను. మేవారు నైస్వము ప్రత్యుత్తరమునంగెను. మోతీలాలుపక్షమున 22 మంది చంపబడిరి. 29 మంది గాయములు తగిలెను. మోతీలాలు ఇదా రువైపు పాటిపోయెను. భిల్లులకష్టములను తొలగించుటకు మే వారు ప్రభుత్వమువారు చర్యదీసికొనుచున్నారు. అకాంతి తగ్గుచున్నది.

సామ్రాజ్యమునందు ఇండియాకు సమానవాక్కులుగల శారవమును అనుసరించి కెమ్యూనిటీయుల సమస్య శీఘ్రముగ పరిష్కరింపవలయునని కోరుచు బొంబాయి ప్రాగ్దేశపు సంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తీరివార్త పంపిరి.

కలకత్తా గవర్నరు శుక్రవారం సాయంత్రము పూరికి బయలుదేరి వెళ్లెను. మంగళవారమునాటికి ఆరడు తిరిగి కలకత్తా చేడను.

ఏలూరుతాలూకా జాతీయసంఘము ఈ దినవ విషయములు ఆలోచించుటకుగాను వై సంఘము సాధారణసభ్యులసభ 20-3-22 తేదీ పగలు 1 గంటకు స్వరాజ్యకార్యాలయము (ఏలూరు) న జరుగును కావున సభ్యులందరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. విషయములు:—

- 1. ఫిర్యాదు యిద్దరుచొప్పున కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులను యెన్నుకొనుట. 2. ఇట్టికార్యనిర్వాహక వర్గమునుండి, ఒక అధ్యక్షుడు, ఒక ఉపాధ్యక్షుడు, కార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శి వీరిని యెన్నుకొనుటకున్న. 3. సాధారణసభలయొక్క యు, కార్యనిర్వాహక వర్గముయొక్కయు విధులను నిర్ణయించుట. 4. 1921 వ సం. రం. తాలూకాఠిపోర్టును చదువుట. 5. 1921 వ సం. రం. తాలూకు లెక్కలను ఆమోదించుట. 6. 1922 సం. రం. మునకు అనవసరమైన నిబంధనలనుచేయుట. 7. యింకాయేమైన యితర ముఖ్యవిషయములు. యేలూరుతాలూకా జాతీయ పైడిపాటి వెంకటనరదయ్య, యసంఘము 10-3-22. కార్యదర్శి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

1922-వ సంవత్సరమునకు క్రొత్తగ ఎన్నికలుజరిపి. గ్రామ సంఘ కార్యదర్శుల పేరులను ఈ నెల 10-వ తేదీ లోపుగను జిల్లాసంఘమునకు ప్రతిభిర్మానుండి 5 గురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొని 25-వ తేదీ లోపుగను తెలియపర్చ వలసిదిగ 2-22 తారీఖున సర్క్యులరు పంపియున్నాము. ఇంతవరకు 4 గ్రామములనుండితప్ప రిపోర్టులు రాలేదు.

2-10-4-22 తారీఖున జిల్లాసంఘ సభయు రాష్ట్రీయ సంఘమునకు ఎన్నికలను జరుగును. క్రొత్తగ చందాలిచ్చి సభ్యుడుగ చేరినగాని సదరు ఎన్నికలలో బాల్గాను అవకాశము గలుగదు. క్రిందటి సంవత్సరమున సభ్యుడుగా చేరినమాత్రమున గానీ నూతనముగ చందాలిచ్చునియెడలగాని క్రొత్తసంవత్సరముకు ఎవ్వరైన కాంగ్రెసు ఎన్నికలలోను బాల్గానుటకు అర్హత గలుగదు. 18 సంవత్సరములపై నున్న ప్రతివారును సభ్యులుగ జేరవచ్చును. కావున వెంటనే ఎన్నికలుజరిపి గ్రామ సంఘముల కార్యదర్శుల పేర్లను ప్రతిభిర్మానుండి 5 గురు సభ్యులను జిల్లాసంఘమునకు ఎన్నుకొని వారిపేర్లను పూర్తిచిరునామాలతో వెంటనే మాలో చెండవారికి బందరుకు తెలియపర్చవలెను.

దుర్గి రాల రాఘవచంద్రయ్య, భో. పట్టాభిసేతారామయ్య. కార్యదర్శులు— బందరు.

పూనిమాంగాడు 144 సి. పి. సి. వాగ్బంధనము

చిత్తూరుజిల్లా తిరుతిని డివిజన్ కృష్ణాపురం గ్రామకల్లం గడిచుట్టు ఒక మైలువరకు రాగూడదని, పూనిమాంగాడుగ్రామం కే. సుదర్శననాయడు, కే. వెంకటాచలనాయడు, ఆర్. పోలు నాయడు వీరిమగ్గురికి నోటీసులు జారీచేయుటకు ఒక పోలీసు కాన్స్టేబులు నోటీసులనులేచ్చెను. కే.సుదర్శననాయడుమాత్రము తీసికొనిరి. వెంకటాచలనాయడు గ్రామంలోలేడు. ఆర్. పోలు నాయడుగారు నోటీసును తన మాతృభాషయైన ఆంధ్రములో యిచ్చితిసికొందును అనిచెప్పిరి. అని ఒకరుదెల్పుచున్నారు.

గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు

శ్రీయుత గజవల్లి రామచంద్రరావు, యమ్. సి. గారు 11 తేదీ ఉదయము 9 గంటకు కారాగృహమునుండి విడుదల చేయబడిరి. పాదులు ఆయనకు స్వాగతమొసగిరి. దాక్షిణ్యముబహుళ్యాంగాతల్లి రామచంద్రరావుగారి మెదలో పూల జారము చేసిరి. రామచంద్రరావుగారు ఒక నెల విడిదైదు అనుభవించి వచ్చిరి.

రాజమండ్రియందలి గౌతమీ గ్రంథాలయము యొక్క వార్షికోత్సవము 20-3-22 తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము 5 గంట 20నిలకు శ్రీచి.తామడినాటకాలలో జరుగును. శ్రీయుత కాకినాడ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు ఆధ్యక్షులుగా నుండుటకు దయతో నంగీకరించివారు. మ.రా.-శ్రీలుకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పాటుచేయబడును. మద్దూరి శివరామకృష్ణయ్య.

రాజుసరిసిద్ది, రీడింగు ప్రభుత్వోగూడ శుక్రవారము సాయంత్రము ఆగ్రాసగరమునకు బయలుదేరి వెళ్లెను.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ

(ఒక విశేషము నుండి)

913-8-10 లు కొన్నిల్ల నుండి నష్టము క్రింద కోరుట

బెజవాడలో ఇండ్లపన్నును రూపాయకి రెండు అణాల వరకు పెంచుచున్నట్లు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు 28-11-20 తేదీన తీర్మానించిరి. ఈ హెచ్చుచేయబడిన ప్రకారము పన్ను వసూలుచేయుచున్న 1921 జనవరి జిల్లా కలెక్టర్లలో ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన ననుసరించి హెచ్చుగా వసూలుచేయవలసిన సొమ్ములు 918-8-10 లున్న వసూలుచేయక 31-5-21 తేదీన కొన్నింటినిగూడ రద్దుచేసివారు. ఇటుల రద్దుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపలేదు. గనుక నడదు ఈ రు 918-8-10 న నష్టమును కొన్నిల్ల నుండి వసూలు చేయుదుమని రిజిస్టరు గోటిసులను పంపివారు.

- 1 మ.రా.కా. డి. వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు
2 " మద్దా నుబ్బయ్యపంతులుగారు
3 " పోలూరి వెంకటహనుమంతరావుపంతులుగారు
4 " చిన్నకొట లక్ష్మీరెడ్డిపంతులు పంతులుగారు
5 " జి. కొండరెడ్డిగారు
6 " యం. శేషగిరిహనుమంతుగారు
7 " వై. వి. రంగయ్యనాయకుగారు
8 " క్రొనూరి వీరయ్యపంతులుగారు.

ఈ ఎనిమిదియందొక్క నడదు నష్టమునకు బాధ్యులు గనుక వారికి రిజిస్టరు గోటిసుల నిచ్చివారు.

వీరిటుల చేయుటకు కారణము ఏమనగా - పన్నును హెచ్చించుటకు 1920 కెప్టెంబరు నెలలో తీర్మానించినారు. ఆ సందర్భము నవంబరులో క్రొత్త ఎన్నికలు జరుగవలసి యుండెను. కాని వోటర్ల లిస్టుకయారు కాలేదనెడి విషయో 1921 ఏప్రిల్ నెలవరకు జరిగిరి. ఆ సైని పుష్కరముల పేరు బెట్టివారి ఆరు మాసముల గడువు పెట్టిరిమకొనిరి. ఈలోపల పన్నులను హెచ్చించునట్లు చేసిన తీర్మానమును అమలులో పెట్ట వలసి వచ్చెను. హెచ్చుపన్నులను వసూలుచేసినచో తమకు అప్పుడే ఇడ్డపేరు వచ్చునని భయపడి 1921 మే నెలలో హెచ్చుపన్నును రద్దుచేసితిమనియు, వచ్చే పంపిణీయు మొత్తమువీర పన్నులను హెచ్చుచేయవచ్చుననియు తీర్మానించిరి. దానికి ప్రభుత్వము వారి అంగీకార మవునరకుయ్యెను. ప్రభుత్వము వారికి మన బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ బాకీయున్నందున వారు దానికి ఆగి కరింపలేదు. హెచ్చుపన్నును వసూలు చేయుటయు దాటి పోయెను, కొన్నింటివారు మానము దాల్చి యూరకుండిరి.

ఇంతలో ఆడిటరుగారు లెక్క లతనిచే ప్రారంభించి అందులో గుట్టు బయటపడెను. ఈ నష్టమును ఈ యెనిమిది నుండి బాధ్యులని నిరూపించి వారివలన రాబట్టుటకు రిజిస్టరు గోటిసుల పంపిరి.

విశాఖపట్టణము

ఈనెల శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమావేశమువారు 4 వ తేదీన ప్రదర్శించిన క్రొత్తది వస్త్రాభరణమునకు రూ 3 వ రూ 30-0-0 లు వచ్చినవి. అందు తిలకుస్వరాజ్యనిధికి వారు రూ 30-0-0 లు ఇచ్చిరి.

2 వ తేదీన మహారాజశ్రీ కొండవల్లి జగన్నాథరాసు గారు శ్రీలక్ష్మిలక్ష్మి స్వరాజ్యరహస్య మనచారికథ ఇక్కడి శ్రీ సీతారామాంజనేయవారి కోవెలలో చెప్పుటకు దండోరా చేయింపగా శ్రీ జగ్గారావుగారి సంధానపుమే సేవగుగారగు శ్రీయుక్త ఆదిదం నుబ్బయ్యరావుగారు ఆశీర్వాదమునకు తాళము చేసినారు. నేటికి దేవునివిగ్రహములకు మోడ ఖైరు తప్పినదికాదు. హరికథ పుర జను లోకరియింబ జరిగినది.

3 వ తేదీన సముద్రపుటాడున బహిరంగసభ జరిగెను. ప్రస్తుత స్థితిగతులగున్న అభ్యర్థకు లగు మహారాజశ్రీ మాలేప్పల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు చెప్పిన దానిమేల నేతకథ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని ఆధిపతియనుచు ఈతిర్మానము ఏకగ్రీవముగ చేయబడెను.

ఆంధ్రోద్యమము నాడినందుము లోహద మొసంగి నేంది నెట్టచేసినట్టియు ఆంధ్రరాష్ట్ర బాతీయోపసంఘమునకు అభ్యర్థులై ఆంధ్రదేశమునకు సేవచేయుచుండినట్టియు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులు గారు ప్రభుత్వముచే 193 ఏ సెక్షను క్రింద నియంధించబడినందుకు వారిని ఈసభ వారి ఆధిపతియనుచున్నారు.

ఓటర్ల సంతకము

అభ్యర్థకులకు ఓటర్లకు హెచ్చరిక

ఇప్పుడు జరుగవచ్చు తొలుతాబోవు యెన్నికలకు కొన్ని పోలింగు సెంటులలో అభ్యర్థకులు నిలువబడినవారు వోటర్ల వాకర్లనుచుకై "వోటర్ల సంతకములు" చేయించుచున్నారు. బస్తాలకు బస్తాలు వియ్యము ఒక్కొక్క అభ్యర్థి అంచనా చేయుచున్నాడు. కొన్ని వందలరూపాయలు ఖర్చు పెట్టుచున్నాడు.

అసహాయయోగము యిట్టి పాపపంకమును కడిగితేమట కేర్పడినది. "రాజకీయమున అభ్యర్థిత్వపథమందు నడిపించు వని" గురువయ్య దగు నోపాలకృష్ణగోకులని యాదేశానుసారము గాంధీమహాత్ము డీ పవిత్రోద్యమమును ప్రారంభించినాడు. కనుక, యికవైపున వీనిని గ్రహించి, అభ్యర్థకులు నిలువబడిన వారు- అసహాయవారు కైనను, సహాయవారు కైనను- యిట్టి ప్రయత్నములను విరమింతురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాడు. ఇట్టిలాటపద్ధతులను మానివేసి తమ భవమును గౌరవమును, దేశగౌరవమును కాపాడుకొందురుగాక. సహాయవారులు మహాత్ముని కార్యక్రమానికి సంతకు యామోదించక పోయినను, భర్తృబద్ధుడుని నిట్టి మహోపదేశమును మాత్రము తప్పుక స్వీకరించితిరకలేదు. అభ్యర్థకులముల స్వరాజ్యము లభించినను మన కది యక్కరలేదు.

ఇక ఓటర్లకుడ యిట్టి మొగమోటులకు, లంచములకు, అధికారుల తీవ్రదృష్టులకు లోబడక స్వభర్తృనిర్వహణ మునందే దృష్టియుంచి, వరమపవిత్రమగు తమ వోటుహక్కును దుర్మిశము చేయుకుందురు గాక యని హెచ్చరించుచున్నాము.

ఒక దేశభక్తుడు

నేలములో శ్రీయుత డి. గాధాకృష్ణనుగారి వివాహము

మహాత్మాగాంధీ, జి. కె. దేరహ్య, రంగారావు (మైనూరుగోడ ఆపరేషను రిజిస్ట్రార్) గారుమాడ అభినందన తీతివార్తల పంపిరి.

మహాత్ముని తండ్రివార్త

మీ కుమారుడును కోడలుగ ను పూర్ణకుటుంబసౌఖ్యము ననుభవించుచు చిరాయువులై దేశమునకు లాభకరమగు సేవచేయుదురుగాక! నాపేరుగూడ పెంతుమాకై కొక రాత్రియు నియ్యడు. దీనమున కొక్కంటయైన నూలుగడికెదనని ఆమె యెద్దనుండి వాదానము పుచ్చుకొనుడు. ఆ రాత్రియు వెలయెంతయో నాకు తెలుపుడు. మీ సతీమణి ఖిద్దు రాట్టులను వ్యాపింప చేయుటయందు పాగుగా కృషి చేయుచున్నారని నేను నమ్మెదను. సత్వాచార్యము సుబరహతి 5-22, ఎం. కె. గాంధీ అని మహాత్ముడు తండ్రినంపెను.

దీనబంధు

తీనబంధువులకు యిప్పటికి 5 సం॥ నుండి మాసపుత్ర కగా వెలువడుచు ప్రవాసేన చేయుచున్నది. ప్రస్తుతము వారు పుత్రికగా వెలువడుచున్నది. ఇందు ఈశ్వరప్రార్థనలు, మహాభక్తుల వాక్యార్థములు, నీతిని బోధించుకథలు, చివరసీయుల చరిత్రలు, సంగతులు పొగుపడుట కనువగు విషయములు, విద్యా విషయములు, దీనజనుల మొరలు వాటి పరిచార ప్రయత్నములు, స్వగతాంతక పోరామిక పకపతి సంఘోద్యమ విషయములు, మానవుడు నడువవలసిన విధులు, మత విషయములు, ప్రపంచ వివిధ వార్తలు, ప్రాథమికపాఠశాల యుపాధ్యాయుల ఆవస్థలు, వాటి నివారణ ప్రయత్నములు, కార్మికుల క్షేమాభివృద్ధి విషయములు, లోకలో బోర్డులు, మ్యునిసిపల్ సంఘముల సమస్యలు వాటి పొగుకై సూచనలు; ఆహింసాభిద్య విషయములు, పార్లమెంటు, భారతీకాసంసథిల చర్చనీ యాంశములు-తీర్మానములు. ఇవియేలే ఇంక పలువిషయములు బ్రచురింపబడుచుండును. వలయువారు నే. రాంజీరావు గారికి మచిలీపట్టణము వ్రాసిన మాదిరి కాపీ బడయగలరు.

మైసూరు వార్తలు.

నిన్ను జాతులకు ప్రభుత్వము నందు తన ఉద్యోగముల నిచ్చి ప్రోత్సహించువలయు నని కోరుచు నిన్ను జాతివారు మైసూరు దివానుగారికి అర్జీలు పంపుకొనిరి. నిన్ను జాతులకు చేసిన అర్హతలకు అభ్యర్థకుల ముఖ్యముగ ఉద్యోగములు ఇచ్చుచుండవలె నని దివాను గారు ఉత్తరువు జరిపె.

ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే కావలెను

ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే లోకొమోటివ్ శాఖకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము తర్ఫీతు అయిన పనివారు కావలెను.

డ్రైవరులు

షన్ టర్లు

ఫైర్ మెన్

షెడ్ మెన్

ఫిట్టర్లు

బాయిలర్ మేకర్లు

ఇదివరలో వారికిగల అనుభవము మున్నగు వివరములు తెలుపుచూ డరఖాస్తులు "లోకొమోటివ్ సూపరిన్ టెన్ డెంటు ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే జామల్ పూరు బి & ఓ" గారికి పంపుకొనవలెను.

Culcatta } G. L. Colvin
3rd March 1921 } Agent.
E. I. Railway.

పుష్పాంజలి

నవీనముగా ఆంధ్రభాషామోక్షము ప్రకాశమాన మగు నివ్యాభరణములతోడ నలంకరింపుచు నాంధ్రుల హృదయముల విద్యుల్లతలతోడ నెట్టమోడించుచున్న భావగీతానుబ్ధికిలు. గీతముల చదువుచున్న శ్రీకృష్ణునిమురళీ గానమును వినుచున్నట్లే యుండును. అందలి మాటలు తేనియతేటలు. కాని నడకలు రానవారం యొమ్మ్యాములు రండు! రండు! పుష్పాంజలి నైకొండు! మీ కంతయుల మనుమంజులతోడ నలంకరింపుడు. మీ మానసముల సుధాధారలతో నిండుపిన్నేడు.

దశమైన ఘోరరైటు కాగితములపై రమణీయముగ ముడింపబడి చిరునవ్వు వెదజల్లునట్లు నేత్రోత్సరంబు లైందు నేయంపబడినది.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include మద్యపానము, అంధ్రమాత, స్వరాజ్యపతాకము, ఆత్మీయపురుష విగ్రహము, స్వతంత్రజనము, నా చెజిసాల అనుభవములు, తిలకు మహాశయిని యుపన్యాసములు, గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణజీవితము, స్వరాజ్యభక్తము, భావతీ దేశ స్వాతంత్ర్యము, నిరాకరినోద్యమచరిత్రము, భారతవస్త్రపరిశ్రమలచరిత్ర, తిలకు శతకము, స్వరాజ్యసహనభి, స్వరాజ్యగీతములు, గాంధీమహాత్ముని యువదేశములు, స్వాతంత్ర్యసందేశము, గాంధీగారి ప్రాంతకస్వరాజ్యము.

(3402) ఉపేంద్రప్రచురణాలయము, 15, నారాయణ మొవలిపిడి, చదరాను.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, at the Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street MADRAS.